

ОТЕЦЬ ЙОСИФ СХРЕЙВЕРС ЧНІ

ІСУСЕ, ЛЮБЛЮ ТЕБЕ!

ЗМІСТ

ЧАСТИНА ПЕРША ХТО МОЖЕ ЛЮБИТИ ІСУСА?	2
РОЗДІЛ ПЕРШИЙ ВЧЕНІ Й НЕВЧЕНІ МОЖУТЬ ЛЮБИТИ ІСУСА	2
РОЗДІЛ ДРУГИЙ БОГАТІ Й УБОГІ МОЖУТЬ ЛЮБИТИ ІСУСА	4
РОЗДІЛ ТРЕТІЙ ДУХОВНІ Й СВІТСЬКІ ЛЮДИ МОЖУТЬ ЛЮБИТИ ІСУСА	6
РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ У КОЖНОМУ ВІЦІ МОЖНА ЛЮБИТИ ІСУСА	9
РОЗДІЛ П'ЯТИЙ ІСУС КЛИЧЕ ДО СВОЄЇ ЛЮБОВІ І ПРАВЕДНИХ І ГРІШНИКІВ ..	11
ЧАСТИНА ДРУГА ЧОМУ ТРЕБА ЛЮБИТИ ІСУСА?	14
РОЗДІЛ ПЕРШИЙ ІСУС Є ДОБРИЙ.....	14
РОЗДІЛ ДРУГИЙ ІСУС Є ПРИСТУПНИЙ	16
РОЗДІЛ ТРЕТІЙ ІСУС Є МИЛОСЕРДНИЙ	19
РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ ІСУС Є ПОКІРНИЙ І ЛАГІДНИЙ	21
РОЗДІЛ П'ЯТИЙ ІСУС ПОВНИЙ СПІВЧУТТЯ.....	24
РОЗДІЛ ШОСТИЙ ІСУС Є ЛЮБЛЯЧИЙ	26
РОЗДІЛ СЬОМИЙ ІСУС Є ВІРНИЙ.....	29
РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ ІСУС Є ЩЕДРИЙ.....	31
РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ ІСУС ЗАСМУЧЕНИЙ ІЗ-ЗА МОЇХ ГРІХІВ.....	34
РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ ІСУС ТЕРПІВ ЗАДЛЯ МЕНЕ	36
РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ ІСУС УМЕР ДЛЯ МЕНЕ	38
РОЗДІЛ ДВНАДЦЯТИЙ ІСУС КОРМИТЬ МЕНЕ.....	41
РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ ІСУС МЕШКАЄ ЗІ МНОЮ.....	43
РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ ІСУС ПЕРЕМІНЮЄ МЕНЕ В СЕБЕ.....	46
ЧАСТИНА ТРЕТЯ ЯК Я ПОВИНЕН ЛЮБИТИ ІСУСА?.....	49
РОЗДІЛ ПЕРШИЙ ВИРЕЧИСЯ ГРІХА	49
РОЗДІЛ ДРУГИЙ ВИРЕЧИСЯ РОЗКОШЕЙ ЦЬОГО СВІТУ	51
РОЗДІЛ ТРЕТІЙ ВИРЕЧИСЯ ЛЮБОВІ ДО БАГАТСТВА	54
РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ ВИРЕЧИСЯ ВСЯКОЇ ЗЕМСЬКОЇ ЖУРБИ Й СТАРАНЬ	55
РОЗДІЛ П'ЯТИЙ ВИРЕЧИСЯ ПОЧЕСТЕЙ.....	58
РОЗДІЛ ШОСТИЙ ВИРЕЧИСЯ ВЛАСНОЇ ВОЛІ	60
РОЗДІЛ СЬОМИЙ ЛЮБИТИ ІСУСА	63
РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ ЛЮБИТИ БЛИЖНЬОГО	66
РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ РОЗШИРИТИ ЛЮБОВ ДО ІСУСА.....	68
РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ ВСЕ ТЕРПІТИ ДЛЯ ІСУСА	71
РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ ВСЕ РОБИТИ ДЛЯ ІСУСА	74
РОЗДІЛ ДВНАДЦЯТИЙ УМЕРТИ В ОБІЙМАХ ІСУСА	76

ЧАСТИНА ПЕРША ХТО МОЖЕ ЛЮБИТИ ІСУСА?

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ *ВЧЕНІ Й НЕВЧЕНІ МОЖУТЬ ЛЮБИТИ ІСУСА*

По Своему пресвітлому Воскресенню, Божественний Ісус часто розмовляв зі Своїми учениками. Одного разу спитав Він Петра: «Симоне Йоанів, любиш мене більше, чим ті?». Відповів Йому: «Так, Господи, Ти знаєш, що люблю Тебе!» (Ів. XXI, 15). Нині, Дорогий Брате, Ісус також звертається до тебе і питає: «Чи любиш Мене? Чи хочеш Мене любити?» – Відповідай отже з глибини твого серця: «О. мій наймиліший.

Ісусе, дуже-дуже, цілим серцем, усею душею люблю Тебе!».

А чиж найшовся би такий, що не хотів би любити Ісуса? Чейжеж нічого на світі нема лекшого, а при тім милішого, як любов до Ісуса!

Чи, може, любов до Ісуса вимагає від тебе, Брате-Сестро, високої науки, великого знання? Нічого подібного! Ось маєш примір на бувших книжниках і фарисеях. Вони ж були, як на ті часи, дуже вченими, а не любили Ісуса, ба навіть більше, вони Його ненавиділи та переслідували. Любов, це овоч серця, а не ума! Коли Божественний Ісус проживав на землі, то Він, як знаємо, найбільше перебував у товаристві бідних і простих людей. Глухі, сліпі, немічні й каліки, обтяжені всякими злиднями, недостатками й горем, – ось, хто найбільше окружав Його! Він їх ісціляв та навчав правдивого шляху до царства небесного. Селяни, купці, рибакі, вбогі невісти й діти більше користали з Його Божественної науки, чим Садукеї, письменники та жидівська старшина, бо ті перші мали щиріше серце і чистішу совість.

Рівно ж так само діється і по нинішній день. В яких кругах знаходить тепер Ісус найбільше поклонників і любимців? А деж би, як не поміж необразованим простолюдом, під сільською стріхою, поміж обездоленим народом!..

Отже, щоби любити Ісуса, то не треба ані високої науки, ані високопарних думок, ані якогось особливого становища на світі, – а конче треба лиш горячого серця та щирої волі! Один монах Францішканського Чина не вмів ані читати, ані писати. Його співбраття-монахи вдалися раз до св. Франціска з просьбою, щоби їм дозволив навчити того брата письма. Святий Францішок, як Основатель Чина, призвав потім до себе того невченого монаха, показав йому великий деревляний хрест на стіні та промовив: «Чи в оцих ранах Спасителя вмієш ти вчитати ту безмежну любов, якою Ісус палав до тебе?» – «Умію!» – відповів монах. – «Коли так», – додав Святий – «то тобі не потрібно ніяких книжок. Один хрест вповні тобі вистарчить!».

О, псино! Це, без сумніву, вистарчає! О, ко-би ти, любий брате, захотів читати з тої книжки хреста, що дня бодай чверть години, ти певно незабаром перевищав би у знанню любови Ісуса навіть всіх тих учених богословів, котрі

на пам'ять повиучували грубезні книги, але, на жаль, не завжди розважають о проявах любови, оказаної нам нашим Божественним Спасителем – Ісусом.

У монастирі оо. Францішканів у Парижі жили в 14 столітті св. Бонавентура і якийсь бідний неписьменний монах, брат Жіль. Той монах з якоюсь невимовною святою зависло глядів на великі чесноти св. Бонавентури, – а раз таки не видержав і запитав його: «Отче, чи бідний, необразований монах може любити Ісуса?» Святий відразу догадався, в чім укривалася причина смутку й тривоги того монаха, і відповів: «Брат, хоч і необразований, як ось наприклад ти, може також любити Ісуса так горячо, як і найбільше вчений монах!».

Брат Жіль подякував щиро за поучення, і з невимовною радістю вибіг із келії Святого. Біжучи коридором монастиря, він сам до себе заговорив: «Брате Жілю, ти можеш любити Ісуса рівно ж так само, як Його любить сам Отець Бонавентура!».

І справді той монах від тої пори почав так сильно любити Ісуса, що дійшов до совершенства, а Свята Католицька Церква оголосила його відтак Блаженным.

Як сказано, без науки можеш досягнути велике совершенство. Але з вищенаведеного приміру наглядно бачимо, що і вчені люди також можуть дійти до святости. З огляду на те, скажемо, що наука не є перепорою до совершенного життя.

Але в декого виринає питання: «Чому ж властиво поміж ученими й інтелігентними со много-много більше недовірок та безбожників, чим поміж простолюддям?» – На те я дам тобі відповідь: «Вчена голова по найбільшій часті є зарозуміла, думаючи, що вже без Господа Бога вона зможе обійтися!...» Двіста літ тому жив в Англії широко-освічений чоловік, що звався Ньютон. Він найбільше зацікавився розслідуванням бігу зірок по небі. Крім того успів він зробити стільки винаходів, що навіть теперішні вчені приклоняють свої голови перед його знанням і не можуть вийти з дива, як він у тих часах потрапив дійти до таких заключень.

А той чоловік, як знаємо, що до глибокої старости зацікавився розслідуванням величних Божих творів у вселенній, раз у раз повторював у своїй старости: «О, мій Боже! Чим більше вчуся, тим більше приходжу до переконання, що я нічого не знаю!».

Ось взір правдивого вченого, котрий свою науку основував на глибокій покорі. Протягом цілого свого життя вчився він, будучи переконаним, що всяке людське знання у порівнянні з відвічною Божою премудрістю, – не має найменшого значіння!

Для того то правдиво вчені й інтелігентні люди по якімсь часі чи скорше чи пізніше, завжди навертаються до Ісуса. Недовірками та безбожниками остаються лишень ті, котрих ум і серце запалене невимовною гордістю. Чим на вищому степені культури стоїть якийсь народ, тим живіше його вища верства, себто інтелігенція відчуває необхідну потребу зближення до Христової науки. Бо вона розуміє, що тільки Ісус є правдивим джерелом справжньої науки й справжнього матеріального поступу й добробуту.

Тож, Дорогий Брате-Сестро, зі щирого серця люби Ісуса! Чи вчений ти, чи ні, то перед Ісусом не чинить найменшої різниці. Він глядить виключно тільки на твоє серце. Приобіцяй же ж Йому, що від нині будеш ревно вчитися, як Його любити, і як Йому чимраз більше подобатися.

А Ти, Наймилосердніший Ісусе, поможи нам! У школі Твоєї любови, ми є подібні до малих діточок, – учнів першої класи. Ти будь нашим Учителем і вчини, щоби ми незабаром любили Тебе такою гарячою й самовідреченою любов'ю, – як Святі Тебе любили.

О, якби то було правдою, якби воно здійснилося! Дорога душе, вір, що це справді здійсниться! В обсягу туземської науки ум дуже помалесенько поступає, бо всякий людський ум є дуже обмежений, – але в науці святости, до якої доходить через любов Бога, вистачить лиш закріпити своє серце чимраз більшою любов'ю. А чиж наше серце може не запалюватися, коли сонце безмежної Ісусової любови безнастанно припікає його Своїми лучами?

О Ісусе, Боже Сонце! Просвіти мій ум, розігрій моє серце, а певно моя душа як огородна теплярня видасть Тобі гарні й смачні овочі любови!

О Матінко Божа, Ти моя Мати! Ніхто досі не полюбив Ісуса такою безмірною любов'ю, як Ти. Навчи ж і мене, о моя Найдорожча Мати, щоби я стався подібний до Тебе!

РОЗДІЛ ДРУГИЙ *БОГАТІ Й УБОГІ МОЖУТЬ ЛЮБИТИ ІСУСА*

Як уже було сказано, до любови Ісуса не конче треба науки-освіти.

А може потреба багатства, чи знатного походження з високого роду? – І того не вимагається!

В очах Ісуса всі ми є нужденними бідняками-жебраками, всі ми походимо з грішного роду. Але мимо того Ісус усіх нас кличе до Себе.

Тож не забувай, що у першій хвилині по твоїй смерті, як лиш станеш на суд перед твоїм Божественним Спасителем, то Він не буде тебе питати, чи на землі проживав ти у стані бідному чи багатому, чи займав ти високе й почесне становище, чи належав ти до родової шляхти, чи твої предки визначалися якими славетними лицарськими ділами-подвигами, чи мав ти голос у рішенню державних, національно-політичних справах і т.д.

О, ні! Все те марне в очах Ісуса! Він лиш одне схоче від тебе взнати, а саме: о скільки ти Його любив, і чи вірно й точно сповняв ти Його святу волю!

Не забувай отже, що в усіх станах можна спасти свою душу.

Як примір, вкажу тобі на св. Паскаля Байлона. котрий свого часу був пастухом. І чиж не добре таке заняття? Ісус також був Пастирем! «Я є пастир добрий» – сказав Він, «і Я Своє життя віддаю за Свої вівці!».

У будний день Паскаль не мав часу, щоби відвідувати церкву. На то не дозволяли йому обставини, в яких він, як пастух, находився. Але ж без того, щоби навіть і в будний день не відвідувати церкви, годі було йому жити, бо невимовною любов'ю палало його серце до Ісуса, утаєного в кивоті, у

Найсвятішій Тайні Євхаристії. Тож одного дня сказав він до себе: «Коли Ісус стереже мое стадо від хижих вовків, то Він є лучшим Пастирем, чим я!» і встромивши свою палицю в землю, побіг чим мерщій до церкви... А Ісус тим часом справді остерігав вівці від усякої напасти й шкоди!..

Святий Ісидор був послужним наймитом у якогось господаря. Хоч дуже тяжко і не раз гірко доводилося йому працювати, а між тим він ніколи не забував про Ісуса! Бували випадки, що він деколи переривав свою роботу і клякав перед іконою Розп'ятого Ісуса. Того не могли стерпіти його співпрацьовники. Вони переповнені якоюсь злобною зависло, оскаржували його перед господарем, що він є лініюхом, бо більше молиться чим працює.

Господар рішив сам особисто перевірити дійсну суть того доносу. І що ж побачив? Ісидор справді від часу до часу покидав плуг, щоби помолитися, але й рівночасно злітав з неба Ангел, котрий держав за чепиги й орав далі, заступаючи місце Ісидора! Зворушений тим видом господар, наглядно переконався, що Ісидорова молитва не тільки не приносить шкоди, але навпаки, набагато корисніша...

А чи ти любиш Ісуса так, як любили Його святі поклонники? Правда, ти не можеш завжди покинути стада, або оставити сповнення своїх господарських обов'язків, але за те можеш і ти завжди своїми думками і щиросердечними бажаннями бути присутнім на Службі Божій та віддавати поклін Ісусови, утаємному в Найсвятіших Тайнах.

Не можеш протягом довгих годин молитися і притім занедбувати свої обов'язки, але все таки можеш, бодай деколи, хоч на хвилинку, піднести свої очі до неба і раз-у-раз повторяти: Ісусе, люблю Тебе! А така стріла прямо мчиться до Пресвятого Серця Ісусового, Його прошиває, та відкриває в Ньому солодку рану любови.

Не забувай отже, що на світі нема такого заняття, в якому щире серце не мало би змоги стреміти до святости!

Венедикт Лябр був колись жебраком, але то не помішало йому дійти до великої святости. Він за Божим натхненням добровільно вибрав собі той стан, щоби мати нагоду до постійного впокорення і зношування всяких обид і погорди, які звичайно жебракам з konieczности доводиться зносити.

Святий Герард Маєля був кравцем, а святий Севастіян був жовніром. Як з того бачимо, то в усякому стані, в усякому заводі можна дійти до совершенства християнського життя!

І не думай собі, що лише ті злиденні бідняки є покликані до святости. Ісус наводить щирі серця в усіх станах і верствах суспільности! Скоро лиш тільки замічає Він у якійсь душі простоту серця й добру волю, то вмить притягає її до Себе і доводить до святости.

Святий Людвик був королем Франції, свята Єлисавета княгинею Угорщини, а свята Ольга княгинею України.

З усього вище сказаного виходить, що коли серце є чисте, то воно може дійти до святости в усіх званнях і всіх заводах!

Але вбогому й пониженому все-таки легше йде діло освячення душі, бо звичайно багаті прив'язуються до своїх туземських маєтків, подібно як той

молодець, про котрого оповідає Святе Євангеліє (Мат. XIX). Той молодець, як знаємо на основі Євангелія, заховував усі заповіді. Він мав щире серце, бо Ісус, споглянувши на нього, полюбив його. – «Коли хочеш бути совершенний», – сказав йому Ісус, – «то іди продай своє майно, і дай бідним і матимеш скарб на небі, і прийди і йди за мною!».

І що ж учинив молодець, як почув ті слова? Він відійшов засумований, бо багато мав усякого добра.

Ісус також раз сказав своїм ученикам: «На правду кажу вам, що трудно багатому ввійти у царство небесне!».

Рівно ж сказав Він: «Лекше верблюдові пройти крізь ушко голки, чим багатому ввійти в царство небесне!».

Для того, щоби пройти через ворота раю, треба статися дуже маленьким; треба скинути зі своїх плечей всякий тягар туземських дібр.

З того, однак, ще не слідує, щоби ти, любий брате, міг думати, що всі багаті є прив'язані до свого майна, і що всі бідні люди погорджують туземським майном. Але, де ж там! Не один жебрак є дуже великим богачем, коли не в дійсности, то бодай у своїх пожаданнях. Хоч він не посідає багатств, але за те був би дуже радий, колиби він їх посідав! Такий чоловік, хоч є нужденним жебраком, а все таки він є подібний до верблюда, котрий не може пролізти через ушко голки.

Тож, віддаляй від мене, Ісусе бажання туземських дібр, відлучи моє серце від туземського світа. Я хочу виключно тільки Тебе любити. Виганяй з мого серця всі журби й печалі о туземські добра!

О, як Твоє Пресвяте Серце засмутилося, коли той євангельський молодець відмовився ступати вслід за Тобою! Може те надмірне прив'язання до туземських маєтків, спричинило його вічну загибель?

Не хочу наслідувати того молодця: але люби мене, Ісусе, як Ти його полюбив. Пригорни мене до Себе, навчи мене Своєї любови і відлучай мене від цього світа, бо я є Твоєю Дитиною.

Тобі приношу в жертву всю мою любов, яку лиш може обняти моє нужденне серце!

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ *ДУХОВНІ Й СВІТСЬКІ ЛЮДИ МОЖУТЬ ЛЮБИТИ ІСУСА*

Случаються й такі люди, котрі думають, що тільки в монастирі можна любити Ісуса. Монастир, без сумніву, є найлучшим місцем на Божу любов: є то вибраний огорок, де Ісус насаджує найгарніші цвіти, лелії чистоти, фіялки покори, рожі любови, та всяке інше пахуче зілля.

Монастир - це рай, де сам Ісус любить відпочивати та солоденько розмовляти з душею. Там протягом одного місяця виростають чесноти більше, як в іншому місці протягом десяти років. Там земля є золотою, а овочі на причуд гарні й смачні. – «О, коли би люди знали», – каже св. Лаврентій Юстиніян. – «як щасливо живеться в монастирі, конче треба було би попідвішувати мури довкруги монастирів, бо всі в один гурт захотіли би

перелізти, щоби жити там спокійно. – а світ остався би порожнім!...».

То краще розуміли колись наші предки, чим ми тепер, бо вони колись стояли ближче Бога. У перших віках християнства було дуже багато монахів. У четвертому й п'ятому столітті жило у пустинях Сходу около 150 тисяч монахів. У той час, коли св. Вернард мимо усильних просьб, сльоз і нарікань з боку своєї рідні, рішив вступити до монастиря, тоді всі його браття і тридцять інших молодців, що всі були знатними шляхтичами, разом з ним покинули світ.

Блаженний Йордан Саксонський, Домініканин, своїми ревними й горячими проповідями спричинив те, що відразу понад дві тисячі молодців вступило до монастиря, – всі вони витривали в покликанню!

У 18-му столітті на острові Корсика начислялося не більше, як 400 тисяч душ, а мимо того Францішкани мали там 60 монастирів.

Або візьмемо напр. у теперішніх часах маленьку Бельгію; у ній живе понад 40 тисяч самих монахів і монахинь!

У 1550 році вмерла у монастирі Бопре в Канаді якась монахиня, що називалася Іванна Флямсн. По смерті явилася вона своїй рідній сестрі. Ціла вона була окружена блискучим сяйвом. – «Яким же ж чином досягнула ти так великої степені слави» – спитала її сестра. – «У монастирі, чемжеж, не вважали тебе святою!».

Тоді та монахиня відповіла: «Господь Бог зовсім інакше судить всі справи, як люди; Він мені лишив кілька недосконалостей, щоби я не втратила покори!» – «Чи ти привітала від мене святу Агнету, як ти мені приобіцяла?» – спитала дальше її сестра. – «Так!» – відповіла Іванна, – «переходячи я її поздоровила!» – «Як-то переходячи? Чи ти може вище у небесній славі, чим. св. Агнета?» – «Так, я вище, бо свята Агнета тільки раз була мученицею, а монахиня має заслуги мучеництва сотки разів денно. Відречися власної волі з любови до Ісуса. і сповнити послух, це справді мучеництво!» – відповіла Іванна.

Бачиш, люба душе, монастир, є найлучшим місцем до любови Ісуса. Але мимо того, кажу, що, світські люди можуть вповні осягнути совершенство. Наколи би воно було інакше, то світські люди були би подвійно нещасними: вони мусіли би зносити тягар теперішнього життя – «тяготу дня і спеку» (Мат. XX, 12), – а крім того, були би позбавлені солодощів служби Богові. Однак, Господь Бог, небесний Отець всего людства, так не поступив із Своїми дітьми.

І в повсякденному життю Всеблагим Господь подостатком наділив людей всякими предметами першої необхідности їх в обильній кількості достарчив Сотворитель, бо вони є конечно потрібні: без віддиху чоловік гине, без води, без свіжого воздуха не може довго видержати.

Але, скажи мені, хиба ж любов до Ісуса Христа не є річчю найпотребнішою, найконечнішою до життя душі? – Надприродна любов, – це віддих серця. Воздухом для душі є ласка Божа, без котрої душа мусить вмерти. Чистою водою для душі є св. Тайна, передусім Найсвятіша Тайна Євхаристія і Свята Сповідь, що душу покріплюють та очищують.

Святість життя й любов до Ісуса повинні бути доступними для кожної душі доброї волі, бо інакше виходило би, немовби, то Господь Бог жадає від Своїх сотворінь того, чого вони не є в силі виконати.

Недавно померла у Парижі якась пані з найзнатніших французьких родин. Називалася вона Лесер. Колись муж її був завзятий недовірок. Оженився він з нею головно у тій цілі, щоби і її привести до безвірства. Окружена недовірками, що безнастанно висмівали її віру й побожність, вона не раз була змушена брати участь у різних світських розмовах, бо того домагалися від неї «обов'язки високого стану», але мимо того всього, вона не переставала вірно служити Ісусові. Вона жертвувала Ісусу Христу ціле своє життя за навернення свого мужа. І Всевишній Господь вислухав її молитви. Коли вона померла, той завзятуший недовірок пізнав свої колишні блуди, навернувся і став священиком і монахом!

Подібно, як та світська пані освятила свою душу, помимо стільки перепон, – так і ти, живучи на світі, можеш також дійти до совершенства!

Коли Ісус закликав до Своєї служби Закхея, то він не за ми кав його в монастирі, але залишив при митарськім столі, приказуючи йому лишень в усьому бути справедливим. і Марію Магдалину також не запровадив Він на пустиню, щоби вона аж там відпокутовувала своє згрішаюче життя. Ні, Він лишив її у місті Магдаля, де вона дальше провадила свій дім. Лишень від часу до часу Він довідувався до неї, щоби при нагоді повчити її, якими шляхами треба змагатися до святости.

Так само ділає Христос із тобою, люба душе, що з нинішнім днем уже ти рішила Його любити. Ти маєш обов'язки свого стану, не можеш покинути свого господарства, своїх діточок, або її старих родичів. Ісус не вживає тебе до самотнього життя, не велить тобі все продавати, розділювати своє майно поміж убогих, та йти вслід за Ним на пустиню, або до монастиря. Він закликає тебе до християнського життя на світі, посеред ріжнородних твоїх журб, злиднів, недостатків і горя. Він не звільняє тебе від сповнення твоїх щоденних обов'язків; навпаки, Він наказує тобі точність і вірність, – але її рівночасно Він вимагає від тебе, щоби ти у своїй праці та в усіх своїх переживаннях, а головно в терпіннях, не забувала про Нього.

Але, якщо не маєш конечности лишатися на світі і відчуваєш у своєму серцю голос люблячого Ісуса, котрий взиває тебе до Себе, покинь негайно все, що посідаєш і спіши чим скорше до монастиря. Не слухай тоді ради приятелів, кривих, а навіть родичів, бо вони нічого не розуміють у справах монашого життя. Вони, звичайно, шукають більше свого дочасного щастя, чим твого вічного. Слухай Ісуса, котрий сказав: «Коли хто любить батька чи матір, чи сестру, чи брата, більше як Мене, той не є Мене достойний!...».

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ У КОЖНОМУ ВІЦІ МОЖНА ЛЮБИТИ ІСУСА

Кожна людина, без огляду на свій вік, може любити Ісуса. Божественний Спаситель простягає Свої Божі руки до цілого людства, і взиває: «Прийдіть до Мене всі утомлені й обтяжені, а Я вас успокою!» (Мат. XI, 28). Його Пресвяте Серце є таке добре, що Воно не відштовхує від Себе нікого. Ось, наприклад розбійник, що був розп'ятий враз з Ісусом, звернувся до Нього у останній хвилі, і тільки лиш промовив: «Помяни мене, Господи, коли будеш у царстві Своїм!» – а Ісус відразу вислухав його, прирікаючи навіть, що ще таки того самого дня він буде з Ним у раю.

О, як добрий і милосердний наш Ісус! Якою безмежною любов'ю до всего людства палас Його Найсвятіше Серце!

З огляду па це, ніхто не може казати: «Я вже дожив старшого віку, я змарнував багато часу.

Я вже тепер не зможу любити Ісуса так, як Його святі мужі любили і люблять. Чому ж? Хиба Ісус не є всемогучий? Хиба Він не може в одну хвилину влити у твоє серце таку щирю й усильну любов, що вона перевершить любов Серафимів?

Якщо ти справді змарнував багато часу, то проси тепер Ісуса, щоби ти скоро дійшов до совершенства и освятився. Твоїм бажанням повинно бути лиш одно, а саме, чимраз більше зростати в любови. Будь певний, що Ісус (коли можна так виразитися!), не є в силі опертися твому бажанню та відкинути твою любов !

А якщо ти є у молодому віці, дякуй Г. Богу, та й без проволоки зачинай провадити життя любови. Не думай, що зачинаєш вести такс життя за скоро. О, ні! Любов Ісуса , це бездонне морс. Можна кинутися у нього, але досягнути дна, – дуже трудно. Щоби ти на взір орла ширяв у воздусі цілі довжезні століття, або подібно, як деякі морські сотворіння, нуркував у тім морю довгі-довгі літа, – то все таки кінця не найдеш ти ніколи...

О, Ісусе! Яке ж миле то заняття Тебе любити! У Тебе нема границі доброти й любови, – бо Ти одна безконечність! Чим більше Тебе люблю, тим більше вважаю Тебе гідним любови. З огляду на те, я бажаю не тільки всіх змагань доложити, щоби Тебе цілим серцем, усією душею любити, але мое серце бажає вичерпатися і вмерти із тої любови для Тебе!

О, коби то лишень всі люди пізнали, якої великої любови достойним є Ісус, вони старались датися Йому вже у своєму дитячому віці!

А Божественний Ісус, як знаємо, особлившою любов'ю Свогого Пресвятого Серця завжди палав до маленьких діточок. Читаємо у Св. Євангелію, що раз, коли Він проходив дорогою зі Своїми учениками, вибігли Йому назустріч матери зі своїми діточками та благали Його, щоби Він їх поблагословив. Було їх там багато-багато. Апостоли, побоюючись, що діти можуть надто докучати Спасителеві, не хотіли їх допустити до Нього. Тоді Ісус відповів:« Допустіть, нехай діточки приходять до Мене, бо таким належиться царство небесне!»

Іншим разом сперечалися Апостоли поміж собою, хто з них буде старший у царстві небеснім. А Ісус указуючи на маленьких діточок, і взявши

до Себе одне дитя та обнявши і поблагословивши його, відповів Своїм ученикам: «Якщо не станете подібними до цьої дитини, то не ввійдете у небо!»

Чому таку особлившу любов оказує Ісус маленьким діточкам? – Бо вони мають невинне серце! Він їх безмежно любить, але й рівночасно домагається від них щирої любови!

В Ірландії перед кільканадцятьма літами жила одна слабосильна й хоровита 5-літня дівчинка, що називалася Неля. Будучи ще дуже маленькою, вона вже зрозуміла, що Ісус замешкує в кивоті. – утаєний в Найсвятішій Тайні Євхаристії. Вже своїм дитячим серцем почала вона горячо любити Ісуса, і раз-у-раз просила, щоби їй дозволено приймати Святе Причастя. На її усильну та безнастанну просьбу, єпископ дозволив їй приступати до св. Причастя, – і від того часу вона запалала ще більшою любов'ю до Євхаристійного Ісуса, та наповнилася безмежною тугою за Ним. Та невинна, щиросердна, а притім горяча дитяча любов Нелі так дуже припала до вподоби Пресвятому Серцю Ісусовому, що Спаситель не тільки з'явився їй, але й зв'язався перед нею зі Своїми Божественними намірами! По кількох місяцях Ісусови подобалося забрати її зовсім до Себе, – вона вмерла, по твердженню загалу, як свята.

О, якби то діточки знали, яка-то приємність для Ісуса, коли вони приступають до св. Причастя, то всі вони старалися би приймати цього небесного Гостя й їхнього щирого Приятеля.

Душа малої, а притім чистої й невинної дитини, це немовби зеркало, якому Ісус добачує образ Своєї власної невинности. О, як же ж Він усильно старається, щоби пекельний ворог не сплямив тої сніжно-білої та прегарної цвіточки! Ми не можемо собі навіть представити, який-то невимовний смуток і біль Його Пресв. Серцю спричиняє те, коли згодом дитина починає піддаватися гріхам, особливо протії ангельської чистоти.

О Ісусе, – дай Себе пізнати дітям! Учини, нехай вони Тебе люблять цілим своїм невинним серцем! Навчи їх, як вони мають віддатися вповні – без найменших застережень.

Сестра Єлисавета Пресв. Тройці, умерла в 1906 р.. як молода монахиня. Свою невинну душу, свою дівичість присвятила вона Ісусу, коли була ще 7-літньою дитиною.

Свята Агнета в 14 році життя вмерла мученицькою смертю з любови до Ісуса. Коли хотіли їй дати земського жениха, вона без вагання відповіла: «О, вже запізно! Я давно вже віддала своє серце іншому Женихові небесному – Ісусові!»

Коли святий Герард Маєля, монах Чина Редemptористів мав ще доперва 7 літ, він такою сильною любов'ю палав до Ісуса, що Ангел з неба приносив йому св. Причастя, а Ісус сам щодня заявлявся йому та забавляв його, обдаровуючи того маленького та бідного хлопчика бохонцем біленького хліба.

О, колиби ти знав, як то Ісус бажає посідати серце людини – від самого ранку її життя! Перші роки, то с дитячі й молодечі, с найгарніші у цілому

людському життю. «Нічого нема гарнішого на світі», – казав свого часу славнозвісний французький бесідник о.Лякордер, – «як душа дванадцятьлітнього невинного молодця!»

Хто ж в силі зрозуміти, які чуда, ласки може спричинити Ісус у молодій душі, яким вогнем любови може він її запалити, коли вона ще не відчула на собі огидного подиху нечистої любови!

О Найдорожчий Ісусе! Дай, молимо Тебе, всім молодим людям те зрозуміння, як то Твоєму Пресвятому Серцю дуже подобається ангельська невинність. Дай їм ласку наслідування Тебе, – чистого, як лелія й невинного як ягня! А передусім запали молоді серця людей любов'ю до Тебе, бо тільки Ти одинокий достойний найбільшої та найсовершеннішої любови! Дякуючи ласкам Твого Пресвятого Серця, багато вже є таких вибранців Божих, котрі протягом цілого життя не згрішили проти св. чистоти, або вже по першій упадку відвернули свої очі від змислового-огидного світа і відалися побожному життю. Натхни таких, о Найсолодший Ісусе! Мужньою витривалістю в добрих їхніх постановах, вплий в їхні серця щире бажання частого приймавання Святого Причастя. Відганяй від таких усяку тінь страху перед кпинами й глузуваннями, на які вони часто наражені з боку зіпсутого світа, котрий не посідаючи ніякої чесноти, висміває щиро побожних людей.

1 Ти, Пречиста Діво, Матінко всього людського роду, охороною Своїх діточок перед впливами всякого зла. Стережи їхні молоденькі серця, щоби лютий пекельний ворог навіть не відважився доводити їх до гріха!..

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ ІСУС КЛИЧЕ ДО СВОЄЇ ЛЮБОВИ І ПРАВЕДНИХ І ГРІШНИКІВ

Ми своїм умом навіть не можемо поняти, якою безмежною радістю наповняється Пресвяте Серце Ісусове, коли Ісус знаходить таку душу, котра жевріє любов'ю до Нього.

Одного разу сестра Бенігна Фереро (котру Ісус називав Своєю Беньямінкою, любимицею та секретаркою Свого милосердя), запитала Ісуса: «Для чого так дуже бажаєш любови людських сердець? Чи ж Ти не маєш в небі Ангелів і Святих, котрі Тебе люблять чистою святою любов'ю?..» «Правда» – відповів Ісус, – «Ангели й Святі в небі дуже Мене люблять. Вони люблять Мене цілим своїм єством, – совершенно. Але Я бажаю, щоби й душі на землі також мене любили, бо любов на землі є добровільною!..»

Ісус, котрий палає до цілого людства Своєю безмежною любов'ю, всюди шукає сердець, щоби Його любили. Він немовби став подібний до того вбогого, котрий сидить біля шляху і просить прохожих о милостиню. Тою милостинею для Нього – це любов, якої так бажає Його Пресвяте і відвічною любов'ю палаюче Серце. О ту любов благає він кожного: як праведника, так і грішника. Праведника взиває Він, щоби той більше і щиріше Його любив – а грішника, щоби той перестав Його ображати.

Брате мій, чи ти ніколи не бачив Того Ісуса, Того бідного, голодного й спрагненого Ісуса на шляху твого життя? Чи ти не чув Його усильного прохання: «Сину Мій, люби Мене, заперестань вести грішне життя?!» Чи ти ні разу не розумів, або й серцем не відчував, як Ісус говорив до тебе за посередництвом краси й величі сотвореного світа, через щастя й радість, яких ти не раз дізнав, а навіть за посередництвом терпіння й прикрощі, що не раз тебе в життю спіткали?

Ісус безнастанно кличе і праведного і грішника.

О, Він дуже любить чисту душу, котра у простоті свого серця раз-у-раз повторяє: «Ісусе Найдорожчий, люблю Тебе! Цілим серцем люблю Тебе! Ісусе я хочу віддати ціле своє життя з любови до Тебе, бо Ти вмер із-за мене. Ісусе, нехай ніхто не розлучає мене від Тебе! Я вірю, що коли я щиро Тебе любитиму, то Ти дбатимеш про мене!..»

Ісус так щиросеречно й горячо любить праведну душу, Він із такою печаливістю про неї старається, що здається, у кожній хвилині Він навіть був би готов наново прийняти на себе людське тіло і вмерти із-за ньої на хресті, щоби тим лиш справити їй приємність.

А коли хто справді віддався Ісусу то і цей небесний Приятель мешкає у його серці, вкрашує його, захищає перед нападами пекельного ворога, вливає в нього чимраз більше ласк, потішає його у смутку, та підносить в упадках.

«Звеселіться і радуйтеся, що любите Його... щоби вам ссати й насичуватися потіхами із грудин Його, впиватися й розкошувати великим богатством слави Його», – так говорить Господь, – «рікою направлю на нього мир, а zalивним потоком богатство й славу народів, а все вам на осолоду, мовби вас на руках ношено, на колінах голублено!» (Іс. LXVI," 10-13).

« Як когось потішає мати, так і Я нас буду потішати!» – говорить Господь.

Але може знайтись і такий, що скаже: «Ісус взиває до Себе чисті душі, невинні серця. А я?.. Таж я є гидким червачком, який тільки й вміє лазити в поганім болоті гріха. Для мене вже й вповні вистарчить того, коли Той всеблагий і всемілосердний Господь не розтопче мене ногою!..»

О бідний грішнику! Не забувай, що тебе також кличе до Себе Ісус. Ти ще не пізнав блище Його Пресвятого Серця, ти ще не відчував Його доброти й милосердя. Читай уважно св. Євангелія, де поміж іншим сказано: «Горнулися до Нього (Ісуса) всі митарі і грішники, щоби слухати Його! І нарікали фарисеї й книжники, кажучи: «Він грішників приймає та їсть з ними».

Він же оповів їм таку притчу, кажучи: Який з вас чоловік, маючи сто овець і втративши одну з них, не покине девятьдесять і девять у пустині, та не піде за загубленою, аж поки знайде її? А знайшовши, візьме її на свої плечі, радіючи. І прийшовши до дому, скличе приятелів і сусідів, кажучи їм: «Радуйтеся враз зі мною, бо я віднайшов свою згублену вівцю. Кажу вам, що так на небі більше радости буде із-за одного грішника, що покається, чим із-за девятьдесять і девять праведників, котрі не мають потреби каятися.

Або, яка ж жінка маючи десять драхм, коли згубить одну драхму, не

засвітить свічки і не стане замітати хати й пильно шукати, аж поки її знайде? А знайшовши, скличе приятельок і сусідок, говорячи їм: Радуйтеся зі мною, бо я віднайшла драхму, яку я загубила.

Так кажу вам, буває радість перед Ангелами Божими з одного грішника, що покався...– (Лук. XV, 1-10).

Чи знаєш, хто це сказав? – Сам Божественний Спаситель! Тою драхмою і тою загубленою овечкою, – це ти! Вернись отже до Ісуса. Він тебе візьме на Свої найсвятіші плечі і занесе до Своєї вівчарні.

І коли ще тебе оці слова не переконують, то читай (Лук. XV, 11-32) про блудного сина, котрий покинув свою рідню, промарнував своє майно, жив якийсь час у достатках а потім попав у крайню нужду, і в кінці таки знова повернув до свого батька, впав йому до ніг і благав прощення... А коли вже здалека помітив його, невимовний жаль та біль стиснув його серце... Він вибіг своєму синові назустріч, кинувся йому на шию, поцілував його, і звернувшись до своїх слуг, сказав: «Принесіть найдорожчу одежу, вдягніть його, та дайте перстень йому на руку й обува на ноги. І приведіть мені годоване теля й заколіть його: почнемо їсти й веселитися, бо оцей син мій був мертвий і ожив, згубився був і знова віднайшовся!» І почали веселитися.

Тим блудним сином, це ти, – а тим щиро-люблячим батьком, це сам Ісус. Ти віддалився від Нього, ти своїми грішними забаганками і життям на манівцях, утратив своє майно, то є скарби ласк, якими наділив тебе твій небесний Отець.

Тепер ти находишся у стані нужденного жебрака, але коли ти захочеш вернутися до Ісуса нині, то Він тебе прийме із щиро-батьківською любов'ю. Він тебе почне сердечно обнимати, забуде на твої гріхи, віднайде для тебе світлу одіж невинності і радіючи з Ангелами і Святими в небі, скаже: «Цей син Мій був мертвий, тай ожив, був погібший, тай віднайшовся!»

Не думай також, що Христос захоче задержувати у Своїому Серці память про твої обиди. О, ні! – «Як далеко схід від заходу», –впевняє нас Псальмопівець, – Так далеко Господь віддалив від нас наші проступки... Він чей же знає постать нашу, «пам'ятає що ми взялися з пороку!» (Псал. СІП, 12-14).

Ісус так само сердечно любить тих грішників, що покаються, як і тих, що ніколи не попадали у тяжкі провини. Згадай тільки, як Він з любов'ю відноситься до Марії Магдалини, як Він від пускає їй всі її гріхи, виганяє з неї сім бісів, обороняє її перед підозріннями фарисеїв, перед наганою Юди. По Своїому пресвітлому Воскресенню, Він їй являється найперше, щоби її потішити та подякувати за її щирі співчуття.

І чому ж оказує їй Ісус аж тільки любови? – Для того, бо вона много (усильно) любила! (Лук. VII, 48).

Тож і ти, дорогий читачу, котрому доводиться читати оці стрічки, важай себе подібним до тої колишньої грішниці Магдалини, та перепроси Ісуса. А тим перепрошенням нехай буде твоя щира, горяча та безнастанна любов до Спасителя, котрий певне простить тобі твої гріхи та вчинить тебе Своім улюбленим братом!

ЧАСТИНА ДРУГА ЧОМУ ТРЕБА ЛЮБИТИ ІСУСА?

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ ІСУС Є ДОБРИЙ

Любий Ісусе, Ти є добрий – безконечно добрий. Але, на превеликий жаль, люди представляють собі Тебе зовсім інакше, чим Ти є в дійсності...

Ісус – це справді Бог! Його велич для людського ума непонятна. Він є предвічним Словом, Сином Божим, Царем над царями, – Він Творець, котрий Своєю всемогучістю сотворив небо і землю.

Але Ісус є також чоловіком. Він прийняв на Себе людське тіло предивної краси, – Він є Сином Пречистої і Пренепорочної Діви. Він посідає також душу, – найдосконалішу від усіх сотворених душ. Він має також і Серце, людське серце – покірне, лагідне, повне любови, – таке Серце, що ніколи нікого не відсторонило від себе, що ніколи ніким не погорджувало, ніколи нікому не вчинило ніяких прикрощів!

Одинокую і виключною розкішшю цього Пресвятого Серця є: творити кожному добро, кожному служити, кожному помагати, терпіти невдяку та байдужість з боку людей, – і мимо всього того, наділяти всякого Своїми ласками, добродійствами.

Вповні, думаю, вистарчить тобі, коли ти лиш приглянешся ближче, як поступав Ісус у Своему туземському життю: «Ходив Ісус по всій Галилеї, навчаючи в їхніх синагогах, проповідуючи Євангеліє царства (небесного) та сціляючи всякі недуги і всяку неміч у людей. І розійшлася чутка про Нього на всю Сирію і привели до Нього всіх недужих, котрі всякі недуги й муки терпіли, і біснுவатих, і снохідців, і розслаблених, а Він ісцілив їх» (Мат. IV, 23).

І також: «Приступило до Нього много народу, маючи зі собою кривих, сліпих, німих, калік і інших багато, та й поклонили їх до ніг Ісусових, – а Він ісцілив їх» (Мат. IV, 30).

Та й не диво, що люди з усіх околиць прибігали до Нього: і з Єрусалиму, і з Юдеї, і з Галилеї, і з Сирії, та з дальших країв... (Мат. IV, 25). Вони спиняли Його по дорозі, окружали Його, а Апостоли не мали змоги повздержати тої товпи. Дійшло раз навіть до того, що св. Апостол Петро почав скаржитися: «Вчителю, народ товпиться круг Тебе й тисне Тебе!»

О, як добре було тоді тому народові гуртуватись і тиснутись біля солодкого, лагідного Ісуса, котрий завжди оказував йому премногими добродійствами за його сердечну любов!

Як лишень Ісус вступав до якогось дому, то вмиль наповнилася там хата; приносили до стіп Його всяких недужих і біснуватих, а Ісус їх ісціляв. А коли в таких случаях неможливо було дістатися до хати дверима, то

народна товпа аж через кришу потрапляла зі своїми недужими дістатися до Ісуса. ,

Нерідко також, коли Ісус починав проповідь, така товпа людей горнулася біля Нього, що Він був змушений дістатися аж на корабель, відплисти від берега і доперва потім продовжувати Свою проповідь, а по скінченій проповіді Він звичайно уходив на пустиню.

О, як незрівнянно величennaiй вплив мала на народ та вічно-незмінна доброта Ісуса. Проходячи раз біля хати Матея, Він заледви промовив: «Іди за Мною!» – як Матей, зворушений до глибини серця, вмить покинув свій митарський стіл, свої гроші й свою рідню, – та стався Апостолом!..

Одним-однісіньким лиш поглядом навернув Ісус Марію Магдалину та вчинив з неї святу покутницю. Одним словом позискав він рівно ж і митаря Закхея. А скільки ж то інших бідних душ витягнув Він своєю безмежною добротою з гріховної безодні!..

Народ навіть не відчував втому, слухаючи Його проповідей. Цілими днями ходив за Ним по пустині, і так захоплювався Його проповідями, що нерідко навіть забував узяти зі собою хліба на дорогу. У такому случаю Ісус помножував чудесним способом хліби й риби і прокормлював ними тисячі людей. І не тільки кормив Він їх хлібом звичайним, але і обіцяв їм і нам усім небесний хліб, то є Своє Найсвятіше Тіло і Свою Божественну Кров дати для піддержання нашого вічного життя!

О Ісусе наш Наймиліший! Скільки ж то у Тебе є добра й усякої примани! А за все те Ти не бажаєш від нас нічого більше, лишень нашого серця, підчас коли Ти віддаєшся нам нужденним сотворінням совершенно. Свою Найсвятішу Кров і Пресвяте Своє Тіло без найменших застережень віддаєш добровільно на прокормлення нужденних овечок Твого стада!.. «Я є пастир добрий» – говорить Він сам. – «Пастир добрий душу свою покладає за вівці. А наймит, як що він не є пастирем, і вівці для нього чужі, побачивши вовка покидає вівці, тай втікає, а вовк хватає й розганяє вівці. Наймит утікає, бо він є наймитом і байдуже йому про вівці. Я пастир добрий і знаю моїх і мої знають Мене. Та й інші вівці маю, які не із цього двора, і тих повинен Я привести і вони голос мій почують, і буде одно стадо й один Пастир!». (Ів.Х, 11-16)"

Брате мій любий! Може ти ще не належиш до Ісусового стада? Може ти ще минаєш Ісусовий двір? Може ти є такою заблудившою, чи замотеличеною овечкою, що покинувши провід свого найвищого Пастиря, знехтувавши Його наукою й пересторогою, блукає по різних манівцях безвір'я й нечистоти?..

Як, що в дійсности так, – то вертай чим мерщій до Нього! Той Божественний Пастир є до безконечности добрий й милосердний. – Він безнастанно шукає за тобою. Не втікай від Нього, не ховайся по всякородних нетрях гріха, але спіши Йому назустріч. А скоро лишень Він тебе за твоєю згодою віднайде й знов позискає для Себе, певно будеш щасливий, бо всеблагий Ісус пригорне тебе до Свого Найсолодшого Серця та наділить тебе Своїми обильними ласками-добродійствами!

А ти знова, брате, що широко любиш Ісуса, не тільки ніколи не переставай Його любити, але люби Його, що раз більше та більше!

Він має солоденьке, повненьке любови, та найбільш ніжненьке Серце. Його страшно болить те, що на превеликий жаль деякі душі, навіть Йому посвячені, замало оказують Йому любови.

Чи ти ніколи не чував, як Ісус утаєний у Найсв. Тайні Євхаристії жаліється, що люди є так байдужні зглядом Нього?..

Сам ти, дорогий брате, запевно добре знаєш, як то важко жити на світі без рідні, без батька, без матери, не чути щиренького материнського слова, або не бачити дружнього обличчя. Так знай, живе Ісус у кивоті! Правда, – у неділі й свята збираються люди до церкви, клякають, моляться й виспівують побожні пісні, – але про Ісуса, про Його безмежну любов до людства рідко хто й згадає...

Чи твоє серце ніколи не відчувало голосу Ісуса: «Ось це мої діти, зроджені Мною самим. Вони мене на жаль не хочуть знати... Що ж то Мені за відряду можуть оказати ті їхні поклони, коли їхні серця далеко від Мене... Я оснував цю родину і між Своїми власними синами почуваюся, немовби Я був зовсім чужий...».

А Ти, Душпастирю, котрий закликав Ісуса на престіл, чому не ведеш своє голодне стадо до Ісуса?.. Чому, як слід, не проповідуєш любови зглядом Нього?.. Чому не заохочуєш свої овечки, щоби їхні душі кормилися Його Найсвятішою Кров'ю?..

О мій Найдорожчий Ісусе! Коли сумно Тобі буде позістати у самотньому кивоті, прийди до мене! У моєму серці Ти знайдеш захисне й тепле помешкання. Я колись також був невдячний Тобі, але тепер я Тебе люблю. Від нині ще більше старатимусь, щоби своєю ревністю надолжити Тобі за байдужість стільки людей. Прийди до мене, благаю Тебе, прийди, бо я цілим своїм єством люблю Тебе, – і лишень Тебе! Прийди-прийди до мене, о Найсолодший Ісусе, і запали моє серце, щоби я Тебе чимраз більше та більше любив!..

РОЗДІЛ ДРУГИЙ ІСУС Є ПРИСТУПНИЙ

Ісус є добрий для всіх, а передусім для низших – малих цього світа. Він, правдивий Бог, прийшов на світ, щоби потішити в першу чергу вбогих і трудячих, та всім пониженим сказати поміч. І це є доказом ніжності Його Пресвятого Серця!

Ісус передбачив також, що бідні цього світа будуть від Нього сторонити, будуть чогось побоюватися приступити до Нього. І почасти оправдано, що бідні є якимись боязливими, несміливими. Бо вже звісна річ, як живеться біднякам. Для них рідко де знайдеться щиросердечного відношення. Ними всюди погорджують. Певно й ти, дорогий читачу, сам не раз бачив, як богач перед бідняком замикає браму, – не хоче його навіть допустити на подвір'я...

А Ісус добре знав, що гіркою є доля злиденного бідняка. У тодішніх часах доля бідняків була ще прикрішою. Тоді найбільша частина людства жила в біді й пониженню. Римська держава, як знаємо з історії, числила тоді около 230 мільонів невольників, котрі служили 30 мільонам свобідних панів. Невільництво тих бідних людей було сотні разів гірше й тяжче, чим колись кріпацтво й панщина на українських землях.

Пан у тодішніх часах мав право життя й смерти над своїми невольниками. Він їх після своєї вподоби міг продавати, вбивати, затоплювати: кидати підчас усяких ігрищ звірям на потіху і т.д.

І справді так було! Тодішні жорстокі пани уряджували величаві пири й забави, підчас котрих лилась кров многотисячних невольників.

О, гірка була тоді доля бідняків! Ніхто не звертав уваги на їхню людську гідність, – аж до того часу, як Серце Ісусове зворушилось над їхнім горем та аж сам Ісус прийшов на землю, взявши на Себе вид невольника (Фил. II, 7).

Любесенька душе, гляди на свого Ісуса, на Того всемогучого Бога, перед котрим усі земські царі є немов червачки. Він родився в убогому вертепі, бо злобні люди не хотіли навіть Його пустити до своєї хати. Пречиста Діва Марія положила Його в яслах, а віл та осел огрівали Його своїм віддыхом. Прийшовши на світ, кличе Він до Себе в першу чергу не царів, але вбогих пастухів, що стерегли своє стадо вночі.

Пізніше Той Цар наче змушений втікати перед жорстокістю Ірода і кілька літ перебувати на вигнанні у далекому Єгипті, В тім краю Йосиф і Марія не посідали ані хати, ані також ніякого майна. Йосиф тяжко мусів працювати на прокормлення Пресвятої Родини, але не раз ті заробітки були так малими, що доводилося терпіти голод. У таких случаях зверталось маленьке Дитятко-Ісус до Своєї Пречистої Матері з проханням о кусочок хліба, а вона зі зворушенням та невимовним смутком у серці могла лиш відповісти: «Синцю мій найдорожчий, не маємо хлібця!..»

Коли потім Ісус вернув до Назарета, і за той час трохи вже підріс, Він почав ходити зі св. Йосифом по чужих домах на заробітки. А по смерті св. Йосифа, то і сам Ісус мусів Своєю працею заробляти на прожиток для Себе й Своєї Пресвятої Матері.

О всі ви ремісники, зарібники, селяни, наймити, ви всі бідні люди, що в поті чола гірко працюєте на ваш хліб насущний, гляньте ж на свого Спасителя! Його руки помозолені тяжкою працею так само як і ваші, Його обличчя загоріле від сонця так само як і ваше, Його плечі так само вгиналися під тягарем праці, як і ваші. Він у повнім цього слова значінню хотів бути подібний до нас бідняків. – але не до богачів та інших «високих» і «всесвітніх» цього світа!..

А бувало вечером, коли Пречиста Діва й святий Йосиф покінчили Свою цілоденну важку працю, вони, були заняті розмовою з Ісусом.

О Ісусе, о Маріє! Скажіть же ж і нам, про що Ви тоді говорили?!

Наше серце вже заздалегідь догадається, яка то могла бути розмова. Ісус звичайно говорив про незрівнянно великі діла викуплення людського

роду. Він відкривав відповідним способом перед очима люблячої Матери всі подробиці Своєї хресної смерти. А опісля, щоби потішити її затривожене Серце, Він указував на незрівняно величenni наслідки Своєї смерти та встановлення св. Церкви, на поширення правдивої віри, навернення поганських народів, на тверду й непохитну віру й славно-геройську мученичу смерть много-много мільйонів Його ісповідників!..

Ісус уже заздалегідь об'явив також Своїй Матері і Її участь, яку Вона матиме в ділі відкуплення, а саме: муки її материнського Серця у стіп хреста, та взагалі Її післанництво, як Матері и Заступниці всіх правовірних християн. Рівно ж заздалегідь вказав Він їй, з якою ніжненькою й щиросердечною любов'ю будуть відноситися до Ньої християни – будучі її діти, віддаючись під її покров!

А ранесенько, по нічному відпочинку, Ісус знова спішив до своєї праці, – на заробітки...

Так Ісус проживав аж до тридцятого року Свого життя. Загал уважав Його не більше – як звичайним робітником.

Згодом, коли вже Він починав проповідати про царство небесне, Жиди закидали Йому, що Він є сином убогої Марії, та що Його батько був собі звичайним заробітником-теслею.

Було то в Назареті, де Він проживав. Раз у суботу, Він «увійшов в синагогу і встав, щоби читати. І подали Йому книгу пророка Ісаї, і Він, розкривши її, знайшов місце, де було написано: Дух Господень на Мені; для того Він помазав Мене, щоб Я благовістив убогим, післав Мене сціляти розбитих серцем, проповідувати невільниках волю, сліпим прозріння, одпустити змучених на волю... І згорнувши книгу, віддав її слугі, та й сів, а очи всіх у синагозі звернулися на Нього. І Він почав їм говорити: нині справдилося це писання в ушах ваших!» (Лук. IV, 21).

Отже наш Найдорожчий Ісус приходить, щоби помагати бідним, їх учить й спасти. Правда, Він не відсторонює від Себе богатих і знатних людей. Він засідатиме нераз при столі фарисеїв і книжників, Він усіх навчатиме Правди, Він нерідко зволить Своєю відповіддю впокорити гордих князів ізраїльських, – але Його завсіди лагідне й смиренне Серце найбільшу приємність відчуває, коли розмовляє з упокореними, бідними й пониженими.

Майже всі Свої чуда зділав Ісус для бідних, немічних опущених, для трудячого й пригнобленого всякими злиднями народу.

Таи простолюддя Його любить і свобідно, без вагання, прибігає до Нього в усіх своїх потребах, – чи то усердно благаючи о здоровля для свого сина або доньки, чи о охорону перед злобно-ворожими насильствами й кривдами, чи о спокій своєї душі, чи о ласкавий провід на шляху до спасення і т. д...

А всеблагий Ісус до всіх ласкаво прихильє Своє ухо, всіх навчає, всіх щедро обдаровує Своїми добродійствами, – і всі, особливо вбогі, відходять від Нього вдоволені й зачудовані Його премудрістю, милосердям і добротою!

О Найсолодший Ісусе! Щиросердечно заявляємо Тобі, що справді ніхто ще так не говорив, як Ти, ніхто нас так не потішав і щедро не обдаровував як

Ти, ніхто ще так всесторонньо не був приступний і виrozumілий на нашу біду, злидні і недомагання, як Ти!

Тож люблю Тебе, Найдорожчий Ісусе, цілим серцем, усею душею, цілим своїм єством, люблю Тебе!..

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ ІСУС Є МИЛОСЕРДНИЙ

У туземській життєвій мандрівці, у цьому нашому вигнанні, кожний чоловік є грішником. Кожний з нас потребує милосердного серця, котре відпустило би йому провини, зрозуміло його слабкі сторони й немочі, піднесло й підкріпило його на дусі, вказало правдивий шлях посеред розбурханих хвиль життєвого моря, та в кінці, не сумнівалося в щирості людської волі...

І в кого ж можна знайти таке вселаскаве серце, – як не в Ісуса?..

Одного разу, під час того, як Ісус навчав народ, – говорить св. Іван, – «приводять книжники й фарисеї до Нього жінку, що захопили її на прелюбодійстві, і поставивши її на середині, кажуть Йому: Вчителю, цю жінку захоплено на самому вчинку прелюбодійства! Моїсей у законі звелів нам камінням таких побивати, а Ти, що скажеш? То вони так говорили, спокушаючи Його, щоби мали за що Його обвинувачувати! Ісус же, нахилившись додолу, пальцем писав по землі, не зважаючи на них. Як же ж вони таки не переставали допитуватися у Нього, то Він, підвівшись, сказав до них: хто з вас не має гріха, нехай перший кине камінь на неї, І знов, нахилившись додолу, писав по землі. Вони ж почувши, (що Ісус пише їх гріхи), і докорені совістю, почали відходити один по одному, починаючи від старших аж до останніх, і зістався лиш один Ісус, і жінка, що стояла по середині. Ісус підвівшись і не побачивши нікого крім жінки, сказав до ньої: Жінко, де ж ті, що тебе обвинувачували? Ніхто тебе не осудив? Вона ж промовила: ніхто, Господи! Сказав їй Ісус: і Я тебе не осуджую, – іди та більше не гріши!» (Ів. VIII, 3-1D.)

Люба душе, бачиш доброту й милосердя Ісуса?

Ти согрішила, приходиш до Сповіді, вороги твої пекельні хочуть тебе погубити, оскаржують тебе перед Божим Суддею. Вони доказують, що така грішниця, – як ти, заслужила собі на вічну кару. Ісус не відповідає, – мовчить. Він знає, що вони говорять правду. Бо ж справді, много-премного разів ти заслужила собі на пекло. Але добрий і милосердний Ісус конче хоче тебе вирятувати ще раз, коли бачить твій щирый жаль, відпускає тобі твої гріхи, навіть найтяжчі, й каже лишень: іди – та більше вже не гріши!

Безконечним є милосердя Ісуса для грішника, котрий гидиться своїми гріхами. Він навіть сам шукає грішника, спішить йому на зустріч, щоби лишень той навернувся, визнав свої провини та вже більше не грішив.

В однім місточку вмирав якийсь безбожний чоловік, котрий протягом цілого свого життя в богохульний спосіб кепкував та глузував над Найсв. Тайнами, та навіть і чути не хотів про сповідь. Многі священники довгий час

старалися його навернути, але їхні змагання в тім напрямі завсіди оставалися безуспішними. Але превелике Ісусове милосердя не хотіло загибелі того грішника! Для того Ісус казав підчас молитви одній побожній особі слідуюче: «Скажи твому сповідникови, щоби відвідав того нещасного грішника!» – Священик вмиг удався до хати того безбожника, але ті відвідини священика і розмова з ним, ще більше розлютили того богохульника.

На другий день Ісус просив, щоби той священик ще раз відвідав того нещасного чоловіка. Священик, згідно з наказом Ісуса, чим скоріш удався до того конаючого грішника та почав йому говорити про близьку смерть, про вічність та про покаєння... Його злість дійшла аж до крайности. Він почав клясти, хулити Бога та навіть грозити священикови, якби він ще раз посмів його відвідати.

Того самого таки дня Ісус повторив свою просьбу в третє. Священик, зібравши всю свою відвагу, рішучо й невстрашимо удався знова до дому того богохульника. На вид священика, розлючений безбожник заголосив: «Нещасний чоловіче, чого хочеш від мене? Для чого мене переслідуєш?». Сповідник відповів лагідно: «Не я тебе переслідую, але сам Ісус Христос! Ось, вже третій раз Він сьогодні післав мене до тебе!»...

Ті слова до самої глибини зворушили закам'яніле серце грішника. – «Як то?.. Той Ісус мене ще не відрікся?» – промовив він, заливаючись сльозами...

По кількох хвилинах він щиро, з сокрушенням серцем висповідався, а потім умер, пригортаючи до себе хрест!..

Так-то всеблагий і всемилосердний Ісус глядить та пошукує за своїми овечками. А коли їх віднайде, поміж бур'янами, або терням гріха, то бере їх на Свої рамена, відносить до вівчарні, – а потім кличе Своїх приятелів, то є: Ангелів та Святих, щоби радувалися з Ним!...

Але навпаки, – що ж за страшенний і невимовний смуток і біль вповиває Пресвяте Серце Ісуса, коли грішник утікає й окривається від Нього, або затикає вуха, щоби не чути навіть Його голосу!...

Ісус сказав раз одному святому: «Я готов би навіть ще раз умерти для проклятих у пеклі, колиби вони могли ще покаятися!»...

Ісус є так добрий, так безконечно милосердний, що колиби того вимагала потреба, то Він був би завсігди готов посеред найтяжчих мук умерти стільки разів, скільки є грішників на світі.

– І якби ти, добрий брате, був лиш сам одним-однісеньким грішником на світі, то Ісус із-за превеликого Свого милосердя став би чоловіком і вмер би за тебе на хресті, щоби лишень тебе спасти.

І якби Йому навіть довелося витерпіти тисячі разів більше мук, чим Він витерпів, – то, щоби спасти твою душу, не допустити її до вічної загибелі в пеклі, Він радо й охоче був би все те терпів!

Чому? – Бо Ісус безконечно любить тебе і щиро бажає простити твої гріхи.

Він навіть був готов простити зрадникови Юді. Коли той негідний

апостол поцілуєм Його зрадив, Ісус відіззався до нього лагідно, кажучи: «Приятелю, по що ти прийшов, чи поцілуєм видаєш Сина Чоловічого?»...

Всі Апостоли при ув'язненню свого Вчителя, – Його опустили. Та невірність оказана з боку найбільше улюблених Його учеників – приятелів, – дуже засмутила Його серце. А найстарший і верховний Апостол Петро, не тільки Його опустив, але й відрікся Його явно три рази! Ісус не гнівається, не нарікає, не чинить йому найменших докорів, але поглядом повним смутку й доброти, знову відзискує для Себе Свого впавшого Апостола. Зараз таки по Свому пресвітлому воскресенню, збирає Він Свої безрадісні овечки, завертає двох учеників з Емауса, обідає з Апостолами, щоби вони твердо й рішучо вірили в Його Воскресення, – та маловірному Томі показує Свої пробиті ноги, руки й Серце щоби усунути з його душі всякі вагання й сумніви...

О Найдорожчий Ісусе, як же ж Ти мусів старатися, щоби ми не сталися невірними Тобі; якої невимовної терпеливості мусів Ти вживати зглядом нас бідних грішників, щоби нас удержати на шляху до Своєї відвічної правди й нашого спасення!

Будь же во віки благословенний за це Своє невичерпане та безмежне милосердя, – бо Ти добре знаєш і розумієш нашу немічність та склонність до гріхів.

Боже, милостив будь мені грішному!

Боже, очисти гріхи мої й помилуй мене!

Без числа я согрішив, Господи, прости мені!

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ ІСУС Є ПОКІРНИЙ І ЛАГІДНИЙ

Найдорожчий Ісусе, люблю Тебе! Ти безконечно добрий; Ти є приступний для всіх, передусім для бідняків-нуждарів; Ти є милосердний; Ти відпускаєш нам наші провини й забуваєш про них.

О, як гідним і достойним нашої любови є Твоє Пресвяте Серце!

Але ще сильніше мене зворушив й притягає до Тебе твоя лагідність і Твоя покура! Ісусе, тихий і смиренний серцем зділай моє серце після Твого Серця!

Хто ж зміг би відмовити своєї любови чоловікові, котрий завсігди є лагідний, навіть посеред найтяжчих обставин, котрий всякому пособляє, чинить добро і нікому ні в чому не відмовляє, котрий бере на себе обов'язки, працю й злидні-смутки других, не жадаючи за те навіть найменшої нагороди, котрий всюди й завсіди займає останнє місце і не шукає нігде почестей й пошани у людей?..

Таку людину, на коли би ми її стрінули на землі, мусіло би любити наше серце.

А таким 5ікраз є тільки наш любий Ісус!

«Навчіться від Мене», – взиває Він сам, – «бо Я є лагідний і покірного

серця і знайдете супокій для ваших душ!» (Мат. XI. 82).

Ще не прийшов був Ісус на землю, а вже пророк Ісаїя подивлявся його лагідність.

«Ось, Мій слуга, котрого Я вибрав, улюблений Мій, котрого вподобала собі душа моя: положу Дух мій на Нього, і Він сповістить народам правду. Не буде сперечатись і не буде кричати і ніхто не почує голосу Його на розпутьях. Тростини надломано» не переломить жарину тліючу не загасить, аж доки доведе суд до правди. І на ім'я Його вповатимуть народи!» – говорить той пророк. (Ісаїя 42, 1-4: Мат. XII, 18).

Що ж за превелике щастя, дорогий брате, що маємо так лагідного Спасителя! Скільки ж то разів уже була надломлена тростина твоєї душі; а всеблагий Ісус не переломив її! Навпаки, – Він старанно обвинув її, та ласкаво підпер її, щоби буря спокус не пошкодила їй та не доломила її!...

Як ніжесенько Ісус обходиться з тобою. Говориться у псалмах, що Він величненною пошаною вповиває тебе. Він безнастанними ласками переслідує тебе, але чинить це так тихесенько й лагідненько, що й не чути навіть Його голосу. Він взиває всі сотворіння земські, щоби служили тобі та помагали тобі дійти до Нього, – але Він сам заслонює своє ділання, щоби не змушувати твоєї волі, щоби одержати від тебе свободну, не вимушену любов, а через те збільшити твої заслуги.

Вистарчить тобі вповні, коли згадаєш, як Він був лагідним під час Свогого туземського життя. Кажуть Йому горді фарисеї: «Ти Самарянин і біса маєш в собі!» – А Ісус навіть не відповідає на перший той облудний закид, та й відносно другого не гнівається, лиш спокійно каже: «Я не маю діавола!» І далі, – коли хотіли Його укаменувати, відзивається: «Много різних добрих діл зробив Я поміж вами; за яке ж із тих діл хочете Мене вбити?»

Коли Ісус перебував межі людьми і розмовляв з ними, Мого Божественне око читало на їх обличчях усі їхні гріхи. Ісус, що с відвічною святістю й невинністю котрий безконечно ненавидить смертельний гріх, – Той Ісус говорив лицем до лица з грішниками! Смертельний гріх, ця найбільша огида на світі, – коли так можна виразитися, – глядів Йому в очі, цілував Його в руку, дотикався Його святого лица. О, ніхто того не зрозуміє, скільки то лагідности треба було Ісусові, щоби стерпіти людську злобу й гріхородність! Безнастанно мав Він із Собою безстыдного зрадника Юду, про котрого наміри Він добре знав, але ні однісеньким словечком не докоряв йому.

Апостоли були звичайними рибакми з поміж простолюття, не посідали вищої освіти, сперечалися навіть не раз, хто з них буде більшим у царстві небеснім...

Ісус їх виховує вчить їх, поправляє, милостиво глядить на їхні немагаання, їхні недосконалости, обороняє їх проти ріжних закидів збоку фарисеїв, довіряє їм Свої тайни, називає їх стовпами Своєї св. Церкви! О лагідносте й доброта Ісуса! Раз прийшов Ісус до якогось самарянського села. Тамошні мешканці не хотіли Його прийняти. – «Побачивши то, ученики Його,

Яків та Іван сказали: Господи, коли хочеш, ми скажемо, щоби вогонь з неба зійшов і спалив їх, як і Ілія вчинив! Але Ісус, звернувшись до них, заборонив їм то і сказав: не знаєте якого ви духа. Бо Син Чоловічий прийшов не погубити людські душі, а спасти їх. І пішли до другого села!»...

І справді, нам ще бракує того духа лагідності й уступчивості! Ми бажаємо пімсти, бажаємо що принайменше справедливості, ми хочемо «ока за око» та «зуб за зуб»...

Слухаємо, чого навчає нас лагідний Ісус: «Ви чули, що сказано: око за око і зуб за зуб, а Я вам кажу не спротивлятися лихому; коли ж хто вдарить тебе в праву щоку твою, то поверни до нього і другу. І хто схоче позиватися з тобою й зняти з тебе свиту, то віддай йому і сорочку. І хто примусить тебе пройти з ним один гін, то йди з ним два. Тому хто просить у тебе, – дай, і від того, хто хоче в тебе що позичити, – не відвертайся!»... (Мат. V, 38-42).

Ось, правдива наука Христова! Його святі поклонники завжди пам'ятали на слова свого Вчителя і наслідували Ісуса.

Св. Климентій Гофбауср з Чина Пресвятого Ізбавителя (Редемптористів) оснував був свого часу у Варшаві захист для сиріт. Але не стало йому відповідних засобів: мусів просити милостині для бідних діточок. Боже Провидіння направило раз його стопи до корчми, де при столику сиділо кількох грачів, та взаємно, один від другого програвали велику скількість грошей. Святий звернувся до одного з грачів і попросив його о милостиню для бідних сиріток. Грач не тільки нічого не пожертвував але розлючений, плюнув св. Климентієви в очі. Святий Климентій преспокоїно обтер своє лице, а потім лагідно відповів: «Ну, то було для мене, – але для бідних і голодних сиріток, то ви таки дайте якусь милостиню!»...

Зворушений так великою лагідністю й терпеливістю Святого Климентія і засоромлений своїм огидним поступком, той грач перепросив Святого та обдарив його щедро милостинею.

Але на віщо ж нам шукати за примірами аж в учеників, коли сам Учитель дає нам найгарніші приміри?

Коли вязали Його на Оливній горі, Він не упирався, хоч міг би був просити Свого Отця Небесного, котрий певно був би Йому післав на поміч десять легіонів Ангелів...

Також, коли Петро хотів боронити мечем свого Спасителя і відтяв вухо первосвященниковому слугі Малхови, Ісус ісцілив те вухо, а Петрови сказав: «Вложи меч у піхву: чашу, що дав Мені Отець, чи вже ж Мені її не пити?»...

Пізніше, конаючи вже на кресті, опущений і висміяний і скатований Ісус просить Свого Отця не о пімсту для Своїх ворогів, але о прощення: Отче, відпусти їм, бо не знають що роблять!..

О Ісусе наш Найдорожчий! Люди хотіли лиш відібрати Тобі життя, а Ти їм дав більше, як вони жадали. У тій самій хвилі, коли вони приготувляли Тобі смерть, Ти Сам добровільно дався їм на поживу, Ти встановив Пресвяту Тайну Євхаристії, та аж до кінця світа будеш мешкати поміж людьми, котрі Тебе видали на смерть. О, безконечна доброта, безмірне милосерде Ісуса!

Хто ж би зміг опертися Тобі та не любити Тебе?...

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ ІСУС ПОВНИЙ СПІВЧУТТЯ

Добре серце завсіди із співчуттям відноситься до людей, котрі пригноблені всякими злиднями й смутками.

Коли Ісус на лоні Отця, як друга Особа Божа видів злидні й горе упавшого людства. Його Серце зворушилося тим видом!...

Тоді Найсвятіша Тройця відбула в небі нараду; що зробити з упавшим чоловіком? Він згрішив, – але людська природа є слабосильна, немічна й уломна. Вона вельми склонна до гріхів...

Під час тієї наради Син Божий заявив: Це Я є, пішли мене! (Ісая VI, 8). І справді Він прийшов на землю. –але прийшов зі співчуття над нашим горем! Він стався чоловіком, жив поміж людьми, та вмер на хресті за них, – вирятувавши від вічної погибелі всіх тих, котрі бажали й бажають спастися.

Ось ціла історія нашого відкуплення. Свій початок і свій кінець має вона передусім в співчутті Найсолодшого. Серця Ісусового до нас грішних і саме туземське життя Ісуса було життям, основаним на співчутті до людського горя.

Коли Ісус бачив якесь горе, якесь недомагання або смуток, вмить зворушуючим співчуттям наповнялося Його Пресвяте Серце. – і Він творив чудо.

«Після сего пішов (Ісус) у город, що зветься Найн: з Ним ішло багато учеників і товпа народу. Коли Він підходив до міської брами, аж тут винесли вмерлого єдиного сина у своєї матери, а вона була вдова, і багато народу з міста ішло за нього і сказав їй: не плач! І підійшовши, доторкнувся до мар (ношей). Ті, що несли, стали, і Він сказав: молодче, кажу тобі, встань! І мертвий піднявся та став говорити, і віддав його (Ісус) матері його!...» (Лук. VII, 11-15).

«Змилосердився над нього і сказав їм: не плач!» – ось як проявляється безмежне співчуття Найсолодшого Серця Ісусового!

Він не тільки жалус й плаче над горем поодиноких людей, але й боліє також над лихоліттям, що висить над цілою його туземською вітчиною.

Коли наблизився і побачив місто Єрусалим, то заплакав над ним, кажучи: «О, коли би зрозумів і ти, хоч у цей день (потрібне) для твого спокою! Тепер же це закрито від твоїх очей. Бо прийдуть на тебе дні і вороги твої обложать тебе окопами й обступлять тебе довкруги і стиснуть тебе зівсюди. І знищать тебе і дітей твоїх у тобі і не зістанеться каменя на камені у тобі за те, що ти не зрозумів часу, коли тебе відвідувано!» (Лук. XIX, 41-44).

Таке Ісус предсказав, оплакуючи загибель Єрусалима, яка й здійснилася в 46 літ опісля.

Але в стократ більше оплакував Божественний Спаситель нещастя грішників, що йдуть на вічну загибель. Місто Єрусалим є образом

теперішнього світа, котрий не хоче слухати голосу свого Спасителя.

Вид безчислених душ, відкуплених Його Найсвятішою Кров'ю, а мимо того засуджених за гріхи на вічні кари, вповивав Серце Ісуса безмірним і невимовним смутком та болем.

Ісус забуває про Себе, про Свої страсти, а плаче над нещастям других та потішає засмучені серця. «Не плачте наді мною!» – сказав Він по дорозі до Голгофи невістам, що жалували Його. І на хресті більше Він боліє над терпіннями Своєї Матері, чим над Своїми, і в останній хвилині перед Своєю смертю поручає її Своему вірному ученикові Іванові, та зараз по Воскресінню об'являється їй, щоби її потішити.

Ти вже знаєш, любий брате, що у давніших часах, перед вочоловіченням другої Божої Особи, було біднякам гірше, без порівняння гірше, чим у теперішніх часах.

Вчені погани тоді доказували, що бідняк мусить бути невольником, бо того, – по словам тодішніх вчених, – вимагає суспільне добро держави¹ та історія природна². Господар уважав свого невольника на рівні зі скотиною, з в'ючним сотворінням, або звичайним орудником для праці...

А в дійсності, то невольника тоді шановано менше, чим скотину!..

Так було аж до приходу Ісуса Христа. Так, на превеликий жаль, буває ще й досі там, де люди відкидають науку Христову. У краях, де люди не знають Євангельської науки Ісуса там нема найменшого співчуття над бідними, нещасними, слабосильними, поневоленими...

Перед кількома роками слідує подія мала місце у Китаю. В одній китайській губернії державний уряд велів позганяти в одно місце всіх прокажених. Проказа як звісно, це дуже страшна й заразлива слабість. Із ньої дуже трудно виздоровіти. Спочатку на тілі такого слабого появляється незначна висипка-прищики, відтак вони побільшуються, а тіло починає кусочками відпадати, наповняючи при тім воздух якимсь убийчо-невиносимим запахом.

Як сказано, згідно з наказом уряду, діти в тій губернії мусіли видати своїх родичів, родичі дітей, муж свою жену, жена мужа і т. д.

Коли вже всі слабі були зібралися на призначене місце, поскидували їх жовніри усіх у глибоку яму, облили їх вапном та прикидали землею...'

Так гинули тисячі-тисячі нещасних, а їх конання, плач, стони й зойки, – ані трохи не зворушали почування, співчуття й милосердя у серцях їх кривників: дітей, матерей, мужів, жінок!

Тим часом, недалеко таки того місця, діялося щось трохи инакше... Католицькі місіонарі й законниці, покинувши свій рідний край, улюблену рідню, рішили навіть своє життя посвятити, щоби оказати підмогу тим нещасним – прокаженим.

У тій цілі збудували вони для прокажених власним коштом великий шпиталь та самі в ньому служували, – не зважаючи навіть на те, що і їм кожної хвилини грозить зараження й страшна смерть посеред невимовних болів...

І хто ж, питаємо, навчив їх тої жертволюбности, самопосягати, такого

совершенного самовідречення, як не Ісус, котрий Своїми пресвятими руками дотикався прокажених і ісціляв їх, – котрий сказав: «То, що ви вчинили найменшому з Моїх братів, – то вчинили ви Мені?!...»

Христова наука покрила Європу захистами для сиріт, шпиталями для недужих, монастирями й школами для охорони всякої нужди, для улекшення всякої недолі, на усунення всякої малосвідомості й неграмотності. Та наука сотворила місіонаря й законницю, котрі погорджують туземськими добрими, а тільки шукають нагоди, щоби лиш послужити нещасним цього світа і пожертвуватися для їхнього добра й спасення.

У часах, коли св. Церква свobodно управляла народами, вціплювала в них свою науку справедливості й любови ближніх, – поміж бідняками та вбогими верствами суспільності взагалі, не було такої недолі, чим у наших часах релігійного упадку й гонення Церкви. Чим більше якась суспільність віддаляється від Пресвятого Серця Ісусового, повного співчуття й любови, тим більше також огортає її застуденілість всякої заскорузлості й самолюбства, – та веде в пропасть.

Без Ісуса нема любови в суспільності, нема правди, нема духа ревності і самопосвяти, – одним словом, – нема великодушності!. А без тих чеснот не може бути вдоволення, терпеливості в нужді, взаємної услужності, згоди, спокою. А без спокою – мира, нема ладу, нема забезпечення; з безладдя знов виринає анархія, революція, взаємне поборювання себе всяких партій і т. д.

О Найсолодший Ісусе! Світ віддалився від Твого Пресвятого Серця, котре його наділило щастям, – тай починає вже розпадатися! Вже наглядно бачимо, як помаленько починає вертати колишнє поганство... Вже зимова холоднеча самолюбства й злобної ворожнечі розтягається над світом і вкриває людство...

О, Ісусе наш Наймиліший, наше Сонечко Любови! Загрій наші серця, зішли Свої теплі лучі в уми людства, щоби воно вже раз прийшло до твердого й рішучого переконання, що тільки у Тебе є правдива любов і спокій і щастя і спасення!..

РОЗДІЛ ШОСТИЙ ІСУС Є ЛЮБЛЯЧИЙ

Ніхто не може мене так щиро й горячо любити, як Ісус. В Його Найсвятішому Серці нема (іншого почування, крім безконечної любови. З цьої то любови випливає і співчуття до нашого горя, і його безмежне милосердя й незрівнянна Його доброта, з цьої то любови походять всі Його добродійства та всі жертви, які поклав Він із-за нас.

Вічною любов'ю полюбив я тебе! – відзивається Він до кожного з нас. (Єрем. XXXI, 3).

Тебе ще не було на світі, – кличе Він до нас, коли Я вже тебе полюбив, про тебе дбав і приготавляв тобі ті добра, яких ти уживаєш тепер, і яких

уживатимеш незабаром в небі!

Серце Ісуса є так переповнене любов'ю, що коли Він жив на землі, то на кожному кроці обсилав Він людей Своїми всеобильними добродійствами!

О, як Він був ніжний та люблячий! Як Він був сердечний приятель! Чи знаєш оповідання про воскресення Лазаря?

Лазар був братом Марти і Марії, котру Ісус навернув з розпусного життя, і з котрої вигнав сім бісів.

Ісус любив ту родину. По своїх учительських працях, часто Він відпочив у кружку тої родини.

Одного дня Лазар тяжко занедужав. Сестри його післали по Ісуса, кажучи: «Господи, ось той, котрого Ти любиш, нездужає!» Але Ісус не спішив, бо знав що воскресить Лазаря. Внедовзі Лазар помер, а коли Ісус прийшов до Марти і Марії, вже труп Лазаря лежав чотири дні в гробі. Як лиш Марта почула, що Ісус надходить до їхнього дому, привитала Його, а відтак покликala Марію, кажучи: «Учитель тут, і кличе тебе!»

Марія знов, почувши то, чим скоріше побігла до Ісуса. Діставшись до Нього крізь великий натовп жидів, що Його окружали, впала Йому до ніг і сказала: «Господи, якби Ти був тут, не вмер би брат мій!»

«Ісус, побачивши, що вона плаче і ті юдеї, що прийшли з ньою, також плачуть, засмутився духом зворушився. І сказав: де ви положили його? Говорять Йому: Господи, йди і подивися! Заплакав Ісус. Тоді юдеї говорили: гляди, як Він любив його. А деякі з них сказали: чиж не міг Цей, що відкрив очі сліпому, зробити, щоби і той не вмер? Ісус же знов засмучений іде до гробу; а була то печера і камінь налягав на ній...

(Тоді Ісус) сильним голосом закликав: Лазарю, вийди сюди! І вийшов умерший, повитий по руках і ногах покривалом; і лице його обв'язане було хусткою. Ісус каже їм: розв'яжіть його й пустіть, нехай іде. Тоді многі із юдеїв, що приходили до Марії та бачили, що сотворив Ісус увірували в Нього!» (Ів. XI, 33-45).

Ось скорочене оповідання про воскресення Лазаря, котрого Ісус любив.

Ти дорогий брате, досі, може й ніколи не подумав, що той Лазар, це ти!

Колись ти лежав у гробі гріха і вже твій Ангел Хоронитель казав: «Господи, вже воняє, бо минуло вже чотири дні!» (Ів. XI, 39). А Ісус, побачивши, що твоя душа вмерла, зі смутку аж заплакав над тобою, а Ангели й святі в небі говорили: «Дивись, як Він любив його!» (Ів. XI, 36).

І Ісус тебе освободив від смерти гріха!

– Чому? – Бо Він має любляче серце. Коли хтось оказує Йому любов, Він прив'язується до такого сейчас, і вже не перестає його любити.

Поміж учениками найлучше зрозуміли Серце Ісуса два апостоли: Петро й Іван. Перший, то с Петро, мав горячу вдачу і сильну віру. Коли Ісус одного разу питав Апостолів, за кого Його вважають, Петро найперший вчинив віроісповідання: «Ти с Христос, Син Бога Живого!» А Іван знов був люблячий. І Ісус взаємно його понад усіх любив, бо він визначався невинністю п дівочою чистотою.

Але Божественний Спаситель не обмежився на тих двох апостолах

Своєю любов'ю. Він любив усіх Своїх учеників, – навіть негідного Юду! – «Я називаю вас приятелями», – сказав їм Ісус. – «бо все, що чув Я від свого Отця, оповідаю вам!»

О, як ніжненько й любесенько говорив Ісус до Своїх апостолів на Тайній Вечері, на тій останній вечері перед Своїми страстями!

«Діточки», – так говорив Він, коли вже вийшов зрадник Юда, – діточки, вже не довго Мені бути з вами. (Ів. XIII, 33).

«Нехай не тривожиться серце ваше, віруйте в Бога і в Мене віруйте! У дома Отця мого багато є осель, а якби не так, я сказав би вам: іду наготовити вам місце. І коли відійду й наготовлю вам місце, то знова прийду і візьму вас до Себе, щоби де я і ви там були... (Ів. XIV, 1-3). «Не оставлю вас сиротами»... ще трохи, і ви вже не будете мене бачити: і знов трохи, і побачите Мене, бо Я йду до Отця!»... (Ів. XVI, 16).

Той, котрий так говорить, є предвічним Сином Божим, а ті, котрим оказує таку ніжну любов, с звичайними сотворіннями, що за кілька хвиль, (як і всі прочі!) опустять Його!.. О, невисказана любов Ісуса!

По Своїй смерті Ісус ще ніжнішим оказався для своїх апостолів, – і від того часу Він уже не перестає всякими пречудесними способами оказувати любов душам, котрі щиросердечно віддалися Йому.

І справді на світі нема такої душі, котра відносячися зі щирою любов'ю та повним довір'ям до Ісуса, могла би жалітися, що Ісус не проявляв їй доброти Свого ласкавого Серця. Пригадаймо собі, як ніжний був Він для Герарда Маслі. Йосифа з Купертина, Тереси. Гертруди, Агнети, Рози з Ліми. Мехтильди. – та для безчисленних інших Своїх любимців!

Коли блаженна Крещенція (1682-1744) була ще маленькою дівчинкою, Дитятко Ісус з'явилося їй та сказало: «Моя ти дитинко, дай мені своє серденько, – а всі скарби, які я посідаю, будуть твої! І Божественне Дитятко дало їй перстень на палець та сказало: «Тепер ти є Моєю Обручницею, а Я твоїм Женихом; твоє серце і Моє Серце, нехай будуть одним серцем!»

Крещенція згодом поступила до монастиря. Там знов показався їй Ісус, але вже у сяєві Своєї невимовної слави. Крещенція, помітила, що Пресвяте Серце Христове, окрім одної великої рани, мало на Собі ще много-много маленьких ран, і вона з глибоким зворушенням і співчуттям спитала: «Господи, хто ж то Тебе так поранив?» Ісус, ласкаво всміхаючись, відповів: «То ти сама, люба дитино. Ти ніжненько зранила Моє серце стільки разів, скільки разів ти повторила: «Ісусе, люблю Тебе!»...

Хто ж би з нас не хотів так солоденько ранити Серце Ісусове! Хто ж би не хотів віддати любов за любов, серце за серце?

Любим отже Ісуса, бо Він найперший нас полюбив.

Безнастанно повторймо: «Ісусе, люблю Тебе!»

РОЗДІЛ СЬОМИЙ ІСУС Є ВІРНИЙ

Першою умовою й прикметою правдивої любови, – це вірність. Вірний приятель є неоціненним скарбом, якого не можна досягнути за посередництвом срібла, золота та інших дорогоцінностей.

Людське серце, як знаємо, є так розположене, що безупинно шукає собі вірного приятеля. Коли його знайде, то йому здається, що воно досягнуло правдиве щастя на світі. До певної міри, – так воно і є в дійсності! , Без вірного й щирого серця, яке співчувало би з нашими радощами і смутками, всі добра й достатки не мають найменшої примани. Навпаки, – зі щирим приятелем і вбожество і всі журби, недомагання й злидні, стають не такими важкими.

Але ж Ісусе, де ж зможу я найти такого приятеля? Я хотів би, щоб він був терпеливий, щоб зносив усі мої слабі сторони, немочі й недосконалости, Ти ж добре знаєш, який я змінливий. ...Сьогодні я добре успокійений, а завтра, навпаки, – годі до мене приступити... Нині я веселий, завтра сумний, нині жертволюбивий, готовий навіть до самопожертви, а завтра самолюбний!.. Я хотів би також, щоб мій приятель був незмінний завжди лагідний, добрий і терпеливий. Я бажав би собі передусім, щоб він був вірний, як тепер, так і на будучність. Я боюся, що колись я буду самотній, опущений без відповідної підпори, без потіхи й віради.

Де ж зможу знайти такого приятеля? Вже заздалегідь можу сказати, що такого нема. Бо ж ніхто не зможе вдоволити мого серця, крім Тебе, Ісусе! І вже та одна думка спонукає мене любити Тебе цілим серцем, змушує мене все покинути на світі, щоб лиш Тебе досягнути й посідати!

Ти є вірний попри моє невдоволення. Коли я блукав манастирськими та шукав потіхи, віради й розкоші у сотворіннях, а вкінці розчарований, обтяжений гріхами й засмучений повернув до Тебе, Ти вже очікував на мене.

О, Ісусе, Ти справді є моїм невідлучним приятелем на віки.

Дорогий брате! Може ти ще не досвідчив, на скільки Ісусе вірний, та ніколи не опускає всіх тих, котрі бодай раз у своєму житті віддалися Йому без застережень?

То слухай: «Мої вівці слухають Могого голосу, і Я знаю їх, і вони йдуть слідом за Мною!» – так сказав сам Ісус – «І Я життя вічне даю їм і не загинуть во віки, і ніхто не вихопить їх з руки Моєї!» (Ів. X, 27-28).

Як що ти справді хочеш бути вівцею Ісуса та Його цілим серцем любити, то вір, що скоріше можуть повалитися і небо і земля, чим мовби ти загинути. Скоріше Бог перестав би бути Богом, чим мала би твоя душа пропасти.

На основі св. Євангелія бачимо, що Ісус завжди обороняє тих, котрі бодай раз оказали Йому якийсь знак довір'я. Коли матери спішили Йому на зустріч із своїми діточками, щоби Він їм уділив благословення, – то Ісус обороняє їх тоді перед нетерпеливістю з боку апостолів. Коли апостоли з голоду почали зривати колосся на полі, Ісус обороняє їх перед закидами фарисеїв. Бідну грішницю, котру озлоблені Жиди привели перед Ісуса та

оскаржили її, навіть домагалися смертного присуду для ньої, – Ісус їй прощає та освободжує її. Діти у святині кричать: «Осанна Синовії Давида, благословен, що йде в ім'я Господнє!» – а Ісус їх обороняє і докоряє гордим Жидам. Народ величненною товпою з усіх усюдів посходився за Ним на пустиню, і коли апостоли хотіли ту многотисячну товпу пустити домів у голоді, Ісус тому супротивляється і чудесним способом накормлює всіх. Марія Магдалина прибігає до Ісуса в домі Симона Прокаженого, і своїм плачем чинить замішання в чужій хаті, – а Ісус її оправдує перед усіми та ще й відпускає їй всі гріхи. Найменший об'яв довір'я зглядом Ісуса, вповні вистарчав, щоби це добре Серце Ісусове зв'язати вузлами нерозлучної любови. А коли Ісус наділив когось Своєю любов'ю, то Він уже ніколи не переставав його любити, хиба той чоловік Його зрадив смертельним гріхом.

О доброто нашого Спасителя! Чому не знають Тебе ті бідні душі, котрі досвідчили невірність туземської любови та із за ньої втратили і честь і щастя! Вас також, бідні жертви невірности, прийме Ісус! Він вас також кличе до Себе; Він очистить вас від усякого гріха та прив'яже до Себе вічною любов'ю.

Хіба ж Він сам не сказав: «Усе, що дає Мені Отець, до Мене прийде, і хто приходить до Мене, того не вижену геть!» (Ів. VI, 37).

Але, наколи Ісус є таким вірним приятелем, ти повинен, а згідно мусиш оказати Йому також взаїмну вірність і любов. Досі, можливо, був ти несталий у любови до Ісуса. Нині мусиш собі приобіцяти, що ти готов радше вмерти, чим Його образити.

Гляди на приміри св. Мучеників! Церковна історія оповідає, що втрюх перших століттях згинуло від руки різних гонителів і переслідувачів около 12 мільйонів християн.

Підчас страшних переслідувань видумовано найстрашніші знаряддя мук, щоби християн склонити до поганства. Їх різали дерев'яними пилами, сікли їхнє тіло на кусочки, вбивали камінням, топили, закопували в землю живцем, палили, лили в уста киплячий олій, пускали на них дикі звірята і т. п.

А мимо того всі, навіть старці, невісти й діти, твердо, рішучо й непохитно держалися Христової науки, і з побожною пісню на устах воліли радше вмерти страшною мученицькою смертю, чим прогнівити Ісуса, жертвуючи поганським божкам – ідолам!

Тарціс був школярем. Одного разу підчас страшного переслідування християн, треба було занести Найсвятіші Дари християнам, що були заключені у в'язниці, бо на другий день мали ті християни згинуть з катівських рук. Священик не мав туди доступу. Тоді маленький Тарціс просив о ту ласку, щоби йому було дозволено занести Найсвятіші Дари для ув'язнених мучеників. Священик клякнув із невимовним зворушенням, повісив на шию пушочку з Найсвятішою Євхаристією. Маленький Тарціс скрив ту пушочку під одєжу, – на своєму дитячому, невинному серці. Переходячи через ринок, стрінув він своїх товаришів, поганських хлопчиків. Вони всілякими способами змушували його, щоби й він брав участь в їхній забаві. Тарціс однак не згодився на те, і поважно, з руками зжогненими на

грудях, хотів йти даліше. Товариші його відразу догадалися, що він християнин, і дуже цікавилися, яку-то він дорогоцінність так уважно на своїх грудях скриває. Зловили його, почали бити, штовхати й мучити. Однак Тарціс, той молодесенький мученик, усіми силами захищався від злобних напасників, і не дав собі відібрати свого неоціненого Скарбу, – аж поки не впав мертвий під ударами своїх роззвірених товаришів.

Ось, люба душе, примір геройської вірності до Ісуса! Радше згинути. – як образити Ісуса, допустити до наруги над Ним. І ти також у своєму серці носиш улюбленого Спасителя, і не раз нападують тебе вороги Ісуса та хочуть з твого серця викрасти той скарб, і привести тебе до смертельного гріха. Боронися мужньо! Вживай всіх сил і змагань, щоби не втратити Ісуса. Будь цілим серцем і всею душею вірний Тому Ісусу, котрий тебе вибрав та безнастанно прохає тебе о любов твого серця.

Твоєю твердою, рішучою й незломною постановою нехай буде:

Радше згинути – як зрадити Ісуса!

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ ІСУС Є ЩЕДРИЙ

Звісна вже річ, що чим більше хтось нас любить, тим щедріше обдаровує нас своїми добродійствами. Приятель звичайно бажає вділити своєму приятелеві всіх тих дібр, які сам посідає. В противному случаю, – любов не була би приязню, тільки маскованою самолюбністю.

Любий брате! Чи Ісус був уже щедрий зглядом тебе? – Глянь но тільки на те, чим ти був колись, а чим ти є тепер, – завдяки Ісусові!

О, може ти й не здаєш собі, як слід, справи, що Ісус уже не з одної біди тебе вирятував! Через первородний гріх, та й інші твої особисті гріхи, давно вже ти заслужив собі на вічну кару в пеклі.

Без Ісуса не було би на світі жадного щастя, ані жадної навіть надії на поліпшення нашої долі. Всі люди коротали би свій вік у якомусь пригнобленню, очікуючи, що їм принесе вічність. Страхів взаїмна ненависть одної людини до другої, – панували би тоді на світі. Родичі важили би на життя своїх дітей, а діти на життя своїх родичів. Не було би ніде справедливості, зичливості й терпеливості, – але всюди царювало би насильство, жорстокість, гнів і постійна гризня – незгода...

Але це ще не все. Це лиш початки лиха. Без Ісуса всі люди були би призначені на вічні муки. Пекло, – це місце терпіннь, де є зібрані всі болі тіла й душі, які тільки чоловік може собі уявити. Там царить вічний смуток, там чорна роспука, там зависть і ненависть, там невисказаний біль і тривога за втрачений шанс любити Ісуса. У пеклі є муки для всіх властей душі й тіла. Там дошкулює нестерпимий вид проклятих і діяволів, там вогонь без порівняння страшніший від огня на землі. Пекельний вогонь проникає всі нерви й клітини, жили й кости.

А ті муки триватимуть вічно. Як проклятий теперішній хвилі терпить,

так він терпітиме до безконечности, без найменшої полегші й перерви, – бо та перша хвиля вже ніколи не минає!

Ось нещастя, в яке впав був чоловік, та з якого без Ісуса не міг він вирятуватися.

А Ісус полюбив нас мимо нашої негідности. Він почув у Своїому Божественному Серці невисказане співчуття до нашого горя, та порішив нас спасти!

Любий брате! Щойно бачив ти, як глибоко ти впав, у якій бездонній пропасті нещастя й погібелі ти лежав. Глянь-но тепер, якими добродійствами обдарив тебе твій всещедрий Ісус.

Ти був стократ гірший від того гидкого черв'яка, що біля твоїх стіп повзає в болоті, – а Ісус зділає тебе паном неба.

Ти був негідним невільник, що зрадив свого пана, а Він піднесе тебе до такого достоїнства, що тебе вважатимуть сином Божим.

Ти мусів би вічно страдати в пеклі, а тепер, коли захочеш, будеш з Ісусом вічно царювати: Ісуса назвеш своїм Братом, Пречисту Діву своєю Матір'ю, а Бога – своїм щиро люблячим Отцем,

Твоїм товариством мали бути огидні діяволи й різні прокляті, а тепер ти вічно радітимеш з Ангелами і Святими.

Ти був засуджений, щоби на віки проклинати Бога і самого себе, а тепер співатимеш вічно пісню любови й вдячності.

Ти зіпсував, понизив і збесчестив свою людську природу, а Ісус не тільки поправив лихо твоєї природи, але й дає тобі участь у Своїй власній – Божій природі. Скажи, чи ти є досить ошчасливлений, і чи Ісус міг бути для тебе щедріший?

Правдивий приятель показує свою любов не тільки дарунками, але ще більше способом, яким обдаровує.

Ісусові, котрий є Сином Божим, було легко перемінити твою долю у найбільше щастя. Міг Він то зділати в одній-однісенькій хвилині. Він, без сумніву, міг би був тебе спасти одним слівцем, без найменших змагань, трудів, терпінь.

Однак Ісусові подобалося притягати до Себе людські серця надмірністю Своєї любови.

В тій цілі взяв Він на Себе нашу неміч, одягнув Своє Божество у людське тіло, стався Сином бідної Дивиці. Потім проживав поміж людьми, переслідуваний завистю й ненавистю Своїх таки братів, – а вкінці згинув на хресті, посеред моря терпінь, наруги і зневаг.

О Ісусе! Чому ж то так? Чи ж не мав Ти іншого способу до осягнення Своєї відвічної мети? – Способів мав Ти много-премного, – але Своєю безконечну любов до нас, найкраще оказав Ти, принімаючи на Себе людське тіло. Ти взяв на Себе наші гріхи, щоби їх спокутувати, нашу немічну природу щоби нам дати Свою, природу Божу, Ти взяв наші терпіння, щоби нас висвободити від вічної кари в пеклі. Ти навіть вмер за нас, щоби нас спасти від вічної смерті! О Божественне Дитятко! Яке ж Ти любесеньке та милесеньке, як перший раз відкриваєш Твої оченята, щоби глянути на цей

світ, як простягаєш свої рученятка і кличеш до Себе вбогих пастирів!..

О Ісусе, предвічне джерело безконечної доброти й милосердя! Люблю Тебе, Ісусе, і вічно повторяти хочу лишень те одно: Люблю Тебе, цілим серцем, усею душею люблю Тебе!

І справді, дорогий брате, коли Ісус так безконечно полюбив ціле людство, то і тебе також обняв Він особлившою любов'ю.

У часі Його приходу на землю, Ісус призвав до Себе лишень кількох вбогих пастирів. Хоч уродився для всіх, однак вибрав тільки деяких із поміж людей, щоби їм уперше показатися.

Щось подібне вчинив Він і для тебе.

На світі с превелика, безчисленна кількість всяких сотворінь. Для чого ж Ісус тебе обдарив найвисшим достоїнством, то с людською природою? Чи ти може заслужив собі на це?

Господь Бог дав тобі розум і свободну волю, щоби ти Його пізнавав і любив. Того дару, який ти посідаєш, відмовив Він многим міліонам інших сотворінь.

Скільки ж то є людей на світі, котрі не вірять в Ісуса, бо Його не знають. Ті численні міліони бідних поган ніколи, може, не будуть мати нагоди, щоби ближче пізнати Ісуса та Його любити. Для чого ж ти, чоловіче, вродився у християнському краю, а не в Африці з поганських родичів? – Бо Господь Бог тебе більше сподобав Собі й полюбив, чим многих других!

– Ти є християнином, – навіть більше, ти є католиком. Ти належиш до правдивої Церкви., до вибраного стада Ісусового. Для чого ж ти не родився у схизматичському або й протестантському краю? В таким случаю, ти був би явним тепер ворогом, а може й навіть гонителем Христової Церкви.

Ісус не дозволив на те, бо Він тебе полюбив. Він тебе вибрав і дався тобі пізнати вже навіть твому дитячому віці.

Одного католицького місіонаря в Африці зазвано до старенького поганина, що лежав смертельно хворий. Місіонар чим мерщій поспішив до нього, наблизився до його ліжка, і зачав йому оповідати про св. католицьку віру, про небо, про пекло, про Бога, про Пречисту Діву Марію. Потім показав йому хрест і пояснив хто-то висить на хресті. Довго-довго говорив він про страсти нашого люблячого Ісуса...

Але не дав йому докінчити старенький поганин... Він нараз вихопив хрест із рук місіонаря, і цілюючи та обливаючи ревними сльозами Розп'ятого Ісуса, з глибоким зворушенням промовив: «Ох шкода Ісусе, що я Тебе скорше не пізнав!.. О, як же ж щиросердно й горячо був би я Тебе любив за Твою безграничну самопосяту для мене!».

А ти, мій брате дорогий, знаєш Ісуса від своїх дитячих ще літ.

Люби ж Його безконечно і раз-у-раз повторяй з глибини свого серця: Ісусе, люблю Тебе!..

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ ІСУС ЗАСМУЧЕНИЙ ІЗ-ЗА МОЇХ ГРІХІВ

Ще перед двадцятьма століттями, коли ніхто ще й думки не мав про мене, коли ще ніхто не міг навіть припустити, що я буду колись існувати, – вже у тому часі одно Серце мене любило, журилося моїм щастям, старалося про мою долю та сумувало із за моїх будучих гріхів...

Ох, як сам спомин про Це Серце, вповиває мою душу сумом і невимовним болем: Ісус сумував і терпів із за моїх гріхів та гріхів цілого людства.

Як уже сказано, – Ісус є Господом Богом. У своєму відвічному Провидінню, бачив Він ясно всі мої будучі провини, та всі гріхи злочини цілого людства. Він добре розумів і вагу кожного з тих безчисленних гріхів, злобу кожного з них, та безконечність обиди, спричиненої Йому кожним тяжким гріхом.

Він дуже задалегідь добачив огидність кожного рода гріха, та особлившу невдяку кожного грішника зокрема.

Від віків мав Він ту картину перед очима, – без перерви й полекші.

Сльози, які проляв Він у яслах, були сльозами невимовного смутку. У молодому Його віці, думка про гріхи людства, про Свої муки й смерть, що доведеться Йому колись їх понести для відкуплення людського роду, – ні на хвилину не опускала Його.

Оповідують, що коли Божественне Дитятко Ісус зачинало ходити і Своїми дитячими рученятками давати вже поміч св. Йосифові, Воно, одного разу, зробило маленький хрестик з двох кусочків дерева, – і принесло до Марії... Тоді очі Божої Матері наповнилися сльозами, а Пресвяте Серце Ісусове наповнилося смутком...

Коли Ісус, або Пречиста Діва Марія, бачили ягнята, чи голуби, чи цвяхи, чи шнури чи інші подібні речі, – Вони зараз уявляли Собі ті страшні муки, які незабаром мав перетерпіти Ісус.

Св. Альфонс говорить, що коли Пречиста Діва Марія одягала Своє Божественне Дитятко, Вона, кожний раз, представляла собі, як-то колись люті кати здиратимуть з Нього одіж, щоби Його немилосердно бичувати. А коли кормила Маленького Ісуса, то думала про оцет, що коли дадуть Йому пити на хресті.

О, що ж то за смуток був для Божої Матері і для Її Сина! І чим більше зближався час терпіння, тим більший смуток і біль придавлював їхні Пресвяті Серця.

Як важко було Ісусові жити поміж фарисеями й книжниками, коли Він добре знав, що вони приготують Йому страшну смерть!.. Як же ж прикро було Йому зносити присутність і розмову тих людей, по котрих обличчям вичитував їхні смертельні гріхи! Як тяжко доводилося терпіти із-за їхньої гордості, ненависти й нечистоти!..

Всі ті гріхи страшенно мучили Його Пресвяте Серце, бо вони ображали Його небесного Отця.

Святе Євангеліє мало оповідає нам про смуток, якого дізнавало

Найсолодше Серце Ісусове, – в часі Його публичного життя. Але деякі слова Божественного Спасителя зраджують все-таки думки_и переживання, які звичайно захоплювали Його душу.

Переходячи одного разу через Галилею, сказав Ісус до Своїх учеників: «Син Чоловічий виданий буде в руки людей, і вб'ють Його, і на третій день воскресне, і засмутилися ученики Його!...». (Матв. XVII, 21).

Іншим разом: «Ідучи в Єрусалим узяв Ісус в дорозі дванадцять учеників окремо і сказав їм: Ось, входимо в Єрусалим і Син Чоловічий буде виданий первосвященникам і книжникам, і вони осудять Його на смерть. І видадуть Його невірним на поругу і на катування й розп'яття і Він на третій день воскресне!» (Матв. XX, 17-19).

Безнастанно линув Він Своїми думками до того часу терпіння й муки. Навіть в день Свогого преславного Преображення перед Петром:, Яковом і Іваном на горі Таворській, Мойсей та Ілія говорили про страшну смерть, якою мав постраждати Ісус в Єрусалимі.

Вкінці й наблизився день Його страстей. Ісус перед Своєю добровільною смертю, вже заздалегідь знаючи всі муки, що Його ожидали, поспішив попрощатися із Своєю улюбленою Матір'ю. Було то сумне – сумне прощання! Пречиста Діва Марія й Ісус, запевне заливалися гіркими сльозами, – але як Мати, так і її Божественний Син вповні погодилися з волею небесного Отця; розуміючи, що того вимагають справи нашого викуплення й спасення. Любляча Мати з невимовним болем в останнє тут на землі обнімала Свогого Сина, а Ісус із важким смутком у Своему Серці, попрощався, і відійшов, щоби відбутися з Апостолами останню Вечерю.

Сумна то була Вечеря! Якесь особливе зворушення, вповите сумом, огортає наше серце ще й тепер, по 20 століттях, коли читаємо в Євангелію: «Промовивши це, Ісус стривожився духом і засвідчив і сказав: на правду, на правду кажу вам, що один з Вас Мене видасть!»... (їв. ХІІ, 21).

Або й ті слова, висказані Ісусом до Петра: «На правду, на правду кажу тобі, що ще не проспівася півень, як ти тричі відречешся від Мене!»... (їв. ХІІІ, 38) – «Ось, настає час, та вже й настав, щоби розійтися вам кожний до свого, а Мене самого покинути!» (їв. ХІІІ, 32).

А ще більше болять Ісуса доля учеників, котрі полишаться як вівці без пастиря, і котрі ще, як слід, не розуміють, яке страшне лихоліття висить над їхніми головами. – «Тепер, сказав Ісус, іду до Того, хто мене післав, і ніхто з вас не питає Мене, куди йдеш?.. А від того, що Я це сказав вам, ваше серце наповнилося смутком!...». (їв. ХVІ, 5, 6).

І в тій важній хвилині Ісус забуває про свій смуток, та ще старається влити відряду у серця Своїх учеників, додаючи: «Тепер печаль маєте, але Я знов побачу вас, і радітиме серце ваше, і радости вашої ніхто не відбере від вас!»... (їв. ХVІ, 22).

Висказуючи ті останні слова, Ісус був уже на дорозі, що вела в напрямі до Оливного огорода. Там мали зачатися страсти. Коли зайшов до того місця, почав скорбіти й тужити, поміж іншим, кажучи: «Тяжко сумна душа Моя аж до Смерти; зістаньтеся тут і бодрствуйте зі Мною!»... (Мат. XXVI, 38).

І попав тоді Ісус у смертельну боротьбу і «був піт Його – каплі Крови, що капають на землю!». (Лук. XXII, 44).

О Ісусе! Скільки ж то тривоги, смутку й болів витерпів Ти тої пам'ятної ночі, – і все те із за невдячності гріховодного людства! Ти бачив, що люди Тебе не будуть любити, що многі навіть не захочуть Тебе ближче пізнати, – навіть гірше, – многі ще й проклинатимуть твоє Пресвяте Ім'я!

Ісусе, прости людям і цей страшний гріх невдячності! Наділи їм всещедро Своїми ласками, щоби чим раз лучше Тебе пізнавали й Тебе любили!

А ти, дорогий брате, постанови собі твердо й рішучо, що від нині ти завжди своєю ревною й гарячою любов'ю потішатимеш Пресв. Серце Спасителя. Обіцяй, що до тієї любови приведеш за собою ще й много інших сердець! ,

О Найсолодший Ісусе! Якби то я хотів Тебе потішити своєю вірністю! Як гарячо доводиться мені дякувати Вероніці, котра невстрашимо обтерла Твоє Божественне Обличчя на дорозі до Голгофи, і також донькам Сіона, котрі плакали над Тобою та щиро поділяли твій безмежний смуток! Як же я дякую Симонові Киринсьському, котрий сказав Тобі підмогу у двиганні Твого важкого хреста!

О Найдорожчий мій Ісусе! Я також хочу Тебе потішати й Тобі помагати! Я також хочу терпеливо нести свій хрест і йти слідом за Тобою!

Ісусе, люблю Тебе!..

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ *ІСУС ТЕРПІВ ЗАДЛЯ МЕНЕ*

Нема більшого прояву любови, як терпіти із-за приятеля. А й сам Ісус говорить: «Більше від цьої любови ніхто не має, як хто душу свою покладе за своїх друзів!». (Ів. XV, 13).

І Ти, Всеблагий Ісусе, Ти знайшов спосіб, щоби нам оказати ще більшу любов, бо Ти терпів задля нас і вмер, підчас коли ми були твоїми ворогами (Рим. V, 10).

Останній день туземського життя Ісуса був цілим морем терпіння й мук, – у порівнянні з його туземським життям, вповитим журбою...

Призначенням Ісуса було – безмірне терпіння. Його Пресвяте Тіло було Йому відлене небесним Отцем з найбільшою спосібністю до терпіння. Божа всемогучість приспособила Те Тіло до знесення й відчування найтяжчих і найприкріших болів.

Ісус як Спаситель хотів досвідчити в Собі всі терпіння, що колись відчуватиме кожний чоловік зокрема. Тим чином хотів Він облекшити Своїм братам, то є нам усім усеможливіші болі, прикрощі й злидні, які маємо перетерпіти на землі. Для того-то Він старався насамперед їх витерпіти у Своему власному Тілі та у Своїй власній душі.

Сам один мусів Він відчувати у Собі всі муки кожного мученика з

окрема, всі терпіння, що колись будуть спричинені людям завдяки всяким недугам, пошестям, укаліченням... Мусів Він також відчути всі терпіння сердець, спричинені безчисленними нещастями й невдачами у життю кожної людини з окрема, в життю кожної родини, суспільносьте, вітчини...

Ісус Своїми терпіннями мусів надолужити за всі гріхи кожного чоловіка, а число тих гріхів не має міри. Всіх їх мусів він відпокутувати. Мусів відпокутувати також кожний гріх з осібна, а злоба смертельного гріха сягає в безконечність. З огляду на те, Ісус мусів безмірно терпіти стільки разів, скільки разів люди допустилися смертельного гріха.

Наш людський ум не має змоги поняти тих безчисленних вимог Божої справедливости. Рівно ж він не є в силі зрозуміти, як-то міг один Чоловік зібрати у Свойому Серці всі терпіння і в Свойому Тілі всі болі всіх людей та взяти на себе кару, на яку заслужив собі всякий гріх кожного чоловіка. Але всемогутність в нічому не наводить найменших труднощів. Для неї все являється річчю можливою!

Біль, який Ісус відчував на душі й Тілі, перевищає всякі поняття не тільки всіх людей, але й всіх Ангелів, а навіть самої Божої Матери. Лиш один Бог Його розуміє, бо Він наділив людську природу Спасителя відповідною силою, щоби вона не впадала під тягарем терпінь, та щоби не вмерла перед призначеною хвилиною.

Коли ми, як сказано, не є в силі поняти, то бодай поверховно розважливо деякі особливий терпіння Ісуса, як напр.: Його бичування, вінчання терням і двигання хреста по дорозі до Голгофи.

Несправедливий Пилат, побачивши, що годі йому Ісуса освободити з рук Жидів, рішив збудити у їхніх серцях співчуття для Нього. У тій цілі велів він страшно бичувати Ісуса шнурами, що були заосмотрені острокінчастими залізними гачками. Жорстокі вояки немилосердно катували невинне Ягня-Ісуса, вони зранили й пошарпали Його Божественне Тіло. Незабаром і руки й одіж катів, а навіть земля, де вони стояли, пересякла Кров'ю. Гачки роздирали цілі части Ісусового Тіла й обнажили Його кости. Але кати без найменшого милосердя й співчуття продовжували мучити свою невинну жертву.

Жиди стали побоюватися, що Пилат по бичуванню відпустить Ісуса. Для того хотіли, щоби Він згинув від страшного бичування – від тяжких побоїв. Але Бог Отець знов хотів, щоби Ісус умер на хресті, для того почав чудом удержувати Свого Сина при життю.

В кількадесят літ по смерті Ісуса, жидівський писатель Йосиф (хоч був він ворогом християн!), згадуючи про бичування Ісуса, про ту нечувану жорстокість, сказав, що Тіло Ісуса від стіп до голови було одною кровавою ранною...

Заледви тільки скінчилося те нелюдське варварство, як Жиди вже видумали інші середники й знаряддя страшних мук для невинного Ісуса.

«Воїни управителєві» – говорить св. Євангеліє – «вели Ісуса до Преторії та зібрали на Нього цілу ватагу. І роздягти Його, накинули на Нього багрянницю (червону одіж). І сплївши вінець з тернини, положили Йому на

голову, а тростину у праву руку Його, і падаючи перед Ним на коліна глузували над Ним, кажучи: радуйся, Царю Юдейський! І плювали на Нього, і взявши тростину, били Його по голові!» (Мат. XXVII, 27-30)."

Дорогий брате, поглянь же на твого Ісуса, мученого, пониженого, катованого, і розважай... І запевне сам собі признаєш, що коли би той вид тебе не зворушив, то у тебе нема людського серця!..

Лагідний Ісус підчас бичування й вінчання терням не промовив ані слова. Він лишень замкнув очі під надміром болю та жертвував Свої страшні терпіння на спасення Своїх мучителів, за всіх грішників, а передусім за будучих християн, котрі залишаться Йому вірними аж до своєї смерті.

І справді, – коли у тих страшних хвилях могло щось потішити Ісуса, то хиба лишень вид героїської вірності будучих християн, аж до слабосильних невіст, дітей і старців включно, котрі повсякчасно будуть готові в обороні св. науки Ісусової навіть наложити своїм життям.

Був раз случай, що поставлено перед суд одного батька, що мав 14-літнього сина, Ори-гена. На слідуючий день мали Оригенового батька позбавити життя. Коли малий Ориген про те довідався, він дуже злякався, бо не був певний, чи його батько зі страху перед муками й смертю не відречеться Ісуса.

Не маючи змоги дістатися особисто до в'язниці, написав він і передав батькові лист слідуєчого змісту: «Мамуся, всі мої братчики й сестрички, і я, ваш найстарший синок, – усі ми Вас щиро й усильно благаємо, Дорогенький Татунцю, щоби ви взавтра бодро, сміло, завзято, мужно й відважно йшли на смерть на більшу славу Ісуса. Не журіться тим, що не будемо мати з чого прожити, що останемося без кусочка хліба. Як що вимагатиме цього потреба, то я сам піду на заробітки, або й проситиму милостині, щоби удержати цілу нашу рідню. Прощаємо Вас щиренько, Дорогесенькі Татунцю, і ще раз усильно просимо, щоби Ви твердо, рішучо й непохитно держалися Ісуса, та кожної хвилини були готові вмерти для Нього. Не сумуйте, – колись будемо всі разом в небі!..»

Ось, примір стійкості у вірі та взірць горячої любови до Ісуса!

О Найласкавіший Ісусе! Я також зі щирого серця бажаю терпіти з любови до Тебе. Які лиш захочеш ліслита мені прикрощі й терпіння, я, їх згідно з Твоєю Пресвятою волею прийму. Я вже то умом розумію й серцем та душею відчуваю, що хрест є найвідповіднішим деревом, яке може розпалити в людському серці вогонь любови до Тебе, коли Ти мені вказуватимеш Свою вселаскавішу поміч.

Ще раз заявляю Тобі щиросердечно: Ісусе, люблю Тебе!

РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ ІСУС УМЕР ДЛЯ МЕНЕ

Святий Апостол Павло говорить: «Полюбив мене і видав Себе за мене!» (Гал. II, 20). Ким же я властиво є, о мій Найсолодший Ісусе, що Ти так

безконечно мене полюбив, так дуже високо оцінив мою любов, що Ти рішив радше вмерти на хресті, чим мене втратити? Хто я такий, щоби аж всемогучий Бог, Сотворитель мого та всякого життя, не вагався пожертвувати Свого власного життя, щоби лишень мене спасти від вічної смерті?

Чи може ж є та мізерна капля любови, що не раз видусить зі себе моє нужденне людське серце, – у порівнянні з Твою Найсвятішою Кровю, яку Ти не вагався пролляти, щоби лиш позискати мою любов?

О, яку ж незрівнянну силу, вплив і значіння для Твого Божественного Серця мусять мати ті мої простесенькі, але щиросердечні слова: «Ісусе, люблю Тебе!» – що Ти навіть рішився перенести аж стільки мук, щоби бодай раз від мене почути цей поклик любови!

О Ісусе, люблю Тебе! Тай безнастанно хочу лиш повторяти: «Люблю – люблю Тебе!» Ти добре це знаєш, що я не в силі оказати Тобі навіть найменшої помочі, та освободити Тебе від Твоїх мук і від страшної смерті на хресті, але я слідом буду за Тобою йти по дорозі на Голгофту і раз-у-раз повторяти: «Ісусе, люблю Тебе!.. Люблю Тебе!.. Люблю Тебе!»..

Коли вже роззвірені кати доволі наглумилися над невинним Ісусом, увінчавши Його терневим вінцем, вони зняли з Нього одіж, одягнули Його в Його власну одіж, та повели на розп'яття...

І по дорозі стрінула Його любляча Мати, котра в останнє хотіла ще побачити Свого Найдорожчого Сина. Жовніри й кати по варварськи її відтрутили в сторону, але між тим все таки зустрінулися повні смутку й болю погляди Сина й Матери...

Ісуса немилосердно тягнули кати шнуром на перед до Голгофти, а Мати йшла за Ісусом, і на кожному кроці бачила кроваві сліди Свого Найдорожчого Сина.

На Голгофі знов здерли з Нього Його одіж, простягнули Його на хрест і гвоздями прибили Його руки й ноги до хрестного дерева.

Многострадальна Мати була присутня при тім... Вона чула кожний удар молота, бачила, як із-за невимовних терпінь важко віддыхають Його груди, та як сльози заливають Його пресвяті очі...

Потім жовніри піднесли хрест, а Ісус, як неоціненна жертва за наші гріхи, повис між небом а землею. Ввесь тягар Його Тіла спочивав на кровавих ранах Його рук і ніг, а голова, увінчана довгим терням, що проникало аж до мозку, нігде не могла найти відпочинку. «Тоді з Ісусом розп'яли також двох розбійників: одного з правого, а другого з лівого боку. Ті, що приходили, глузували з Нього, похитуючи своїми головами. І кажучи: Ти, що руйнуєш храм і за три дні будуєш! Спасися сам! Коли Ти Син Божий, то зійди з хреста!» (Мат. XXVII, 38-44).

«Стояла коло хреста Ісусового Мати Його і сестри Матери Його Марія Клеопова і Марія Магдалина. Ісус же, побачивши матір і ученика (Івана), що стояв тут, якого Він любив, каже до Своєї Матери: Жено! Це син Твій. Потім каже ученикові: Це Мати твоя! І з того часу ученик той взяв її до себе!» (Ів. XIX, 25-27).

«Від шостої години сталася тьма по всій землі до години дев'ятої. А коло дев'ятої години закричав Ісус голосно, кажучи: Ілі, Ілі, ліма савахтані! що значить: Боже мій, Боже мій, на що Ти мене покинув?» (Мат. XXVII, 45-46).

Ісус, наш любий Ісус хоче вмирати без жадної потіхи, – навіть більше – Він хоче навіть Своє людство позбавити почування Божої присутності, щоби лиш вичерпати чашу терпінь аж до самого дна. Той останній смуток був найприкріший з поміж усіх болів, які задля нас витерпів Ісус. Тим способом хотів Він відкупити нас від вічного опущення Бога в пеклі.

Будь же благословенний, любий Ісусе, за терпіння, які схотів Ти зносити із за мене! За те я мушу рішучо сказати собі: «Я Тебе, Ісусе люблю!»...

«Після сього Ісус, знаючи, що вже все звершилося, щоби справдилося писання, говорить: Жажду! Стояла ж посудина, повна оцту. Воїни, намочивши губку в оцет і застромивши її на тростину, піднесли до уст Його. Коли ж Ісус прийняв оцет, сказав: Звершилося! І схиливши голову, віддав дух!... (Ів. XIX, 28-30).

Так умирає Ісус, затоплений у морю смутку й болю, опущений небом і землею. Вмер Він перед очима Своєї Найдорожчої Матери, котра Своім безмежним материнським смутком та Своєю присутністю ще збільшила Його терпіння.

Коли знято Ісуса з хреста, Марія обняла Своїми руками Його Божественне Тіло, і сидючи у стіп хреста, довго-довго з невимовним жалем і болем гляділа на глибокі й криваві рани Свого Найдорожчого Сина: на Його руки, ноги, Серце й голову. Вглядалася в ті очі, на-пів замкнені й наповнені кров'ю, на те обличчя, колись так чудово-гарне, а тепер так пошматоване, на пречудні уста, що стільки солоденьких слівець до Неї промовили, висказували їй потіху, віраду, надію й щиро-синівську любов, – а тепер замкнені оковами смерті...

«Був же на тім місці, де Його розп'яли сад, а в саду новий гріб, в якому ніхто ще не був положений. Там то ради п'ятниці юдейської положили Ісуса, бо той гріб був близько» (Ів. XIX, 41).

Пречиста Діва сама положила Свого Сина в гріб, та потім, із болем у серці, попрощалася з Ним.

О Ісусе! О Маріє! Ми віримо свято, що Ваші терпіння не підуть намарно. Змилуйтеся над нами, бідними грішниками!

О Ісусе! О Маріє! Ви полюбили нас безконечною любов'ю і ми Вас будемо любити взаємно аж до самого кінця нашого життя!

О смерте Спасителя, навчи ж мене, що всі туземські речі, – це марна суєта. Тож від сьогоднішнього дня відрікаюся всего, щоби належати виключно тільки до Тебе!

Ісусе, люблю Тебе, горячо, цілим серцем, усією душею люблю Тебе!..

РОЗДІЛ ДВАНADЦЯТИЙ *ІСУС КОРМИТЬ МЕНЕ*

Доброта Ісуса не має кінця, бо вона впливає з безмірної Його любови. Ось тепер нове чудо любови! Ісус не тільки терпів та вмер із за мене, але Він ще хоче бути моїм кормом!

Ісус давно вже перед установленням Пресвятої Євхаристії продумував над тим, якби то чудесним способом віддати Себе людям на поживу. Але люди не прийняли першої Його заяви про таку нечувану любов.

Він одного дня помножив був хліб у пустині, і чудесним способом накормив п'ять тисяч народу. Користаючи з тої нагоди, почав Він говорити про хліб небесний, який хотів Він полишити людям перед Своєю смертю.

«Я є хліб живий, що зійшов з неба; коли хто їстиме цей хліб, житиме ввіки, і хліб, що Я дам, є Тіло Моє, котре віддам за життя всіх. І змагалися між собою Юдеї, кажучи: як Цей може дати тіло Своє їсти? Сказав їм Ісус: неправду, на правду кажу вам, коли не будете їсти Тіла Сина Чоловічого й пити Крови Його, не будете мати життя у собі. Хто їсть Моє Тіло і п'є Мою Кров, той має життя вічне і Я воскрешу його, у останній день. Многі з учеників Його, слухаючи, сказали: жорстоке це слово, хто може його слухати? І з того часу багато учеників Його відійшло від Нього і вже більше з Ним не ходили. Сказав же Ісус до дванадцятьох: чи не хочете і ви відійти? Відповів Йому Симон Петро: Господи до кого підемо? Ти маєш слова життя вічного!» (Ів. VI, 51-69).

Перший об'яв того незрівнянно-великого чуда зустрічається з невірством у многих. Світ відмовляється вірити безконечній доброті Ісуса.

О, як нужденною є людська природа! Вона наскрізь пересякла самолюбністю, покрилася грубою заскорузлістю, тай не може зрозуміти, зглядно серцем відчувати жертволюбности свого Спасителя. Вона є низькою, лукавою та бездушною, і ніяк не може повірити, що Ісус – це безконечна доброта.

О, як вельми терпеливим був Ісус у відношенні до людей, аж поки по довгих та усильних змаганнях поступово запровадив їх до пізнання Своїх неоціненних добродійств.

Але то було колись, – тепер ми, о Найласкавіший Ісусе, свято віримо у Твою любов! Ми віримо, що Ти справді хочеш нас кормити Своїм Найсвятішим Тілом і Кров'ю.

Все, що Ісус обіцяв, те й сповнив на останній Вечері, перед Своєю смертю. Він довго-довго тужив за тою всеславною і пропам'ятною хвилиною. – «Дуже бажав Я їсти з вами оцю пасху перше, чим прийму муки!» (Лука. XXII, 15) – говорив Він на Тайній Вечері до апостолів.

"І коли вони їли, Ісус взявши хліб і поблагословивши його, розломив, і дав їм і сказав: «Прийміте, споживайте, се є Тіло Моє. І взявши чашу і воздавши хвалу, подав їм, і всі з ньої пили. І сказав їм: сія єсть Кров Моя нового завіту, що за многих проливається!» (Марк. XIV.32-34).

Апостоли з невимовним подивом прислухувалися тим словам Ісуса та причащалися в перший раз Його Найсвятішими Тілом і Кров'ю. Але

правдоподібно, в тій хвилі, вони ще не розуміли повної цілості любови Ісуса, котрий самого Себе совершенно віддав на поживу. Вони то зрозуміли вповні, але пізніше, – коли св. Дух наповнив їх Своїми ласками.

Але за те Ісус, устанавляючи Пресвяту Тайну Євхаристії на Тайній Вечері, відразу розумів неоцінену вагу й значіння того чуда, Його Найсолодше Серце, помимо невимовного смутку, яким було Воно вповите із-за страшних мук і хрестної смерті, – Воно у тій хвилині почувалося вдоволеним-щасливим. Тепер Спаситель міг уже спокійно вмирати, бо Він знав, що не лишив Своїх діточок сиротами!

Всі Його вірні ученики аж до кінця світа будуть горнутися до того Божого Стола, щоби споживати Ісусове Тіло й Кров. Вони з горячою любов'ю прибігатимуть в гостину до свого Спасителя та будуть складати Йому щирсердечну подяку за Його безмежну доброту.

О любий Ісусе! У тій хвилі, коли Ти встановив Найсвятішу Тайну Євхаристію, вже тоді Ти мене також побачив і розпізнав поміж Своїми будучими діточками. Вже тоді Ти безконечно мене любив та радів моїм будучим щастям. Ти вже тоді бачив, з якою горячою любов'ю, з яким голодом та з якою негасимою жаждою я прибігатиму до Тебе. Вже тоді Твоє Пресвяте Серце дізнавало безмежної радості із-за моєї будучої ревности.

О Всеблагий Ісусе, люблю Тебе! І коли б я мав не одно лишень, а тисячі-тисяч сердець, то всі вони потонулиби виключно тільки в любові до Тебе!..

О Найласкавіший Ісусе! Ти одного разу сказав святій Мехтильді: «Пчола не з більшим запалом кидається на цвітку, щоби з ньої виссати мід, чим моє Серце лине до тебе, коли ти бажаєш Мене принята у св. Причастю!»..

Прилинь же Ісусе, і до мого серденька! Ввійди у чашу моєї душі і наситися там любов'ю, – бо я щиро сердечно люблю Тебе!..

Одного дня св. Тереса приготувилася до св. Причастя з надзвичайною ревністю. Ісус зБОЛИВ їй за те подякувати словами: «Твоє щире бажання Мене принята так дуже припало Мені до вподоби, що коли би Я не був на Тайній Вечері встановив Тайни Пресвятої Євхаристії, я був би її сьогодні встановив з любови до тебе!».

І так зробив би Ісус і для кожного з нас, бо Його любов зглядом людства – не має границь.

У 13 століттю жила в монастирі Сестер Венедиктинок одна дуже побожна дівчинка, що звалася Ірмельдою. Мала вона 8 літ, і мимо її горячого й щирого бажання, їй недозволено приступити до Святого Причастя. Сестри підчас Служби Божої звичайно приступали до Святого Причастя. Одного разу, коли вони причащалися, маленька Ірмельда, як звичайно, клячала позаду них в церкві, і щиро просила Ісуса, щоби Він також зволив загостити до її серця. Втім несподівано одна части ця випала з чаші і впала на церкву, пролетівши прямо таки понад головою дівчинки. Ірмельда з якимсь невимовним, святим тремтінням у душі, глянула на Ісуса. Тоді священник, зблизився, взяв на діскос ту чудесну частину і запричащав ньою Ірмельду.

Ущасливлена дитина замкнула свої оченята, зложила побожно рученята на серці, і довго довго молилася. Вкінці Сестри хотіли її вже збудити з того блаженного сну любови, – але її ущасливлена душечка улетіла з тіла за Ісусом до надземської країни вічної любови...

Я також тужу за Тобою, Ісусе милий! На жаль ще не можу бути з Тобою в небі, для того хочу прийняти Тебе тут на землі! Щиро бажаю Тебе пригорнути до свого серця, щодня повторяти Тобі лиш ці слова: «Ісусе, люблю Тебе!»...

Але це ще замало для мене! Я хотів би Тебе принімати не тільки один раз на день – але принімати Тебе безнастанно, що хвилини. О Ісусе, прийди до мене духовним способом. Навчи мене, як я повинен Тебе принімати щиросердечним своїм бажанням, навчи всі невинні душі, як вони можуть безпереривно Тебе гостити у своїх серцях, навчи невинні діточки, щоби й вони змогли принімати Тебе своїм щиросердечним бажанням у своїх сніжнобілих, непинних, не сплямлених ще гріхом душечках!

Усіх людей навчи, щоби їхнім самотнім покликом були слова:

Ісусе, люблю Тебе!..

РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ ІСУС МЕШКАЄ ЗІ МНОЮ

О як щасливими запевно почувалися ученики Христові! Вони посідали Ісуса, розмовляли з Ним. О як скоро й приємно минав їм час на розмові з Ісусом! Що ж за небесна потіха й насолода линула в їхні серця, коли вони гляділи на Ісуса!

І справді, – було то величчям щастям. Мені здається, Ісусе, що і я був би Тебе полубив щиро й горячо, як би я був безнастанно переживав у Твоєму товаристві.

Я був би Тобі оказав ніжнісенькі об'яви Любови, щоби Тебе склоните до такої любови, якою Ти любив Петра, Івана й Магдалину.

Люба душе, не журися! Ісус перед віками передбачив і передчув твоє щире бажання. Він уже заздалегідь знав, що многі горячі серця тужитимуть за Ним по Його смерті. Для того Він придумав спосіб, щоби мешкати з нами так, як мешкав колись з учениками.

У Найсвятішій Євхаристії є наш Ісус і Богом і Чоловіком. Він так само добрий й милосердний, приступний і лагідний, повний співчуття й Любови, вірний і щедрий, – Він той сам. що був колись на землі.

Перебуваючи поміж Апостолами, Він укривав Своє Божество під заслоною людської природи, – а декотрі, навіть з поміж учеників, не вірили в Нього.

Тепер скриває Він своє Божество і Свою людську природу під видами хліба й вина, – і знов деякі не хочуть повірити в Цю Тайну любови.

Але ми, о Всеблагий Ісусе, ми свято віримо у Твою любов!

Ісус не хотів нас полишити сиротами: «І ось Я з вами по всі дні – до

кінця віка!» (Мат. XXVIII, 20). Так каже Ісус в Євангелію св.Матея. Ті слова являються останніми словами, якими Він натхнув Свогого евангелиста.

І від того часу Ісус мешкає з нами: всюди по всіх містах і селах, де є священник, по всіх монастирях, у всіх навіть напів диких краях, де лиш перебуває місіонар. Своім мешканням вибрав Він собі кивот на престолі. Там перебуває Він день і ніч, молиться за нас, приймає наші просьби, потішає наші засмучені серця, дає пораду нам у сумнівах та співділає у нашій долі чи злиднях і горю.

Ісус міг би вибрати Собі лиш деякі місця і там замешкати поміж людьми. В такому случаю вірні християни з усіх сторін були би спішили до Нього, та були би окружили Його престіл із більшою пошаною й із горячішою любов'ю, чим тепер.

Це, безперечно, правда! Але в такому случаю не один міг би бути позбавлений Його присутности. І взагалі не так-то дуже часто люди мали би нагоду віддати Йому поклін. А Ісус хотів, щоби і найбідніший мав спромогу завсіди Його відвідувати та поділитися з Ним своїми переживаннями.

Вже вповні вистарчаючим об'явом любови зглядом людства, було би вже те, колиби Ісус був замешкав поміж нами протягом дня. Хто відвідує Ісуса вночі? Але Ісус знав, що від часу до часу може случитися якийсь випадок смерті, що і вночі вмираюча людина бажатиме прийнята Його у Святому Причастю. Для того-то Він, передбачуючи всі можливості! у Своему Провидінню, вважав доцільним залишитися поміж людьми і в день і в ночі, щоби нікому не вдіяти прикрощів та нікого не позбавити Своєї присутности.

Але, щоби помножити всюди її рівночасно Свою присутність, Ісус мусів також помножити й чуда. А ті чуда є так безчисленні, що людський ум не в силі всіх їх навіть уявити собі, бо Ісус помножує Свою присутність за посередництвом кожного священника, у кожній частині кожного агнця, та в кожній частиці. Він є рівночасно присутний в усіх освячених Найсв. Дарах.

Ісус з любови до нас ділає всі ті чуда, і Він був би готов учинити безконечну кількість цих чудес, щоби лиш дістатися до нашого серця. Один однісенький акт любови в людській душі має в Його очах більше значіння, як усі туземські держави разом узяті, – навіть більше, – як цілий сотворений світ.

І коли могло би було щось повздержати Ісуса від установа Найсвятішої Євхаристії, то це, без сумніву, могли би бути лишень зневаги, на які Він наражався зі сторони невірних і невячких людей.

Хто ж би міг, бодай подумати, не то що повірити, що Ісуса найбільше обиджено й зневажено саме у цій Найсвятішій Тайні любови?..

Але, на превеликий жаль, так воно справді є!

Аж страшно подумати, – бувають на світі й такі люди, котрі ставлять собі ціллю здобути (чи то святотатським Причастям, чи навіть крадіжею!) Пресвяті Дари, щоби їх у нечувано-огидний спосіб зневажити в своїх нічних сходах і з'їздах, де нераз і сам діявол у людській подобі засідає...

На превеличезний жаль, – є також і такі людці з поміж християн, що не

жахаються святотатства та в Своїому серці, де царствує діявол, погребують Ісуса – Найсвятішого з поміж усіх святих!

А найбільшим уже болем вповивається Його Пресвяте Серце тоді, коли деякі навіть з вибраних, то є священних, а потім запродааних діяволу душ, зраджують Його, – приневолюючи Його воплотитися в їхніх грішних руках підчас Служби Божої!

Установляючи Пресвяту Євхаристію, Ісус усе це передбачив, Він добре знав, що навіть поміж Апостолами знаходиться один зрадник. Однак та обставина не могла Його повздержати від виконання Його намірів любови!

Чому – Бо також добре знав, що побіч тих премногих, негідних душ, – найдеться много-много щиро люблячих Його і самовідречених сердець. З огляду на те не міг Він відмовити їм тої потіхи, яку вони знаходимуть у Найсвятішій Євхаристії.

О Найсолодший Ісусе, дякую Тобі за Цей Дар – найбільший і найсовершенніший з поміж усіх дарів! Лиш Тобі одному відомо, як-то без Тебе було би нам сумно! До кого ж були би ми прибігали у наших смутках і сумнівах, немочах і горю, в наших злиднях, нуждах та опущенню? Хто ж подав би нам свою ласкаво-помічну руку? Хто влив би у наше серце відряду, потіху, надію, любов?..

Пресвята Євхаристія, – це Сонце світа! Як ціла природа без благодатних лучів сонця була би покрита тьмою й мертвечиною, – так само безпросвітня темнота й холоднеча панувала би у світі без Найсвятішої Євхаристії!

Пресвята Євхаристія, – це вогнище всякої жертволюбности. У Ній місіонар, опустивший рідню й вітчину, знаходить силу, ревність й запал, щоби навіть у диких краях шукати загублених овечок... Ті овечки не тільки втікають від нього, але й нерідко настають на його життя. Однак запалений вогнем правдиво християнської любови й самопосяти, місіонар невстрашимо й рішучо ступає на перед, щоби по всіх закутках світа поширити преблагословенне царство Пресвятої Євхаристії!..

У Найсвятішій Євхаристії Сестра законниця черпає мужність і витривалість, щоби пожертвувати свою молодість, своє серце, свої мрії – й надії на будучність, – а жертвується на службу виключно тільки Богови, сповняючи не раз найтяжчі праці при догляді й пильнуванню невиліковно хворих по шпиталях і захистах.

Там у стіп Ісуса, перебуваючого у кивоті, знаходить кожний вірний християнин відсвіження своїх сил до дальшої боротьби зі своїми пристрастями й ворогами Ісуса Христа.

Там кожний нещасний, бідний, обтяжений нуждою, злиднями й горем життя знаходить полєкшу, відряду, надію й підкріплення на силах.

Раз в Африці прибіг до місіонаря один новонавернений поганин. На його обличчю малювались жалі і розпука. Підчас плавання по морю затонула його жінка з усіми діточками, – а він сам заледве врятувався. Зі сльозами в очах заголосив він до місіонаря: «Дайте мені Ісуса! Нехай Він увійде до мого серця, і допоможе мені знести це страшне горе!». А коли він прийняв до

свогого серця Ісуса у Святому Причастю, він закликав радісно: «Ісусе! Я тепер Тебе посідаю!.. Я вірю, що Ти заступиш для мене все те, що ти зволив від мене забрати!».. І упокоєний пішов до свого шатра.

О Ісусе! Дякую Тобі за те, що Ти встановив Найсвятішу Євхаристію! Через Неї став Ти моїм неоціненим Скарбом! За Тебе кожної хвилини готов я і своє життя покласти...

О Ісусе, цілим серцем люблю Тебе!..

РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ ІСУС ПЕРЕМІНЮЄ МЕНЕ В СЕБЕ

З безконечної Своєї любови до нас, Ісус хоче, щоби ми сталися подібними до Нього. Він знає, що Його небесний Отець нічого не любить такого, в кого не добачує живого образу Свогого Сина. Про нікого іншого, а виключно тільки про Свогого сказав Він: «Це є Син Мій улюблений, – Його слухайте!».

І нас перемінити по взірцю Свогого власного образу, – ось, що являється головною метою Ісуса. Ісус є відвічною Божою премудрістю. У Своему відвічному Провидінню Він нас уже перед віками знав, бачив, – і призначив до святости. Від віків означив Він також, яким способом ми маємо Його наслідувати. Бо ж і не всі душі мають Його наслідувати однаковим способом.

Поміж Святими також замітна велика різниця. Правда, – всі вони посідають християнські чесноти, а кожний зокрема визначався якоюсь особлившою чеснотою. Ісус у Своїй безконечній премудрості так урядив, щоби з тої дивної й подиву гідної різниці Святих, – підносився один спільний гимн похвали й любови до Бога!

І справді воно так! Деякі Святі, як наприклад св. Іван від хреста, визначалися умиртвленням і жаждою терпіння так, що їхньою улюбленою молитвою було: «Терпіти й статись погордженим для Тебе Ісусе!».

Інші знов освятилися терпеливістю, як наприклад св. Людвина зі Східом, котра протягом 33 років майже весь той час пролежала в недусі. Вона до тої степені була важко хвора та зболена, що в кожному члені свого тіла відчувала невиносимі болі.

Інших притягав Ісус до Себе горячою любов'ю так, що вони вмирили в обняттях невимовної любови Ісуса, – як на примір св. Тереса.

Деякі мусіли дізнати в часі своєї старости терпіння, спричиненого опущенням від людей, як наприклад св. Йосиф Калясанкт і св. Альфонс Л Ігорі, котрих вигнано зі згромаджень, які вони самі заклали.

Інших знов обдаровував Господь ангельською чистотою й невинністю, як св. Розу з Ліми і св. Альойзого Гонза та, котрі навіть і в своєму туземському життю, жили більше в небі, як на землі.

І багато-багато таких і тим подібних примірів можна би навести!..

Ісус витворює у кожній душі свій образ, але різними рисами й

красками. Всі однак праведні душі є Йому милі й любі.

За Свогого туземського життя, Ісус навчав і виховував Своїх Апостолів. Що звичайним людям представляв Він у притчах, – усе те Він Своїм ученикам наглядно вияснював. Він їх при відповідній нагоді поправляв, докоряв за їхню гордість і зарозумілість, заохочував до любови й терпіння, до терпеливості, лагідності, до погорди туземськими добрими й людськими почестями...

Так самісенько, любий брате, чинить Він і тепер з тобою! Ти вже пізнав, що Ісус є твоїм найлучшим і найвірнішим приятелем. Тож віддайся Йому совершенно, без найменших застережень, щоби він у тобі довершив Своє діло і вчинив тебе подібним до Себе.

Слухай уважно науки Ісуса: Я є правдивий виноград і Отець мій виноградар. Усяку парость у Мене, що не родить овочу, він відтинає, а всяку, що дає овоч, обчищує, щоби більше овочів родила. Ви вже чисті через слово, що Я оповів вам. Пробуйте в Мені, а Я в вас. Як парость не може овочу родити сама із себе, коли не буде у виноградині, так і ви, коли не будете в Мені. Я виноград, а ви парость; хто у Мені і Я в ньому, той багато родить овочу, бо без Мене не можете чинити нічого. Коли хто не буде у Мені, того відкинуть геть, як парость і всохне і збирають те, і в вогонь кидають, і воно згорить. Коли будете у Мені і слова Мої у вас будуть, то чого тільки захочете, просіть і дасться вам. Тим прославився Отець Мій, щоби ви багато овочу давали і будете Моїми учениками. Як Мене полюбив Отець, так і Я полюбив вас, – пробуйте у любові Моїй!.. (Ів. XV, 1-9).

Без Ісуса нема правдиво-християнського життя, але з Ісусом душа видає овочі святости. Пробуй отже в любові Ісуса, а Він дбатиме, щоби ти уподібнився до Нього та вподобався таким чином небесному Отцю.

Оповідують, що св. Франц Салезій із за тої любови до Ісуса стався так добрий і лагідний, що св. Вінкентій з Павльо, дивлячися на нього, сказав: «Мені здається, що бачу самого Ісуса!». І чому ж ти не міг би так уподібнитися до Ісуса? Знай, що даремна буде твоя любов, якщо ти не будеш старатися наслідувати Ісуса Христа.

Ти вже чув, що Ісус безчисленну кількість разів заслужив Собі на твою любов, що Він, – і тільки Він, – має всі прикмети, із за котрих Він певністю повинен посідати твоє серце.

Але, любий брате, тут починається твоя праця.

Ти вибрав Ісуса самотнім Любимцем твого серця, іди ж тепер до Нього, та й не оглядайся за сотворінням, – не шукай чого іншого, тільки Його!

Одного дня по проповіді, яку мав Ісус до многотисячної товпи народу, – «один книжник, підійшовши, сказав Йому: Вчителю! Я піду за Тобою, куди Ти тільки підеш! Ісус йому каже: лисиці мають нори і птиці небесні гнізда, а Син Чоловічий не має де голови прихилити. Другий з Його учеників сказав Йому: Господи! дозволь мені перше піти й поховати мого батька. Ісус же сказав йому: йди за Мною і лиши мертвим ховати своїх мерців!». (Мат. VIII, 22).

Ісус тебе полюбив безмежною любов'ю! Він умер зі смутку, болю й ран на хресті, – а все це вчинив Він із безмірної любови до тебе. Тепер Він в тебе нічого більше немагається, лишень того, щоби ти Його взаємно любив, – і то не тільки словами, але й ділами. Вінмагається, щоби і ти наслідував Його пресвяте життя, відрікся самого себе, та йшов слідом за Ним.

Раз зволив Ісус розмовляти із святою Ангелиною Фоліньо. Було то на 4-й день великого тижня. Свата розважала страсти Ісуса і невимовний біль і смуток, що впливали зі щирого співчуття, вповивали її серце. Вона старалася віддалити від себе всякі інші думки, що могли її розсівати, а віддатись в той день виключно розважанням Ісусових мук.

«Тоді я почула», – оповідала вона пізніше, – «голос Спасителя: Моя ти доне, не на жарт Я тебе полюбив! Ті слова блискавкою промчались по моїй душі, і немов грім ударили в моє серце. Я і досі не можу зрозуміти, як я тоді не вмерла зболю. Мої очі відкрилися, і я побачила в Божественнім сяйві potwierдження тих правдивих слів... Я бачила наслідки тої безконечної любови, та зрозуміла, до якої надмірности вона довела Ісуса... Я побачила все-все, що Він лишень витерпів, як за Свогого туземського життя, так і в часі Своїх страстей... Рівно ж побачила я і всі овочі тих мук. При тім я відчула совершенну правдивість тих слів: Не полюбив Я тебе на жарт!.. І справді Його любов не могла бути жартом, а дійсністю, і то незрівнянно поважною. Тоді й умом зрозуміла я та серцем відчула, якою бездонноглибоченною, правдивою й совершенною любов'ю полюбив мене Ісус. Розваживши як слід, усі прояви моєї мізерної любови, зглядом Ісуса у порівнянні з безконечною любов'ю Ісуса, – то моя любов після всего того, що я бачила й чула, видалася

мені не тільки чимось малозамітним, але й прямо таки якимсь негідним посміховищем, поганою наругою та якоюсь огидною брехнею... Та думка так сильно мене зворушила, якийсь невимовний біль так сильно стиснув мене за серце, що я мало що не згинула на місці. А посліуючі слова Ісуса ще збільшили смуток і біль мого серця, особливо, коли Він промовив: Я не полюбив Тебе, доню, зі сміху, – я не вчинив Себе твоїм слугою з якихсь примх чи забаганок!.. По тих словах я не видержала й заливаючись сльозами: заголосила: А моя любов, о Найдорожчий Ісусе, була лишень посміховищем, наругою й жартом. Я ніколи не зблизилася до Тебе, як слід, щоби брати участь у Твоїх терпіннях і невсипучих змаганнях!»...

О брате мій любий, якщо ти справді любиш Ісуса, то люби Його дійсно, вдягнися в Його чесноти й станься подібним до Нього!

Твоя любов до Нього нехай не буде лишень поверховна й зимна, але щиросердечна й горяча та оказана не тільки словами, але всіми твоїми ділами, цілим твоїм життям!

Не лишень твої слова, але твоє серце й кожний твій поступок, нехай раз-у-раз повторяють: Ісусе, люблю Тебе!..

А як ти маєш поступати, щоби наслідувати Ісуса, то це вчитась у посліуючих розділах!

ЧАСТИНА ТРЕТЯ ЯК Я ПОВИНЕН ЛЮБИТИ ІСУСА?

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ *ВИРЕЧИСЯ ГРІХА*

Ти любиш Ісуса, – але й рівночасно бажаєш узнати, як міг би ти Йому ще краще подобатися?

Коли так, то передусім не забувай, що той, котрий приступає до Бога, конечно мусить очистити свою душу від усякої скверни. Ісус хоче бути твоїм приятелем і замешкати у твоєму серці, – старайся, отже, щоби це серце було чисте-непорочне. Ісус є Сином Божим, Ягнятком непорочним та Пречистим Царем дівиць. У Старому Завіті було приписане законом, щоби приносити в жертву Богові щодня (рано й вечером) однолітнє ягня, біле – без найменшої плями. Та старозавітна жертва була прообразом Ісуса, Цього невинного Ягнятка, що у Новому Завіті приноситься в жертву щодня на всіх престолах світа!

Ніхто не може бути правдивим приятелем Ісуса, коли не є невинним, або бодай щирим каянником. Ісусе Найсвятіший з усіх святих. З огляду на те вибрав Він собі Матір Пречисту Діву Марію, опікуном – чистого, невинного Йосифа, улюбленим апостолом – Івана, котрий визначався ангельською чеснотою. А грішників допустив до своєї приязни доперва тоді, коли вони щиро покалися і вчинили тверду й рішучу постанову поправи!

Ісус, безперечно, був добрий і лагідний, ніколи не нарікав на нікого, навіть на Своїх катів та на Пилата, – але послухайте, як це тихе й лагідне Божественне Ягнятко строго виступає проти фарисеїв, що вдавали дуже побожних, а в дійсності! то їхні серця були переповнені гріхами.

«Горе вам, книжники й фарисеї, лицеміри, що зачинаєте царство небесне перед людьми, бо ви і самі не входите, і тих, і що хотіли б, не пускаєте ввійти. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що з'їдаєте дома вдовиць і напоказ довго молитесь; за це ще тяжчий суд приймете!...». (Мат. XXIII, 13-14).

«Проводирі сліпі, що відціджуєте комара, а верблюда ковтаєте. Горе вам, книжники й фарисеї, лицеміри, що очищаєте зверху кухоль і миску, а в середині повні зди́рства й кривди». (Мат. XXIII, 24-25).

«Горе вам, книжники й фарисеї, лицеміри, що подібні до домовин розмальованих, що зверху здаються гарні, а в, середині повні кісток мертвих та всякої нечистоти. Так і ви з обличчя тільки здаєтеся людям праведними, а в середині, – ви повні лицемірства і беззаконня». (Мат. XXIII, 27-28).

«Змії, ко́дло гадюче! Як утічете ви від суда пекельного?.. (Мат. XXIII, 33).

Страшні це слова в устах найпокірнішого й найлагіднішого Ісуса до не

ширих грішників! Тільки Ісус міг так говорити, бо тільки Він вповні розуміє цілу злобу гріха.

Гріх це такий препоганий шкідник, що хоче знищити навіть самого Бога. Вид гріха є так огидним і мерзенним, що навіть може спричинити наглу смерть всякого людського сотворіння. Його злобно-ворожий напрям є так. безмірний, що Бог колиби не був безсмертним, мусів би на сам уже його вид умерти зі смутку. Найсправедливіший Суддя, Г. Бог, навіть в пеклі не покарає гріха, після цілоти обсягу його страшної злости, – навіть в тім місці вічних мук, у пеклі, грішник користується Божим милосердям!

Коли, отже, не хочеш бути подібний до облесних і лицемірних книжників та фарисеїв, і жахаєшся з уст твого найлучшого Спасителя почути слова вічного прокляття, – то чим мерщій очисти свою душу від усякого гріха.

Прибігай до Ісуса з повним довіряй. Він ніколи ще не відтрутив від Себе каючихся грішників. Навіть більше, Він сам завсіди шукав за ними, і як добрий Пастир, брав на Свої рамена загублені овечки та приносив їх до Свого стада.

Так навернув Він бідну самаритянку, прелюбодійну грішницю, митаря Закхея, розпусну Магдалину та бідного Свого апостола Петра. Так же ж само й тебе кличе Він до Себе, щоби ти змерзів собі та покинув свої гріхи – і зі щирою та горячою любов'ю пішов за Ним.

Визнай свої провини перед священником, котрий заступає самого Ісуса. Він прийме тебе з великою радістю й любов'ю вилічить рани твоєї душі та скаже тобі при кінці: «Іди в мирі і вже не гріши!».

Але не задовольняйся лишень тим, що ти відбудеш сповідь! Як що ти тяжко згрішив хоч би лише один раз у своєму життю, то безнастанно збуджуй у своєму серці жаль, бо ти страшно образив і зневажив свого найлучшого й найвірнішого Приятеля.

Наслідуй царя Давида, котрий по словам св. Амвросія, одної ночі згрішив, а потім протягом цілого свого дальшого життя кожної ночі к а я в с я і гірко плакав.

Чини так само, як св. Петро, котрий згідно із свідоцтвом св. Климентія, плакав день і ніч так, що слези вимили собі на його лиці аж дві борозни!

Свята Таїда довгі літа проживала у розпусті, а все ж таки, покаявшись, зістала святою.

Одного дня св. Пафнутій навернув її, велів замкнути в монастирі та ще й замурувати двері її келії. Так сиділа вона там і відпокутувала своє грішне життя, повторяючи раз за разом: «Мій Сотворителю, змилосердися наді мною!». Коли по 13 літах св. Пафнутій вернув і хоті и її випустити з тої в'язниці, вона заливаючись ревними сльозами, просила його, щоби дозволив їй там покінчити своє життя!

Може й ти у своєму життю не був великим грішником, але не забувай, що кожна людина має грішні склонности, та з огляду на то, повинна провадити життя покутнице. Ісус нарочно встановив Тайну Святої Сповіді, щоби люди могли безнастанно очищувати свої душі від тих порохів гріха.

Той, котрий щиро бажає належати до числа любимців Ісуса, повинен часто обмивати свою душу в тій купелі Найсвятішої Крови Спасителя, щоби Його Божественне око не добачало на ні найменшої змази.

Святий Альфонс свого часу сказав: «Я так дуже ненавиджу гріх і гиджуся ним, що радше здобув би покласти свою голову під катівський меч, чим мав би я сказати неправду».

Коли той святий був уже єпископом, і священники, що обслуговували коло престола, згідно з обрядом, обкадили його, то Альфонс у тій хвилі почув, як до його серця почала помаленько підкрадатися спокуса марної слави. Хоч він ту думку відразу прогнав від себе, але все таки він так її настрашився, що по відправі, взяв бич, заосмотрений залізними гачками, замкнувся в однім кутику палати і довго-довго бичувався. Коли згодом прийшов нате місце єпископський слуга, він там на долівці знайшов стільки крови, що відразу зродилася в нього думка, неначе б там поповнено якесь вбивство...

Той святий добре знав і серцем відчував, що Ісус ненавидить гріх та що душа, котра змагається до Його любови, мусить виречися навіть всякої думки про гріх.

Дорогий брате! А яким же є гріх у твоїх очах? Чи ти мерзишся ним? Застановися над цим добре!..

РОЗДІЛ ДРУГИЙ *ВИРЕЧИСЯ РОЗКОШЕЙ ЦЬОГО СВІТУ*

Ісусе мій Найдорожчий, люблю Тебе щиро, цілим серцем, усею душею! Хочу позбутися не тільки гріха, але й всякого прив'язання до гріха. Навчи ж мене, о Найсолодший Ісусе, яким способом я зможу дійти до совершенного самовідречення.

«Ісус» – каже Святий Апостол Павло – «не догодив Собі!» (Рим. XV, 3), – значить, у туземському життю не шукав Він ані вигід, ані приманливих світських розкошей.

А правдивий ученик Ісуса, розуміється, повинен іти слідом за Ним! Коли вже хто раз сказав собі: «Я належу до Ісуса!» – то вже тим самим він не має права розпоряджатися собою як своєю власністю, бо він усе віддав Ісусові: розум, волю, тіло й душу. Такий вже не має права існувати для себе, не може шукати вподобання чи то у собі самім, чи то у сотворіннях...

«Чи ж для такої душі вже нема ніякої відради на світі? Чи для ньої вже світ погребаний?» – запитаєш.

Люба душе, не бійся, бо Ісус каже: «Ярмо Моє приємне і тягота Моя легка!» (Мат. XI, 30). Є три роди розкошей на цьому світі: є заборонені розкоші, інші є сполучені зі сповненням обов'язків стану, ще інші є, що можна їх назвати байдужними.

Побожна душа втікає від перших, як від ядовитої гадюки, – за те вживає вона других з вдячністю. Відносно ж розкошей третього рода, то вона їх уникає, бо хоч байдужні, але не є вони без небезпеки для душі, – і певно

можна сказати, що Ісус їх не любить.

Ісус, Цар царів, хотів проживати на цьому світі без найменшої вигоди. – «Лисиці» – сказав Він сам – мають нори і птиці небесні гнізда, а Син Чоловічий не має де голови прихилити!». (Мат. VIII, 20).

Перед Своїм приходом на землю, післав Ісус перед Собою вістуну – предтечу Івана Хрестителя, – але Він не хотів, щоби Іван жив у розкішних палатах, ходив у дорогоцінних одягах, та вживав туземських розкошів. О, ні! Якраз – навпаки!.. «А той Іван носив одіж з верблюжого волосся, підперізувався ремінним поясом, а кормом його були акріди та дикий мід!». (Мат. III, 4). Ось, яким був той вістун, що звіщав скорий прихід Ісуса – Месії.

Коли ти, дорогий брате думаєш догоджувати своєму тілу, і не відмовляти йому нічого, хіба за виїмком того, що є гріхом, то вже заздалегідь знай, любий брате, що не далеко ти зайдеш в любови до Ісуса.

Сказав св. Павло: «Всі ті, котрі належать до Ісуса, умиротворяють своє тіло враз з його побажаннями й похотями!». (Гал. V, 24).

Чи може в тебе, часом, нема злих пристрастей і спокус? Як що ти так думаєш, то дуже ти помиляєшся. Святий Єронім, перебуваючи у вифлеємській печері, де безупинно молився й заховував строгі пости, – мимо того дуже часто тривожили його страшні спокуси.

Святий Венедикт, щоби позбутися злих спокус, був змушений аж кинути в колюче терня.

Давид, святий псалмопівець, впав у тяжкі гріхи із за не умиротвлення очей. Таким способом загубився і Соломон, наймудріший з усіх туземських царів.

Одного разу св. Альфонс вернув з поблизького містечка додому. Потім, у розмові зі своїми Отцями, він сказав: «Як знаєте я вже старший і ледве живий, але кажу вам, колиби я по вулицях міста не зважав на скромність очей, нападали би на мене ще великі спокуси!...».

Чи ж можеш ти сказати, що ти є іншої природи, чим були ті Святі? Чи може ти сильніший проти злобно-ворожих нападів діавола та своїх власних пристрастей, чим ті Божі мужі?

Для чого ж на світі буває так мало людей в стані Божої ласки, навіть поміж християнами? Бо мало хто хоче умиротвляти свої очі, свої уста й інші змисли.

Де ж є такий чоловік, котрий говорив би лишень те, що може й повинен говорити, або, котрий вживав би страви стільки, скільки він її в дійсности потребує? – А звідтіля то походять ті безчисленні упадки неуміренности. невождержности, клевети, нечистоти й інші, – котрі не з браку умиротвлення змислів?

«Чоловік тілесний» – каже св. Павло. – «не приймає того, що є духа Божого!» (I. Кор. II. 14).

Коли Ісус пригортає до Себе якусь душу, Він стається зависним, бажаючи, щоби вона виключно тільки Його любила.

У 13 століттю жила в місті Лієж, у Бельгії, побожна дівчина, Лютгарда. Вона вступила до монастиря Сестер Венедиктинок, але не позбулася свого

прив'язання до світа, – у її серці все ще, бодай на самому дні жевріла іскра земської Любови. Вона радо заводила бесіду в розмовниці зі світськими людьми, що її часто відвідували. Під час того, коли вона одного разу, як звичайно, тратила в розмовниці дорогоцінний час на всякі бесіди, хоч вони й були не грішні, – зволив з'явитися їй Ісус, Він відслонив перед нею рану Свого Серця і сказав: «Лютгардо, глянь ось тут!.. – Чи бачиш, що і як ти маєш любити? Зараз таки покинь туземську любов, а певно знайдеш у Могому Серці чисту потіху правдивої любови! Зі сльозами в очах подякувала Лютгарда Ісусові за напіннення, котре мало такий рішучий вплив на дальше її життя, що вона стала святою!

А що ж було би сталося, як що вона не була би послухала голосу люблячого Ісуса? – Вона, безперечно, не була би стала святою, та більше чим правдоподібного, була би душу погубила.

Ісус, як уже попередньо було сказано, горячо любить нас. Але ніколи не слід забувати, що всяка горяча і ревно любов є завжди зависна. Щирий приятель бажає посідати повністю серце свого приятеля, а коли замічає, що хтось

інший замість нього користується взаємністю його приятеля, – він із невимовним жалем у серці покидає свого приятеля, та приязнь заміняє на гнів. Подібно ділає також Ісус,

Свята Тереса у перших літах свого монашого життя, полюбила надмірно, хоч і невинно, одного зі своїх кривих. Напоминаючи її Ісус, поміж іншим показав їй місце в пеклі, яке вже для ньої приготоване як що вона не захоче покинути того надмірного прив'язання.

У життю кожної людини є якась хвилина, в котрій вона має рішити: чи вибрати Ісуса, чи світ.

Якби той молодець, про котрого говорить Євангеліс (Мат. XIX, 21), був послухав Ісуса та спродав своє майно, він тепер був би одним з найвищих святих, бо Ісус його любив.

Якби Юда був покався тоді, коли його Ісус приязно упімнув, кажучи: «Приятелю, по що ти прийшов, поцілунком видаєш Сина Чоловічого?». (Лук. XXII, 48), – він певно був би стався апостолом Христової Церкви.

Дорога душе! Ісус з любови до тебе не пощадив жертв, щоби тебе позискати, – ти ж повинна відплачуватися Йому взаємністю, і не щадити жертв, щоби оказати Йому і свою любов. Зроби собі сьогодні тверду й рішучу постанову, що від нинішнього дня, ти, аж до кінця свого життя, виречешся всяких туземських, марних розкошей й вигід, та що всіх зусиль і змагань приложиш, щоби слідувати за Ісусом!

Щиросердечно, подібно як ті перші ученики, питайся Його: «Равві, де живеш?» (Ів. I, 38), – а Він тобі відповість: «Прийди і подивися!»...

При тім отворить Він тобі Своє Найсолодше Серце та запросить до Себе, щоби ти враз із Ним мешкав і насолоджувався Його вселаскавішими добродійствами!..

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ **ВИРЕЧИСЯ ЛЮБОВИ ДО БАГАТСТВА**

Ісус не домагається від кожної людини, щоби вона відреклася багатства. У противному случаю, мусіли би всі бути або монахами, або жебраками. Але від усіх людей домагається Ісус, щоби вони виреклися любови й прив'язання до туземських дібр.

Одного дня Ісус оповів народові слідууючу притчу : «В одного багатого чоловіка зародила добре нива. І він міркував сам у собі, кажучи: що мені робити, що не маю куди зібрати свого урожаю? Та й сказав: от, що зроблю: розкидаю свої клуні й просторніщі збудую, то зберу туди весь урожай мій і добро моє! Та й скажу душі моїй: душе! багато маєш добра, що лежить на багато років: спочивай, їж, пий, веселися! Але сказав Господь: Нерозумний, в цю ніч душу твою візьмуть з тебе: кому ж буде те, що ти заготонив? Отак то, хто збирає багатство собі, а не в Бога багатіти!». (Лук. XII, 16-21).

Багатство – це одна з найбільших перепон у змаганні до совершенного християнського життя, – ба навіть, – і до спасення! Людське серце дуже легко прив'язується до нього; а коли раз уже воно обтяжене тягарями туземських забаганок, то вже дуже трудно пролізти йому крізь вузьку браму, що веде до Царства небесного.

Ісус Своєю Божественною наукою та ще й премногими примірами дуже перестерігав, щоби людство не прив'язувалося до туземських дібр.

Чи ж не є це річчю подиву-гідною, що Ісус, пребогатий Цар вселенної, вибрав Собі стан убожества?

У тих часах, коли Ісус прийшов на землю, вбожество було предметом загальної ненависти й погорди. Вбогі люди були, в повнім того слова значенню, невольниками-рабами. На них спочивав увесь тягар усякої мозольної праці. Тодішні пани-богачі, без сумніву, для звірят мали більше виrozumіння, співчуття й милосердя, чим для своїх невольників.

З приходом Ісуса на землю, нагло все змінється. Першими словами, якими зачав Він Свою проповідь перед величленною товпою народа, були: «Блаженні вбогі духом, бо їх є Царство небесне!» (Мат. У, 3). Так говорити, – міг тільки один Бог. Тільки Він міг бути певним, що люди приймуть Його науку!

Чого лишень Ісус особисто навчав, проповідуючи перед великим здвигом народа, перед гордими фарисеями й вченими книжниками, всего того навчав Він при всякій можливій нагоді і Своїх найближчих учеників, розмовляючи з ними, та подрібно пояснюючи змисл Своєї Божественної науки. Він добре знав, що Його наука занадто противиться людській природі, та дуже тяжко апостолам зрозуміти її відразу.

Одного разу відпочивав Ісус зі Своїми апостолами недалеко єрусалимської святині. – «Глянувши ж, побачив багатих, що клали дари свої в скарбницю. Побачив так і одну вбогу вдовицю, що клала туди своїх дві лепті. І сказав: на правду кажу вам, що ця вбога вдовиця більше від усіх вкинула. Бо всі з лишку свого клали дар Богові, а вона із злиднів своїх, увесь маєток свій, що мала. – вкинула!» (ЛІ вк. XXI, 1-4).

Раз знов прийшов до Нього сотник і сказав: «Мій отрок (дитя) лежить дома розслаблений і мучиться тяжко!». Той хлопець був слугою, невільником того сотника. Ісус скористав з тої нагоди, та щоби показати Свою любов до бідних, відповів: «Я прийду та сцілю його!» (Мат. VIII, 7).

Однак сотник ніяк не міг того зрозуміти, як такий могутий Чудотворець, за котрим ішов майже цілий жидівський народ, зводить трудитися і прийти до його вбогого, нужденного невільника. То прямо таки переходило всякі його поняття... Для того-то він звернувся до Ісуса ще раз з проською, щоби Він не трудився ходом, але щоби здалека велів недужі вступитися.

Ісус так дуже любив убожество, що Він знав, що воно відриває людське серце від землі, – та звертає його до Бога.

Вбогим хотів Він бути і в Своему всеславному Рождестві, і в часі Свогого укритого життя, як і рівно ж у Своему прилюдному життю. Апостоли з Ісусом нерідко терпіли голод. Сам Ісус ніколи не посідав грошей. Скарбонка апостолів майже завжди була порожня. Скарбником їх був Юда, котрий через свою захланність погіб.

Одного дня, – «ті, що збирають податки, підійшли до Петра й сказали йому: «Чи ваш Учитель не дасть драхми? Петро каже: а як же! І як він увійшов у господу (до хати), то Ісус попередив його, кажучи: як тобі здається, Симоне? З кого беруть земські царі данину, або податки? Із своїх синів, чи з чужих? Відповів Йому Петро: з чужих! Ісус сказав: то сини вільні! Але, щоби нам не соблазнити (згіршити) їх, то піди до моря, закинь вудку, і яку першу рибу піймаєш, відкрий їй рот. Знайдеш статир; взявши його, віддай їм за Мене й за себе!» (Мат. XVII, 24-27).

Люба душе! Один-однісенький акт любови до Ісуса, має стократ більше значення, чим усі скарби світа. Як що ти досі не позбувся ще прив'язання й любови до багатства, коли ти ще відчуваєш у своєму серці жажду маєтків, то рішучо скажи собі: О Ісусе мій Найсолодший! Я Тебе лишень люблю, – і тільки Тебе бажаю повік любити! Ти моїм неоціненим Скарбом, як тепер на землі, так і колись будеш на небі!...

По тій постанові, розваж ще й слідуючі слова Ісуса: «Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа їсть, і де злодії не підкопують і не крадуть. Збирайте ж собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не їсть, і де злодії не підкопують і не крадуть. Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше!...» (Мат. VI, 19-21).

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ *ВИРЕЧИСЯ ВСЯКОЇ ЗЕМСЬКОЇ ЖУРБИ Й* СТАРАНЬ

Але ти можеш собі сказати: «Багатства не хочу! Навіщо воно мені? Я бачу, що воно дуже небезпечне й слизьке!... От, якби я лиш міг собі й своїй

рідні придбати кусок хліба насущного... То вже якось би воно там жилося!»...

І справді не раз чоловікові здається, що він багато не забагає, а журиться й старається лишень про кусок вкрай необхідного хліба. Але на превеликий жаль, ті старання, ті постійні змагання й погоня за тим насущним хлібом так захоплюють людину, так поглочують її цілу, що вона нерідко забуває про корм конечний для її душі і про вічність...

З того однак не виходить, що не треба працювати і старатися о прожиток. О ні! Господь обдарив людину розумом, волею, силою і здоров'ям. То ж треба, і то конечно треба, працювати, але свої життєві вимоги треба обмежувати до відповідної ступені, то є перемітатися тою працею о стільки, о скільки того вимагає діло спасення твоєї душі і доконечної потреби твого туземського життя, а справах забезпечення свого туземського добробуту, треба покладати всі свої надії виключно тільки на Бога, котрий завжди дає чоловікові то, що йому потрібно.

На жаль дуже мало є людей, котрі це вповні розуміють. А це ж є початком та основою християнської науки і вкрай потрібним способом, щоби в туземському житті знайти правдиве щастя через любов до Ісуса.

Чи може не віриш? – Послухай слів самого Ісуса: «Не журіться душею вашою, що вам їсти, і що пити, ані тілом вашим у віщо одягнутися. ' Чиж не більшою є душа, як харч а тіло як одежа? Погляньте-но на пташки небесні: вони не сіють і не жнуть, і не збирають у засіки, а Отець ваш небесний кормить їх; чи ви ж не далеко кращі, чим вони? І хто ж із вас, якби там він і не силкувався, може придати собі зросту хоч на один локіть? І про одежу, чого побиваєтеся? – Гляньте на лелії полеві, – як вони ростуть? А чей же не працюють і не прядуть! А я кажу, що і Соломон у всій своїй славі не одягався так, як кожна з них! Коли ж траву на полі, що сьогодні росте, а завтра її кидають у піч, Бог, так одягає, о скільки ж більше вас, маловіри? Тож не журіться ж, кажучи: що їстимемо? або, що питимемо? або, у що одягнемось? – Бо про все те пильно клопочуться невірні; але Отець ваш небесний знає, що всего того вам треба. Шукайте перше Царства Божого та правди Його, і те все доложиться вам. Так отже не журіться про завтра, бо завтра само про своє журиться. До волі кожному дневі свого лиха!»!.. (Мат. VI, 25-34).

Чи можеш ще сумніватися, що ті слова написані для тебе, дорогий брате? – Ти ж більше не раз журишся про те, що будеш їсти й пити, більше стараєшся про прожиток своєї рідні, чим про те, яким способом подобатися Ісусу!

Чи ж не знаєш, що всі туземські скарби є в руках Ісуса, і Він їх роздає тільки тому, кому вони конче потрібні?

Якщо ти справді колись будеш їх потребувати, то не журися, Ісус тобі їх певно дасть. Навіть більше, – Він з любови до тебе, готов навіть чудо вчинити, щоби не дати тобі загинути у крайній нужді... Він усе-усе зробить для тебе, але під тою умовою, що ти на кожному кроці будеш Його то просити, не будеш надмірно журитися про свій туземський добробут, а совершенно здашся на Його святу волю!

Коли твоє серце засмучене із-за надмірних старань про засоби для

туземського життя, то Ісус не є зобов'язаний навіть звертати уваги на тебе, бо Свою вселаскавішу підмогу обіцяв Він лишень тим, котрі цілковито здаються на Його Провидіння та оказують Йому щиросердечну любов через самовідречення.

Один однісінький горячий акт любови, однісіньке щиросердечне зітхання й вимовлення: «Ісусе, люблю Тебе!» – значить більше в очах Ісуса, як усі туземські держави. Щоби видобути з твого серця лише один такий щирий оклик любови, Ісус готов радо вчинити тисячі чудес!..

У Своїому туземському життю Він відмовився від царського вінця, але зате не відмовився Він, і щиро бажає, бути повновласним царем у твоєму серці.

Розваж лишень добре, що для Ісуса є труднішим, чи достарчити тобі конче потрібні речі, чи вмерти за тебе? – Безперечно, лекше достарчити тобі найпотрібніших речей! Тож, не забувай, що Ісус, котрий вмер для тебе, щоби здобути твоє серце, – цей Ісус завсіди готов радо вчинити чудо для тебе, коли ти всю надію покладатимеш виключно на Його всемилосердну і весласкаву поміч, та не будеш займатися надмірним старанням про туземський добробут.

Може ти й ще ніколи не чув про блаженного Йосифа Котолєнго, –то слухай: Був він сто літ тому священиком в одній італійській місцевості. Не посідав він на цьому світі нічого більше, крім безмежного довір'я на доброту Ісуса. Завваживши, що багато дітей-сиріток, не маючи над собою відповідної опіки, улягає страшому зіпсуттю вже в ранній молодості, рішив він заснувати для них захист. Число тих бідних діточок що раз побільшувалося, а Котолєнго на заснування захистку посідав всього лиш кілька сентимів, тобто кілька монет самої найнижчої вартості. Однак він не падав духом, і не переставав просити Бога про поміч, покладаючи на Нього всі свої надії. Він навіть дуже тішився зі свого крайнього вбожества. Коли відвідали його сусідні священики, він з невимовним вдоволенням заявив: «Тепер наглядно покажеться, що не я, вбогий священик, але один Бог піддержує це благодотворне діло».

І справді! Господь Бог піддержував той захисток, помножуючи раз-у-раз живність для прокормлення бідненьких сиріток. Були случаї, що не було з чого зварити обіду. Тоді Котолєнго велів дітям щиро благати небесного Отця про поживу. І Всеблагий Господь ні разу не відмовляв!.. Заледве діточки скінчили свою молитву, як уже на подвір'ю захистка з'являлися якісь незнакомці з возами, повно навантаженими всякою живністю... І взагалі ціле життя того священика було одним безперервним пасмом чудесних старань Божого Провидіння про людину.

«Цікаво, хто тут програє справу: Боже Провидіння, чи Котолєнго?» – спитав раз нерозважно один чоловік, дивуючись, як скоро розвивається той захист.

«До тепер завсіди вигравало Боже Провидіння, – тож усильно вірю, що так станеться й на будуче!» – набожно зітхаючи, відповів Котолєнго.

Дорогий брате! Спробуй також і ти щось подібне! Старайся про всякі

засоби до туземського життя лишень о стільки, о скільки того вимагає конечна потреба, – а про все інше не турбуйся, лиш покладай всю свою надію виключно тільки на Бога. Правда, – деколи будеш бідувати, може й навіть важко дадуться відчути наслідки вбожества, але все таки буде діятися з допущу Божого, бо Господь Бог завжди переконується, чи якась душа відноситься до Нього з повним довір'ям і впованням.

Так також учинив Г.Бог і зі Своїми Святими. Але подібно як вони, так і ти вір свято, що Він тебе не опустить, бо Він торжественно при-обіцяв, що дбатиме про тебе, як що ти справді дбатимеш про Його славу і любов!..

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ *ВИРЕЧИСЯ ПОЧЕСТЕЙ*

Ісус не любить почестей. То висказував Він на кожному кроці Свого туземського життя.

Одного разу перед многотисячною товпою народа Він закликав: «Хвалю Тебе, Отче, Господи неба і землі, що Ти утаїв це від премудрих і розумних а відкрив це негодіткам. Так, Отче! Бо так воно вподобалося Тобі!» (Мат. XI, 25-26).

Ті слова дуже не припали до вподоби гордим фарисеям, котрі любили показати свою побожність в церкві, або свою щедрість у відношенні для вбогих, свою строгість в захованню посту і ін.

Ісус не терпів їхньої гордості, і при всякій нагоді старався їх понизити.

«Коли подаєш милостиню, то не труби в трубу перед собою, як роблять лицеміри по школах та по вулицях, щоби здобути слави в людей. На правду кажу вам: вони вже мають нагороду собі!» (Мат. VI, 2).

«Коли молишся, не будь таким як лицеміри, бо вони люблять молитися стоячи в школах та по розхідних вулицях, щоби їх бачили люди. Коли ж постите, нехай не буде у вас, як у лицемірів,, сумного виду: змінюють бо лиця свої, щоби здаватися людям постниками!..» (Мат. VI, 5).

«Сказав й до інших, що вповали на себе, нібито вони праведні, та погорджували другими, – оцю приповідь: Двох чоловіків увійшло в церкву помолитися: один фарисей, а другий митар. Фарисей ставши, так про себе молився: Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди, здирщики, несправедні, прелюбодійні, або як оце митар... Я пощу два рази на тиждень, даю десятину з усього, що придбаю. А митар, оддалеки ставши, не хотів і очей до неба звести, а бив лиш себе в груди, кажучи: Боже, милостив будь мені грішному! – Кажу вам, пішов сей (митар) до дому свого оправданий більше, чим той (фарисей), бо кожний, хто несеться в гору принизиться; хто ж принижується, той піде в гору!..» (Лук. XVIII, 9-14).

О, як Ісус ненавидів гордих і зарозумілих людей! Як що ти, любий брате, справді бажаєш вельми приподобатися Ісусу, то вчини себе малесеньким, – як дитя. Він дуже полюбив діточки, частенько пригортав їх до Себе і благословив, – «бо таким», – згідно з Його словами, – «належитьс

царство небесне!».

Коли ти у своєму серці відчуваєш відразу й нехоть до покорі й пониження то зараз-таки перепроси Найпокірніше Серце Ісусове, бо ти своїми поступками дуже не подобаєшся Йому.

Ніхто з людей не може знести зарозумілості, бо всяка зарозумілість разить людське серце. Не диво, що й Ісус не може стерпіти гордості, бо Його Серце зовсім подібне до нашого серця. Святий Альфонс про одного Францішканина, що звався Юстин, оповідає слідуєчу подію: Співбраття того Францішканина вважали святим за його побожне й самовідречене життя. Навіть Папа Євген IV дуже приклонявся перед його святістю, бо запросивши його раз до себе, посадив його біля себе на папському престолі. Коли той Францішканин вернув назад до монастиря, то св. Іван Капістран, його співмонах, сказав: «Брате, ти пішов монахом, а вертаєш діаволом!...»

І справді Юстин став чимраз більше попадати в гордість. По якимсь часі за те, що його співмонахи не віддавали йому особлившої пошани, він штиркнув одного монаха ножем, потім утік з монастиря, довго-довго скитався по світі, – та вмер як непокаяний грішник!

Напевне ти ще не дійшов до такої степені гордості, але тобі лишень поки що здається, що ти заслуговуєш на якусь більшу пошану, чим другі, що ти під кожним зглядом трохи лучший від других, що відзначаєшся різними способностями, яких не посідають другі і т. н. Так само бачиш, що ти не є покірний! Як що ти захочеш таким лишитися, то ти не зможеш бути правдивим приятелем Ісуса. Коли хочеш совершенно віддатися Ісусові, то мусиш далеко від себе відігнати всяке, навіть найменше бажання пошани й почестей!

Мусиш собі раз на завсіди сказати: «Сам із себе не маю нічого, і не буду мати, –крім гріха; сам із себе нічим я не є, і не можу бути. Для мене давно є приготоване місце в пеклі, – з огляду на те і найбільша обида з боку людей не буде для мене кривдою, бо я заслужив собі не тільки на погорду від людей, але й на вічну погорду й муку від діаволів!...»

Може ти не розумієш цієї науки про покору, – може вона видається тобі занадто пересадною? – Якщо так, то помолися щиренько до Ісуса й до Матінки Божої, щоби тобі відкрили очі, бо ти поки-що не добачуєш свого справжнього положення!

Св. Вінкентій з Павльо дуже дивувався, що Г. Бог не знищив міст, в які він входив.

Святий Альфонс знов завсіди був переконаний, що його власні гріхи були причиною того, що на його Згромадження впали страшні переслідування.

Святий Августин в одній великій книзі перед цілим світом відкрив гріхи своєї молодости.

Святий Людвик Берtrand жив знов у такому переконанні, що він є найстрашнішим і найогиднішим грішником на світі.

Ось, як думають Святі, котрих ум і серце просвічені світлом Божим! У своїй покорі, вони ані трохи не пересадили, бо всі люди, навіть і найбільші

святі й подвижники, є чимсь дуже нужденним і малозамітним у порівнянні з Богом. Ні одна людина не має права шукати в собі уподобання, бо, по-правді кажучи, вона не має в собі нічого такого, що сміло й певно могла би назвати своєю власністю.

Ти читав певно про осла, на якому сидів Ісус, коли торжественно в'їздив до Єрусалиму. Тоді-то многолюдна товпа тиснулася до Ісуса, та кричала: «Благословен грядущий в ім'я Господнє. Осанна во вишніх!»

Святий Августин, розважаючи той в'їзд Ісуса до Єрусалиму, про осла, на котрім сидів Ісус, зазначає наступне: «Припустім, що він гордий з причини великої чести, якої він зазнав, несучи на собі Спасителя. Така гордість у нього була знаком, що той осел справді таки дуже дурний, – бо за кілька хвилин злізе з нього Ісус, а осел останеться знов таким же, як котрий небудь інший осел!...»

Так, на великий жаль, і ти, чоловіче, підносишся – гордишся не раз з причини великих ласк, якими наділив тебе Ісус. Але, колиби Йому подобалося їх від Тебе забрати, то з тобою приключилося би щось подібного, як з тим ослом, з котрого зліз Ісус...

Ніщо на світі не є так нужденне, як гордий чоловік. Такого чоловіка, –? річ вповні зрозуміла, – Ісус не може любити! Такий чоловік, звичайно, сам не хоче покірно молитися, щоби пізнати свою нужду, – та й зістає в диявольських лапах...

Цезар оповідає в своїй книжці для монахів, що одного дня привели до монастиря якогось біснуватого, щоби з нього вигнати диявола. Настоятель монастиря взяв зі собою одного молодого монаха, котрого всі уважали святим, і спитав диявола, чи він схоче вийти на приказ того монаха? Диявол тоді відповів: «Я того монаха не боюся, бо він є гордий!».

Диявол не тільки не боїться гордого чоловіка, але й при всякій нагоді висміває його, знаючи, що чи скорше чи пізніше, буде він його постійним гостем у пеклі...

Брате мій дороженький, коли ти справді зі щирого серця бажаєш статися любимцем Ісуса то будь у своїх власних очах малим як дитячко, будь лагідненьким і покірненьким, як сам Ісус, котрий Устами пророка сказав: «Коли хтось є маленький, нехай прийде до мене!...» (Прем. IX, 4).

РОЗДІЛ ШОСТИЙ *ВИРЕЧИСЯ ВЛАСНОЇ ВОЛІ*

Коли людина жертвує Богові свої прив'язання до туземських дібр, до розкошей та до почестей, – то з того ще не слідує, що вона вже віддала Богові все. О, ні! Найбільшою дорогоцінністю, яку людина в собі посідає, – є воля.

А що ж то означає: віддати Богові свою волю? – Це значить: згоджуватися завсіди з Божою волею.

На превеликий жаль, дуже багато є таких людей, котрі люблять виключно тільки себе, – а не Бога. – «Всі» – каже св. Павло. – «шукають

свогого, а не того, що є Ісус - Христового!»... (Фил. II, 21).

Вчені твердять, що сонце є величненною звільдою. Кругом нього кружляють не тільки всі планети, але також наша земля, яка є околo 1. 400 разів меншою від сонця. Чи ж не було то смішним, коли б земля почала домагатися, щоби сонце кружляло довкруги неї, а не вона кругом сонця?..

Чоловік є чимсь, немовби подібним до малесенької планетки, – у порівнянні з величнним Сонцем – Господом Богом... Господь Бог с більший від чоловіка не тільки в 400 разів, або й цілі міліони й міліярди разів, – але безконечно разів!.. І те мізерне сотворіннячко, – подумайте лишень добре, – хоче, а навіть домагається, щоби Господь Бог сповняв його волю, приноровлювався до його вимог і забаганок, – тай не хоче сповняти Божої волі!..

О, як же ж нерозумним є такий поступок! Якою чорною невдячністю відплачує чоловік Всеблагому, Найласкавішому й Наймилосерднішому Ісусові!

Коли чоловік щиро віддався Ісусові, то він тим самим для себе нічого не повинен залишати. Він повинен віддатися Ісусові совершенно, і немовби на своєму власному серці написати: «Дім уже проданий!» То значить, – що в тім домі свого серця, чоловік уже не має найменшої влади. Ціла воля, ціле серце, всі влади душі, – все це вже належить до іншого властителя – до Ісуса. Коли, отже, чоловік бажає назад звороту своєї жертви, то він – річ вповні зрозуміла, – поступає нечесно, бо стається нещирим, невірним, несталим...

«Я зійшов з неба, не на те, щоби чинити волю Мою, але волю Отця, що Мене післав. (Ів. VI, 38); їжа моя та, щоби чинити волю Того, що післав Мене, і скінчити діло Його!» (Ів. IV, 34). І справді, – Він був послушний Своему Отцю, і послушний аж до смерті. Вмираючи на хресті, міг Він сміло повторити: «Звершилося!».. (Ів. XIX, 30). Спокійно міг Він сказати: Вже все звершилося. – Я в усьому сповнив волю Могого Отця!

Тож і зовсім не дивно, що той Ісус домагається від нас совершенного самовідречення, позбавлення себе, навіть своєї власної волі. Для того, коли хочемо бути справжніми учениками Ісуса, то мусимо наслідувати Його приміром та совершенно віддатися Божій Волі!..

Яким же способом можна виречися власної волі? – Приноровися цілковито до Божої волі в усіх твоїх ділах і терпіннях, почуваннях та бажаннях і планах відносно твого майбутнього.

Повторяй часто й щиро: «Ісусе, люблю Тебе! Нехай в усьому діється Твоя свята воля!»...

Деколи случиться, що Божа воля згодиться з твоїми бажаннями. У такий случаю кажи собі: «Дякую Тобі, Найласкавіший Ісусе! Я хочу сповнити цє діло, та відчувати цієї радости виключно тільки для того, щоби ще більше Тобі подобатися!»

Інколи, знов, може статися, що Божа воля спротивиться твоїм побажанням. Вона зсилатиме тобі різноманітні труднощі й прикрощі, переслідування, злидні й нужди, слабости або навіть і смерть.

Прийми то спокійно, з рівновагою духа, та у таких случаях завсіди повторяй собі: «О Найсолодший Ісусе! Дякую Тобі щиросеречно за все, що Ти зволив тепер на мене зіслати, – бо тепер я маю нагоду хоч трохи уподібнитися до Тебе, многотраждаючого і многозасмученого Спасителя!..

Сповняти Божу волю й виречися самого себе, все таки не є так тяжко, як-то звичайно собі люди представляють. Кожний чоловік має нагоду відчувати, у своєму житті, хвилини радощів і прикрощів. Побожні звичайно не терплять більше як невірні. Тут заходить хиба лишень та різниця, що перші приймають терпіння з віданням себе святій волі Божій, і через те збирають много заслуг, – а другі без-потрібно нарікають.

Чи може вони через усякі нарікання й нетерпеливість улекшують собі тягар життя? – О, ні? Якраз навпаки. Чим більше вони, находячись поміж терням, кружляють й кидають на всі сторони, тим більше й прикріше відчують біль, спричинений кільцями...

Хто мав би волю совершенно злучену з Божою волею, безперечно, був би найщасливішою людиною на світі. – Чому? – Бо щастя людини полягає на тім, щоби серце посідало все те, чого воно бажає.

А таким щасливцем на світі може бути лишень той, котрий не посідає власної волі, крім волі Божої. Такий завсіди має все, чого він бажає, бо Божа воля завсіди сповняється, і завсіди є добра.

А знов людина, що руководиться виключно тільки своїми побажаннями й почуваннями, є жертвою своєї власної непостійности: нині є він веселий, бо все йому сприяє, але вже завтра буде він сумний, як замітить, що щось-там робиться йому наперекір. – Нині є він приємний, говіркий, ввічливий, а завтра буде він – неприступний.

Душа, що віддалася Божій волі, завсіди є такою самою: вона мешкає на височенній горі. Хмари смутку, злости й нетерпеливості не можуть її досягнути. Де вона буває, там завсіди появляються благодатні лучі сонця – Божого саява.

Преподобний Отець Кафаро в останніх роках свого життя терпів такі страшні внутрішні болі, що св. Альфонс, його настоятель, сказав про нього: «Отець Павло перебуває тепер правдиве пекло; я не знаю ні одного такого, котрий мав би стільки спокус і недомагань, як він».

А мимо того, на його обличчі ніхто не міг замітити, ані найменшої зміни. По його смерті, св. Альфонс написав його життя і, поміж (іншим, сказав: Під статуєю Отця Павла можна сміло написати слова: «Завсіди той самий»...

Ми не можемо собі, дорогий брате, навіть уявити того, як безконечно великі заслуги збирає душа через віддання себе святій волі Божій.

Свята Тереса одержала від Ісуса дуже много й незвичайних ласк: духовного захоплення під час розважань, об'явлень, передбачування будучности, виздоровлення хворих і т.п. Коли вона по своїй смерті явилася одній сестрі, то на питання, що причинилося найбільше до її освячення, відповіла: «Велика моя слава, яку я одержала від свого Обручника, є виключно нагородою за те, що я свою волю цілковито підчинила святій волі

Божій»...

Так воно й справді. Щоби стати святим, не треба чинити нічого надзвичайного. Вистачить лиш сповняти вірно й точно свої обов'язки, завсіди прийняти з рук Божественного Ісуса все те, що нам миле, як і рівно ж те, що нам прикре, – та безнастанно повторяти: «Ісусе, люблю Тебе! Нехай во віки буде воля Твоя!..»

Таким способом освятили свої душі безчисленні люди, про котрих може й світ не знає нічого, про котрих тут на землі давно, може, затерлася й всяка гадка, котрих, може, не почитається тепер на престолах по церквах, – але там, у небі, вони певно царюють поміж Херувимами й Серафимами!

Одного дня блаженна Стефанія Соціно, Домініканка, була духом піднесена до неба. Бачила вона там много осіб, котрих знала за часів їхнього туземського життя, як звичайненьких людей-християн, – а котрі в небі тішилися величною славою. В розмові з ними, вона дізналася, що вони одержали таку велику нагороду за те, що в своєму туземському життю цілковито підчинили свою волю– Божій волі.

А чому ж ти, дорогий брате, не міг би бути святим? – Треба тобі лишень горячо любити Ісуса, та в усіх случаях твого життя, свою волю підчинити св. Божій волі!

І кожний чоловік таким способом може дійти до найтіснішої приязни й злуки з Ісусом, якби лиш щиро вирікся власної любови та вповні здався на волю Божу.

Благай же ж щиросердечно, дорогий брате, Наймилосерднішого Ісуса, щоби відірвав тебе від твоєї власної любови і прийняв до Себе твою волю. Проси о ласку витревалости, забувай про себе, про свої вигоди, про різноманітні особисті справи, про свої власні радощі й терпіння, про різні свої вдоволення й прикрощі, забувай про всякі примхи й забаганки власної волі, а рішучо скажи собі: «У мені замешкав Цар царів, Ісус Христос!.. Я є не тільки Його улюбленим братом, але я совершенно нахожуся в Його руках, бо я вже вирікся своєї власної волі, щоби жити після волі мого Найдорожчого Ісуса!..

РОЗДІЛ СЬОМИЙ *ЛЮБИТИ ІСУСА*

О Ісусе мій Найсолодший, Люблю Тебе! Моє серце в'яне без любови, а Твоє Насвятіше Серце тужить за моєю любов'ю. З огляду на те, я знов заявляю Тобі щиро: «Ісусе люблю Тебе, бо Ти одинокий найбільше достойний моєї любови!..» Поглянь лиш на мою душу, о Найдорожчий Ісусе! Вона тепер чиста й щира. Вона геть, далеко-далеко хоче відкинути від себе всяке, хоч би й найменше, прив'язання до туземських дібр, усунути всяку непотрібну журбу й старання про дочасні справи, та виречися всяких почестей і власної волі.

Господь Бог сотворив людське серце – головно для любови. Для того

то, дорогий брате, Він сподівається, що ти будеш любити передусім Його, як Найвище і найбільше любови достойне Єство, – а інші сотворіння з любови до Нього. «Но як же ж оказати Ісусу свою любов?» – питаєш.

На це маєш много премного всяких і найрізноморідніших способів: акти підчинення Божій волі, акти жалю за гріхи, акти вдячності за отримані добродійства, акти пожертвування себе Г. Богу, різні добрі вчинки на спасення грішників, акти терпеливості в прикрощах і недостатках, та много много інших, – одним словом усе, що випливає з любови та прямує до Ісуса.

Людина, яка віддалася Господу Богу, живе виключно тільки із за любови. Вона працює, відпочиває, терпить і радіє, – тільки із любови і для любови. Господь Бог, Найсвятіша Тройця, Ісус Христос, – мешкають у такій людині. Вони є в її змислах, в її розумі, в її серці. Господь Бог нею зовсім володіє, бо вона сталася добровільним оруддям в Його руках, щоби точно сповняти Його святу волю.

О, що за високо взнесле життя! І як легесенько вдається християнинові всюди находити свого Ісуса!

Таке серце, котре щиро, горячо та без найменших застережень любить Ісуса, – безупинно тужить за Ісусом, утаєним в Найсвятішій Євхаристії мешкаючим у кивоті. Воно о скільки то лиш для нього являється можливим, відвідує свого ув'язненого Приятеля. Воно щиренько розмовляє з Ним, потішаючи Його за байдужість і ворожнечу людей зглядом Нього. Воно оповідає Йому свої радощі й смутки, злидні й переживання, – та черпає з Його Пресвятого Серця відряду, потіху, надію, любов, мужність, витривалість і силу до життєвих змагань.

Християнин котрий умом зрозумів і серцем відчув любов свого Найдорожчого Ісуса, бажає безнастанно приймати Його у Святому Причастію. Він часто падає Йому до ніг, як колись Марія Магдалина щоби лучше почути Його Божественну науку, щоби Йому щиросердечно подякувати, щоби випросити для себе більше Духа любови, жертволюбности й самопосягати.

Ісусе! Цілим серцем люблю Тебе! Ні один з моїх приятелів не є в силі любити мене так сердечно, так щиро й так вірно, – як Ти! Щоби я міг ще більше Тебе любити, то навчи мене й допоможи мені, щоби я про себе цілковито забув, а завсіди мав на увазі та в серці, – лишень Тебе!

Але мій Господь є не лишень у Пресвятій Євхаристії. Господь Бог є всюди присутній. Він мешкає в мойому серці так, як у небі. Всі сотворіння оповідають мені про Його безконечну доброту й могучість, всі вони до мене кличуть: «Люби Господа Бога, щоб Він тебе найперше й найгорячіше полюбив. Усіх нас сотворив виключно тільки для того, щоби розбудити у твому серці любов до нашого Сотворителя!...»

О, справді так! Треба любити Ісуса взаємно, – а любити Його цілим серцем, усею душею, всіми силами!

Людина не складається лишень з розуму і волі. Вона має також тіло й ніжночутливе серце. Ісус отже домагається від людини, щоби вона любила свого Спасителя всіми властями душі й тіла, – так як дитя любить свою

рідну матір, а мати своє дитятко.

О мій Найдорожчий Ісусе! Дай мені ту ласку, щоби я любов'ю жив і любов'ю вмер! Так умерла Твоя Пресвята Мати – Пречиста Діва Марія, так умерла свята Тереса, так умерла без-численна кількість знаних нам і незнаних святих, – котрі для Тебе вичерпали всі свої сили, і немов свічки палали на Твоєму престолі!..

Але не забувай, люба душе, що ти лишень поступово зможеш дійти до такої палаючої любови. Ти не зможеш статися святою протягом одного дня, одного тижня, місяця, чи хоч би одного року.

Любов росте і розвивається у серці безнастанно, – але незаметно, тихесенько й помалесенько.

Ісус знає, скільки літ маємо прожити на цьому світі та до якої ступені любови маємо дійти. Нашим обов'язком є лишень любити Його і сповняти Його святу волю, а Він уже на Себе візьме діло освячення нашої душі.

Коли Він так пильно дбає про небесні пташки, що ні одна з них не впадає на землю без Його волі, – то й нам нема чого журитися. Він з певністю дбатиме і про нас, із-за котрих Він рішився навіть піти на смерть. Повторяй собі за святою Тересою: «Що інші в небі своєю славою будуть мене перевищувати, про це мені зовсім байдуже. Але не знаю, о Найдорожчий Ісусе, як зможу я стерпіти, що другі любитимуть Тебе більше від мене!»

Постанови собі з нинішнім днем зачинати вести життя любови до Ісуса. Але вже заздалегідь знай, що не завсіди доведеться тобі відчувати лишень самих солодощів в Його присутності! Деколи тобі здаватиметься, що Ісус далеко, що твоє серце остигло, або й здеревіло, що твоя любов згасла, як легіт вітрику. У таких саме хвилинах, повторяй собі заодно: «Ісусе, люблю Тебе! Цілим серцем, усією душею, люблю Тебе!..»

Інколи спокійним човенцем твого серця захитають покути: проти св. віри проти святої чистоти-невинності, проти Божого милосердя. У таких случаях, безупинно й щиро повторяй собі: «Ісусе люблю Тебе, – і тільки Тебе!..»

Іншим знова разом, дивоглядні сумніви, або й спомини твоєї минувшини, почнуть на тебе набігати, щоби захитати рівновагу твого ума, – то тоді твоїм самотнім кличем оборони, нехай будуть слова: «Ісусе, люблю Тебе!..»

А Ісус же недалеко від тебе, – Він спочиває у твоїй душі, Там вповитий твоєю щиросердечною любов'ю, перебуває Він, очікуючи догідної хвили коли ти покличеш Його на поміч. Заклич жеж Його актом твоєї любови й самопожертви, а Він вмиг поспішить тобі з підмогою, прикаже вітрам і всіляким хуртовинам заспокоїтися, – та й у твоєму серці знова наступить велика тишина і блаженний мир.

Також не надійся, що завсіди зможеш знаходитися в стані потіхи. Шлях до неба, – це тернистий і хрестний шлях. Нерідко навіть і падатимеш, але Всеблагий і Всемилосердний Ісус окаже тобі скору й успішну поміч.

«Встань, дитинко моя люба, встань!» – скаже Він, подаючи тобі Свою

вселаскаву руку. Тож, у таких случаях, ти без вагання підмайся, та щиро заявляй: «Ісусе, люблю Тебе! З Тобою піду до гори, – хоч би й на саму Голготу, бо Ти мій найвірніший, найлучший та найщиріший Приятель!»

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ *ЛЮБИТИ БЛИЖНЬОГО*

Одного дня свята Катерина Генуенська сказала: «Ісусе, Ти мені велиш любити ближнього, – а я і знаєш, що я крім Тебе не можу нікого більше любити!» Ісус на те зволив відповісти: «Хто Мене любить, любить також і тих, котрих я люблю!»...

Якщо ти справді хочеш дуже приподобатись Ісусу, то люби свого брата щиро – цілим серцем. Нема іншого лучшего й певнішого середника для позискання собі Пресвятого Серця Ісусового, – як покора й любов ближнього.

Послухай-но, як то гарно говорить Ісус про ту любов зглядом ближнього на Тайній Вечері, після того, як Юда вийшов, щоби Його зрадити: «Діточки! Не довго вже Мені бути з вами... Заповідь нову даю вам, щоби любили один другого, так як Я вас полюбив, щоби ви любилися взаємно. З того й пізнають всі, що ви є моїми учениками, коли будете мати любов між собою!» (Ів. XIII, 33-35).

«Це моя заповідь, щоби ви любили один другого, як Я вас полюбив. Більше від цієї любови ніхто не має, як хто душу свою покладає за своїх другів!» (Ів. XV, 12-13).

І третій раз Ісус повторяє: «Це заповідаю вам, щоби ви любили один другого!» (Ів. XV, 17).

Та й Свою останню розмову з апостолами, кінчить Ісус горячою молитвою до небесного Отця, щоби вони заховали між собою взаємну любов: «Я до Тебе йду, Отче Святий! Збережи їх в ім'я Своє, тих що Ти дав Мені, щоби були одно, як і Ми... Щоби всі були одно, щоби світ увірував, що Ти Мене післав. І славу, що Ти дав Мені, Я дав їм, щоби були одно, як і ми одно. Я у них, і Ти у Мені, щоби вони були звершені в одно, і щоби світ зрозумів, що Ти Мене післав, і Ти полюбив їх, як полюбив Мене!» (Ів. XVII, 11,20-23).

Ось, ніжнесенькі слова Ісуса! У тій останній годині, Він виразно молився і за тебе, дорогий брате, що колись віруватимеш у Нього. Вже тоді виразив Він надію, що ти колись проживатимеш у злуці зі своїми братами – ближніми.

Тож віднося з відповідною пошаною до тієї останньої волі твого Спасителя, – Того Спасителя, котрий назвав Себе твоїм братом.

А щоб ти не забув про ту любов до своїх ближніх, додав Він ще й слідуючі, любови й подиву-гідні, слова: Що ви зробите найменшому з Моїх братів, то ви Мені зробили, – чи то добро, чи то зло!

І так, – найменша прислуга, яку ми вчинимо своєму ближньому, – без огляду на те, чи тою прислугою буде хоч би й склянка зимної води, –то

вчинимо тим самим величенню прислугу Ісусу. А навпаки, – найменше прикре слівце, яке ми комусь висказали, має таке значіння, якби ми його сказали самому Ісусу.

Пресвяте Серце Ісусове, це джерело, з якого випливає величenna струя безмежної любови й співчуття до бідних, нещасних, покривджених і поневолених.

Відтоді почавши, коли Ісус з безмірної любови до всего людства вмер на хресті, – від того часу земля почала чим раз більше вкриватися різноманітними заведеннями милосердя: лічницями, захистами, школами, бурсами, монастирями, добродійними товариствами, і від того часу ні одно горе не залишалося без потіхи, – та ні одна злиденна нужда без підмоги.

За приміром Божественного Ісуса, котрий сказав, що Своє життя пожертвує за Свої овечки, – послідували безчисленні християни, та в оборові своїх нужденних, опущених і поневолених братів-ближніх, віддали також своє життя.

І много-много таких зворушаючих примірів, можемо навести і з нашого сучасного життя. Та й уже за наших часів жертвував своє життя о. Довсустер, котрий добровільно покинув рідню й вітчину, щоби нести поміч тілесну й духовну всяким прокаженим у Молокаї. По довгих літах своєї невсипучої праці, вкінці сам він упав жертвою тої страшної пошести.

Рівно ж так само вчинив о. Дондерс. Рсдемпторист з Голландії, і по нинішній день поступають так сотні й тисячі його духовних співбратів, та монахів і монахинь різних Чинів.

Рівно ж так само жертвують своє життя ті Місіонарі й Сестри-законниці, котрі відрікаються туземських дібр, навіть прив'язаності до своїх кривних, та вибираються в далекі й дикі краї, щоби навертати заблуклі й загублені овечки до Христового Стада.

Так поступають і ті Сестри-монахині, котрі посвячують свою молодість, свої сили і всі свої пориви серця на услуги біднякам, недужим і сиріткам.

О Ісусе Найдорожчий! Твої слова не пішли надаремно! Коли розглянуся добре кругом себе, то замічаю безчисленну армію жертволюбних і самовідречених душ, котрі все покинули, всім погордили, про все забули, навіть себе виреклися, щоби лишень Тобі служити через свою ревну працю на хосен бідних і нещасних цього світа!

Приглянувшись, як слід, історії людства, замічаю дивне явище: нікого не нахожу такого, кого би так люди ненавиділи як Тебе, – але й рівночасно не нахожу більше нікого, такого, кого би знов люди любили так, як Тебе!

Ніхто у світі не викликав такого одушевлення, такої великодушності та геройської самопосвяти, як Ти! Ніхто у людських серцях не збудив стільки жажди терпіння й самовідречення, як Ти, любий Ісусе!

А коли ти, дорогий брате, справді бажаєш статись совершенним християнином, то люби свого ближнього не тільки словами, але й праведними ділами.

Любов до ближніх, – це чеснота дуже вразлива; найменше слівце,

нерідко нарушує її ніжність. Вона с, немов та чудопрегарна й пахуча квіточка, але найменший навіть вітрець якоїсь самолюбності!, оклевечення, або й зарозумілості, – смертельно їй шкодить. Вона може рости й розвиватися лишень у теплі щирого серця. яке знаходиться під безнастанним впливом благодатних лучів сонця Божої любови.

О, як милесенькою є та квіточка для Ісуса! Перед приходом нашого любого Спасителя на землю, вона ніде не знаходила для себе відповідної ґрунту, – бо всюди царила темрява й холоднеча. Дперва почала рости на ґрунті, зрошеній Найсвятішою Кров'ю Ісуса. І від того часу її плачуть і розмножують всюди, – по всіх християнських землях. Тепер всюди знаходить вона собі відповідну ґрунту і розвивається, – як у серцях бідняків, так і багатів.

Дорогий брате! Прийми і ти з рук люблячого Ісуса ту квіточку й пересади її в огороді твого серця, – а певно через те будеш милим Ісусу.

Безупинним і щиросердечним твоїм кличем, нехай будуть слова: «Ісусе, люблю Тебе цілим серцем, – та з любови до Тебе хочу любити й свого ближнього!»

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ *РОЗШИРИТИ ЛЮБОВ ДО ІСУСА*

ХТО любить Ісуса, той бажає, щоби й другі Його любили; Такий всіми способами старається, щоби й в інших серцях запалювати любов до Того, до кого Він жевріє любов'ю. Коли воно діється інакше, то без найменшого вагання можемо сказати, що така любов не є щирою.

Одного разу сказав Ісус до св. Тереси: «Тепер, як правдива Моя обручниця, постарайся про Мою славу!».

Так повинна старатися й кожна душа що свою любов пожертвувала Ісусу.

«Якщо бажаєш стати перед Богом» – сказав св. Григорій – «старайся щоби не бути там одинцем; у Божій любови найбільшим є той, котрий до Бога припроваджує найбільшу кількість душ!»

Одного разу преподобна Мати Анна від св. Бартоломея, Кармелітанка з Антверпії, молилася в каплиці! В тім з'явився їй Ісус. Обличчя Ісусове було пречудно-гарне, але сам Спаситель був сповитий важким сумом. Тоді Анна спитала Його: «Ісусе, чого ж Ти такий засмучений?».

– «Донечко моя!» – відповів Він, – «душі марно пропадають, без огляду на Мою любов!.. Помози ж Мені їх спасти!..»

А хто ж би з нас не хотів оказати підмоги Ісусу в тім святім ділі відкуплення бідних грішників? Спасити когось від вічних мук пекельних і придбати йому безмежне щастя, – чи ж не є це найбільшою прислугою, яку можемо оказати нашим ближнім, а через те і самому Ісусу?

О, на як безконечну любов заслужимо собі в Ісуса, коли приведемо до Нього численну кількість душ, відкуплених Його неоціненною Найсвятішою Кров'ю, – та котрі навернулися завдяки нашим усильним старанням!

Св. Апостол Яків говорить: «Браття коли хто із вас заблудив від правди і навернув хто його, нехай знає, що навернувши грішника від блудної дороги його, спасе душу від смерти й покриє множество гріхів!» (як. V, 19-20).

То значить, що хто наверне грішника, то він не тільки увільняє від смерти душу грішника, але й собі забезпечує вічність.

Ісус є справедливий. Хто отже відзискує для Ісуса душу якогось загубленого грішника, для такого Ісус оказує особливше милосердя.

Ісусе, люблю Тебе! Хочу привести до Тебе душі грішників і через те спасти їх від вічної погибелі, – не з огляду на себе, але тільки для того, щоби Тобі сподобатись, та щоби вдоволити й зворушити Твоє Пресвяте Серце! Я бажав би пригорнути до Тебе всіх людей та розпалити в їхніх серцях палаючу любов до Твого Найсолодшого Серця!

Любий брате! Але часом можеш задати мені питання, кажучи про себе: «Як же ж можу я навертати грішників, коли я не є місіонарем, я обтяжений численною ріднею, від ранку до вечера мушу в поті чола тяжко працювати на хліб насущний?...»

На це, ось що я тобі відповім: «А чи ж ти не можеш молитися за грішників? Чи ти вже так сильно перетяжений працею, що не можеш навіть від часу до часу піднести своє серце до Бога, і щиросеречно сказати: «Ісусе, прийми оцю працю в наміренню навернення грішників?!»... Чи ж і того ти не маєш змоги виконати?..

Коли пригнітають тебе якісь прикромці, коли якийсь невимовний біль та смуток важкою каменюкою приляже тобі серце, то скажи тоді щиро: «Ісусе мій Спасителю, з любови до Тебе я приймаю оці терпіння, – але за те дай мені душі грішників, котрі прославляли би Твою безконечну доброту й милосердя!»

Чи ж Ісус не приобіцяв, що він вислухає всіх твоїх просьб-молитов? А будь певний, що стократно скорше Він тебе вислухає, коли будеш молитися не за себе, а за других, – за тих, котрі блукаючи манівцями тепер гинуть, а котрих Ісус також відкупив Своєю Найсвятішою Кров'ю. "І як же ж в додаток буде Він тебе любити за це!..

Кожний християнин, що почуває себе щирим і вірним приятелем Ісуса, повинен безупинно молитися за других.

Святий Гсрард Маєля сказав: «Хочу, щоби всі мої молитви, Святі Причастя й всякі добрі діла, – причинилися до навернення грішників. Для того я жертвую ціле своє життя враз із неоціненною Найсвятішою Кров'ю Ісуса Христа!..»

«О Боже мій! О Ісусе мій Спасителю!» – говорив той Святий – я хотів би навернути до Тебе стільки грішників, скільки є зернятко піску на березі моря, скільки листя на деревах і ростинах по лісах і полях, скільки зізд на небі і лучів у сонці, – одним словом, скільки є всіх Твоїх сотворінь у всесвіті!..»

Так само й ти собі скажи! Наслідуй примір св. Климснтія Гофбаура. Одного разу молився він у каплиці Сестер Урсулянок у Відні. Думаючи, що крім нього, нікого більше в каплиці нема, почав він голосно і крізь сльози

молитися: «Ісусе, дай мені душу того грішника! Я її конче хочу! Благаю Тебе, вислухай моєї просьби!» І він довго-довго молився щиро й горячо, а вкінці додав: «Як що Ти не захочеш мене вислухати, то піду до Твоєї Пресвятої Матері, котра мені ніколи в нічому не відмовляє!» Тоді почувши, що хтось є в каплиці, Святий замовк.

Враз із молитвою, жертвуй також і свою працю. Кожне заняття, відповідне до обов'язків стану, є дуже приємним Богові. Кожну свою працю, чи то умову, чи тілесну, треба жертвувати Ісусу Христу і лучити її з Його найсвятішим життям і смертю, – в наміренню за конаючих, за спасення грішників, за навернення єретиків і заблуджених.

І ті щоденні заняття, хоч вони й самі по собі не мають великого значіння, але злучені з заслугами Ісуса, мають безконечну вартість.

Твоя праця повинна бути згідна з волею Божою. Чим більше християнин зближується до Ісуса й переймається Його любов'ю, тим пильніше й ревніше бажає працювати.

Святий Альфонс Родрігуез, св. Герард Маеля, святий Феликс Нікозі були звичайними монахами у своєму Чині, і дуже любили молитву, але й при тім кожний із згаданих Святих, працював більше, чим чотири інших монаха. Тож іди вслід за Ісусом, котрий аж до тридцятого року Свогого туземського життя, важко й гірко працював Своїми Божественними руками, щоби нам лишити примір трудолюбності. Його тиха праця в Назаретському домі тільки само причинилася до спасення й відкуплення людського роду, скільки Його проповіді! та Його чуда!

До того додай ще добрий примір.

Каже Ісус: «Нехай світиться світло ваше перед людьми, щоби вони бачили ваші добрі діла і прославляли Отця вашого небесного!» (Мат. V..16).

І хто ж був би в силі опертися впливові такого чоловіка, котрий завсіди сповняє свої обов'язки, а zarazом є лагідний, приступний, услужний, котрий не дасться відвернути від добродійності! через всякого роду невдяку або ворожнечу, котрий завсіди кожному віддає належну пошану, – а при всім тім бажає займати лишень останнє місце.

Безперечно, – кожний мусить любити таку людину, кожний мусить шанувати її релігійні переконання!

В одній місцевості робітники-недовірки кепкували собі з релігії та з священників. А один із них, на загальне здивування всіх, виступив і сказав: «Я знав колись одного священика, Отця де Сегір. Його побожне й самовідречене життя зробило на мене таке вражіння, що якби на світі навіть і не існувало більше ні одного доброго священика, то все-таки я свято вірив би, що св. католицька віра є правдива!» Засоромлені товариші замовкли... Коли св. Альфонс Лігорі перебував ще у палаті свого батька, сталося, що його слуга, котрий був завзятим Турком, попросив про Святе Хрещення. Запитаний, що спонукує його прийняти Святу віру Христову, він відповів: «Віра, котра навчас таких чеснот, які я побачу у свого пана, мусить бути правдива».

О, якби то справді християни давали лишень добрі приміри, – то тоді

певно не було би в людській суспільності стільки безвір'я й зіпсуття обичаїв!

І ти дорогий брате, також ніколи не забувай, що маєш здати колись рахунок і за душу твого ближнього. Не кажи, як колись сказав Каїн: «Що мене обходить мій брат Авель?» Знай, що Ісус повірив тобі душу кожного, на кого маєш мати вплив. Не забувай, що від тебе може залежит, чи він спасеться, або погине. Чи можеш байдужно глядіти на тих грішників, котрі сьогодні тебе оточують, – а завтра, може не один з них потоне у вічних муках пекла? Де ж тоді твоя любов? Можливо, що вони ще кілька місяців, або й навіть років проживуть на землі, – а потім? – Вони ж навіки будуть погублені, а ти у своєму християнському серці не маєш для них найменшого співчуття, і навіть не молишся, щоби вони навернулися. Ті нещасні люди, котрих очікують вічні муки в пеклі, – це ж, можливо й навіть твої добрі й близькі знайомі приятелі, твої кривні, а може й навіть твій батько, чи мати... Якщо вони дійсно загубляться, то вони будуть на віки відлучені від тебе, і проклинатимуть тебе й Бога. А ти на все це, може, тепер не хочеш зважати, не хочеш благати Пресвятого Серця Ісусового та Його Многострадальної Матері, щоби наділили тих нещасливців Своїми ласками, необхідними до навернення.

О, якщо ти справді любиш Ісуса, то не залишай молитися за грішників, жертвуй всі свої діла в тій наміренню, приймай свої щоденні невдачі й недомагання терпеливо, – а все це роби в тій щирій намірі, щоби навернути грішників і спасти їх із пекельних сітей диявола.

Коли так поступатимеш, то зі спокійною совістю зможеш заєдно повторяти слова, так милі Ісусу: «О Ісусе, мій Спасителю, я хочу, щоби й всі люди тебе щиро любили! О Пречиста Діво Маріє, Матінко Божа, навчи мене любови мого ближнього! Дай мені ласку, щоб я міг зворушати грішників і приводити їх на лоно Ісуса – Твого Найдорожчого Сина, а мого Найлюбішого Спасителя!»...

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ *ВСЕ ТЕРПІТИ ДЛЯ ІСУСА*

Молитва, праця й добрий примір, це безперечно, знамениті середники, щоби спасти грішників і заблукалих, щоби їхні серця позискати для Ісуса. Але найлучшим середником, – це терпіння.

Від тої пори, коли Спаситель добровільно віддався на хрестні муки й смерть, – від тоді у св. Церкві та в душі кожної поодинокій людини, нічого не діється такого, що до певної міри не було би зв'язане з хрестом.

Не думаймо, що зможемо хоч трохи причинитися до навернення грішників, коли не будемо терпеливо зносити всіх прикрощів і недомагань, які лучаються у нашому життю.

Одного дня св. Лютгарда просила Ісуса о смерть, щоби чим скоріше злучитися зі своїм Найдорожчим Ісусом у небі. Але Ісус її не вислухав, а ввесь покритий страшними ранами, з'явився їй і промовив: «Лютгагро,

поможи мені спасти бідних грішників!» Лютгарда відразу зрозуміла, що треба їй забути про власні потіхи й відпочинок, а терпіти враз із Страждаючим Ісусом, щоби вирятувати душі, яким загрожує вічна погибель в пеклі.

За якийсь час, знова з'явився їй Ісус та навчив, як вона має принести себе в жертву для спасення грішних душ.

Люба душе! Чи хочеш дуже приподобатися Ісусу, статися враз із Ним відкупителькою душ, та рівночасно осягнути велику степень святости? – Якщо справді так, то віддайся Ісусу і приобіцяй Йому щиро, що завсіди будеш готова приймати з Його рук не лишень потіхи й солодощі, але й також усякі терпіння, впокорення, переслідування, недомагання, слабости, а навіть і смерть. Приобіцяй це Ісусові не тільки словами, але й щирим серцем, і постарайся від сьогоднішньої днини вірно і точно виповнювати свої обітниці.

Ісуса не знайдеш ти ніколи без хреста. Від своєї смерти на Голгофі, аж по нинішній день, Він ніколи не приходить до людського серця без того пророчого знаку відкуплення.

На превеличезний жаль, дуже мало людей пізнають Ісуса, коли Він, обтяжений хрестом, приходить у їхнє серце. Вже за Його туземського життя мало хто Його приняв. По смерті, як апостоли, так і щиро любляча Магдалина, – також Його не пізнали. – Тепер Ісус проживає в кивоті на престолі, утаєний у Найсвятішій Тайні Євхаристії, і також дуже рідко хто Його пізнає та спішить, щоби віддати Йому належну пошану.

Коли почуєш, що Ісус приходить до тебе, спіши Йому на зустріч, - помагай Йому нести Його тяжкий хрест. Він нарочно приходить до тебе, щоби ти вибіг Йому назустріч і поміг двигати той тягар хреста.

Иди ж за Ним вслід, як колись Симеон Киринейський!

А куди ж Він тебе заведе? – Хрестним шляхом запровадить Він тебе прямо до Голгофи і, наколи ти добровільно захочеш, приб'ють тебе враз з Ісусом до Хреста. Не забувай: щоби вести життя плодове для вічності, треба терпіти; щоби хоч трохи причинитися для святого діла відкуплення душ, – треба забути зовсім про себе, і за приміром Ісуса двигати хрест!

О тайно терпіння, тайно любови! Може ти, дорогий брате, ще як слід не розумієш науки хреста, може вже на саму згадку про терпіння: ти дροжиш і наповняєшся страхом? «Та як же я зможу терпіти й нести важкий хрест, коли я такий немічний?» – виринає в тебе питання.

О, не бійся! – Тягар Ісуса є легкий, і ярмо Його солодке!

Зсилаючи терпіння, Премилосердний Ісус рівночасно й наділяє ласкою, щоби їх можна було терпеливо, а навіть радо й весело знести. Він домагається передусім, щоби побожна й самовідречена душа приняла хрест з любови до Нього, – а як вона лишень той хрест прийме, як не нарікає, то Він вмить осолоджує те, що є гіркота улегшує все те, що є тяжке. Коли душа з любови до Ісуса рішила без вагання йти вперед, то всяке терня переміняється для неї у приманчиво запашні рожі.

А впрочім, – вибрані душі звичайно не дізнають більше терпінь на світі як душі невірні та грішні. Божественний Ісус розділює Свої хрести

рівномірно й справедливо поміж усіх людей. Подібно, як дощ падає на добрих і злих однаково, так і в надприродному житті всякі недомагання й терпіння душевні і тілесні, – досягають кожної людини.

Одиною хіба різницею як уже було сказано, являється хіба те, що добрі душі приймають їх та зносять терпеливо. – а грішні душі відпихають їх від себе, і через те збільшують свої прикросці.

Розбійники на хресті дізнали такої самої муки розп'яття, – але тільки один з них радо прийняв заслужену кару як покаяння за свої злочини та ще того самого дня удостоївся з Ісусом побувати в раю. А другий розбійник не хотів заслуженої кари знести терпеливо, хулив Бога, та вмер проклятий.

Щоби приподобатися Богові, не треба конче самому шукати за хрестами, або добровільно завдавати собі терпіння. Вистарчить, коли ти в кожній хвилині будеш готов, щоби прийняти й терпеливо нести хрест, яким Ісус зволить тебе по Своїй волі наділити.

Можливо, що ти в такому самовідреченню деколи й не будеш відчувати потіхи, а радше якусь відразу, що старатиметься викликати в тебе знеохоту й зневіру. – Але ти цим не журися, бо і сам твій Божественний Ісус перед Своєю смертю хотів у Свому Многострадальному Серці досвідчити ті самі почування!

Тож скажи собі щиросердечно: «Хоч Твій хрест для мене дуже важкий і прикий, хоч як я його лякаюся, але я таки конче хочу взяти його на себе та слідувати за Тобою! Я вірю, що Ти мені допоможеш усе-усе перенести!»

Завади лучи свої терпіння зі страстями Ісуса. Сам через себе ти не маєш, і не можеш мати найменших навіть заслуг, – але в Ісусі й через Ісуса, ти посідаєш безконечні скарби та незрівнянну силу.

Одного разу св. Мехильда, находячись у недугі, мала вражіння, що всі її терпіння не посідають найменшої вартости. Тоді з'явився їй Ісус і сказав: «Донечко моя! Поклади всі терпіння у Моє Серце! Як Моє Божество притягнуло до Себе всі терпіння моєї людської природи, так Я хочу прийняти до Свогого Божества і всі твої терпіння, прикросці і недомагання, – та злучити їх із Моїми страстями. Подібно як Мої терпіння принесли безмірний хосен для неба й землі, так також і всі твої муки і страдання ввесь твій смуток і горе, що ти Мені віддаєш, будуть через злуку зі Мною так плодовиті, що придбають славу всім Святим у небі, заслуги праведникам на землі, ласку грішникам і полєкшу душам у чистилищі!»

Душа котра й умом зрозуміла та серцем відчула вартість хреста, не перестане щиро бажати терпіння, беручи собі за примір св. Івана від хреста. Коли того Святого запитав Ісус: «Чого собі бажаєш від Мене?» – той відповів: «Господи, тільки дай мені терпіння й погорду з любови до Тебе!»

Може й для тебе колись такий блаженний час настане, що в присутности хреста відчуватимеш виключно тільки потіхи й насолоду.

Тоді ти зі ще більшим захопленням, чим тепер, зможеш заєдно повторювати й кликати: «Ісусе мій Найдорожчий, люблю Тебе, – і тільки Тебе!...».

РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ *ВСЕ РОБИТИ ДЛЯ ІСУСА*

Заняття людей не є однотайними. Але крім своїх обов'язків, – чим то ще люди не трудяться!.. Гей-гей!.. Одні гонять за мастками-достатками, другі за вдоволеннями й розкошами, інші за високопарними титулами й почестями, а знов інші хочуть погризти всі мудроці на світі... Деякі поза мистецтвом нічого більше не добачують, а деякі знов бажають відіграти визначну роль в політичній, економічній і військовій життю, – і т. д, і т. д...

А ти, дорогий брате, чого бажаєш? Ти, котрий прийшов до переконання, що всі туземські, скоропроминаючі добра є лишень облудною сустою-марністю, і зрозумів та серцем відчув, що тільки Ісус тебе безконечно полюбив, і що тільки Його скарби є вічно цінні й незмінні, – чого ж ти бажаєш?... Чого ж тобі ще недостає до твого щастя?...

Не застановляйся навіть довго, а даліше трвай у своєму доброму переконанні, і для скріплення своєї любові до Ісуса, раз-у-раз повторяй собі: «О Ісусе мій Найдорожчий! Нічого більше не бажаю – тільки Тебе! Я хочу в усьому лиш Тобі подобатися, сповняючи всі свої обов'язки виключно тільки для Тебе! Твоя любов – це мста й ціль мого життя. Тебе любити без міри й кінця, Тобі ту любов проявляти на кожному своєму кроці і в кожній хвилині мого життя, – ось, це одинокі й виключні моє бажання!»

Давно-давно те було, бо ще аж за часів цесаря Константина. Двох жовнірів читало життя якогось святого пустинника. Один з них, до глибини серця зворушений прочитаним, відізався до другого: «Ох, які ж то ми нерозумні! Ми служимо земському цесареві, котрий в годині нашої смерті не буде в змозі ані на одну-однісеньку хвилиночку продовжити нашого життя. Служім радше Ісусу, – Він дасть нам спокій серця у туземському життю, та ще й наділить нас життям вічним!»... І по кількох днях вони покинули цесарську службу, щоби жити в пустині і через те, статися справжніми дворянами – Ісуса, Царя царів.

Служба світові є рабством-неволею, а служба Ісусу є справжньою свободою.

Хто служить світові, той самовільно гне свою шию під ярмо своїх власних пристрастей: він є рабом гордості, нечистоти, гніву, обжерства, ненависті й зависті, – він мимоволі мусить зависіти від людського осуду та числитися із всякими людськими поглядами.

Хто ж знов, служить Ісусу, той панує над собою і над цілим світом. Такий у повнім цього слова значінню, є незалежний від марних і скоропроминаючих туземських речей, і є підчинений тільки одному, найлучшому й всемогучому Пану.

Щасливий на світі, справді є той, котрий в усіх своїх ділах має лишень одну ціль: любити Ісуса!

Він безнастанно збирає неоціненні скарби. Щохвилиночки, він має спромогу зискати для себе всі багатства неба. Від нього навіть не

вимагається якихсь особливих діл-подвигів. Навіть не треба, щоби він сам собі вишукував якихось особливих занять, – бо всі його заняття, приписані послухом, або вимогами його стану, мають перед Богом неоцінену вартість. І так отже, кожна хвилинка є для нього новим скарбом, новою заслугою. Кожний крок,

кожний рух, кожна думка, кожне бажання, кожний акт усіх властей душі й тіла, коли вони є згідні з волею Божою, заслуговують на вічну нагороду.

При кінці свого туземського життя, щиро побожний чоловік має придбані безконечні скарби на будучність, – але зате грішник, у годині смерті, відчуває не тільки опущеність і крайню нужду, але й страшний неспокій совісти та жах перед своєю будучністю.

Раз Ісус сказав: «Сини цього віка хитріші, чим сини світа в роді своїм» (Лук. XVI, 8).

Якщо справа торкається туземських дібр, то люди почасти й потраплять обраховувати й передбачувати свою будучність, користати з часу, здобувати маєтки-достатки, – але коли справа відноситься до вічного добра, то вони поступають як недосвідчені діти, закопують і марнують свої талани, занедбують свої обов'язки, тратять час на пусті заняття, або вганяють за всякою різноманітною суєтою.

Вони не хочуть зрозуміти, що лишень трошечки уваги вповні вистачило би, щоби їхнє життя було переповнене заслугами. Служба для Ісуса не виключає жадного заняття, відповідаючого обов'язкам стану. Навпаки, – Ісус навіть вимагає того, щоби кожний чоловік займався працею, сповняв точно й добросовісно обов'язки свого стану, та коли має родину, щоби дбав про неї.

Із своїм пробудженням рано, перша твоя думка повинна бути звернена до Бога! Скажи собі щиросердечно, та без найменших застережень: «О Ісусе мій Найсолодший, нині з любови до Твого Пресвятого Серця, котре мене так безконечно полюбило, – жертвую Тобі всі свої заняття, всі свої недомагання, прикрощі й терпіння!» – Також посеред своєї денної праці, від часу до часу повторяй: «Ісусе, люблю Тебе! Все вчиню для Тебе – чини зі мною після Твоїєї святої волі!» Тай вечером, ідучи на нічний спочинок, поручи себе ласкавій опіці Пресвятого Серця Ісусового!

І так поступай що днини!

Під час недуги старайся бути терпеливим, самовідреченим, та вповні віддайся в руки Божого Провидіння!

Під час спокус взивай усильно Господа Бога о поміч і молися: «Ісусе, люблю Тебе! Дай мені сили відігнати від себе цю огидну спокусу! Не допусти, щоби я образив Тебе тяжким гріхом! О Матінко Божа, ратуй мене!»

Якщо приключився тобі нещасний випадок, і ти впав у тяжкий гріх, то не трать довір'я до Всемилосердного Ісуса, але покірно благай Його о поміч, та старайся Його ще горячіше любити!

Таким, отже способом ти будеш зайнятий Ісусом через цілий день. Ісус буде твоїм життям, всі твої діла, твої думки й почування будуть мати на цілі – лишень Ісуса. Ціла твоя праця переміниться в молитву.

Одного разу св. Гертруда хотіла продовжити свою молитву під час того, як мала нагоду вчинити для ближнього діло милосердя. За те отримала нагану від Ісуса, котрий сказав: «Гертрудо, що хочеш? Чи волієш, щоби я Тобі служив, або, щоби ти Мені служила в особі твого ближнього?»

Та знаходить Ісус уподобання в усякій, хоч би й найменшій праці, як що її від нас домагається обов'язок, або любов до ближнього.

О Ісусе мій Найсолодший! Постановляю собі сьогодні в усьому сповнити Твою пресвятую волю. Буду все чинити виключно тільки з любови до Тебе, без найменшого хвилювання, все прийматиму з Твоєї вселаскавої руки й складатиму Тобі щиросердечну подяку за все, чим Ти мене сьогодні зволиш наділити.

РОЗДІЛ ДВАНADЦЯТИЙ УМЕРТИ В ОБІЙМАХ ІСУСА

Коли ж настане послідня хвиля твого життя? Посеред яких обставин доведеться Тобі вмирати? А може твоя смерть буде наглою, несподіваною? Чи вмиреш у стані Божої ласки?..

Такі питання можуть нерідко тривожити твою душу. Але не журися дорогий брате! Якщо справді любив ти щиро й сердечно Ісуса протягом цілого твого життя, то любитимеш Його і в останній хвилині перед твоєю смертю. «Яке життя – така й смерть!» – справедливо каже пословиця.

Ісус, як сказано – це найвірніший твій Приятель. Поміж іншим, знає Він також добре й те що ніколи не будеш потребувати Його помочи стільки, як у годині твоєї смерті. Від тієї останньої хвилини найбільше залежить твоя вічність: чи буде вона вічністю любови, чи ненависти й злбноворожих нарікань і мук. Ісус також не може бути байдужим, чи будеш ти Його на віки любити, чи на віки проклинати.

Він прийняв на себе людське Тіло, жив, терпів та вмер, – а все те вчинив Він для того, щоби забезпечити тобі вічність любови у небі. Чиж міг би Він забути про тебе, якраз у тій хвилині, коли має рішитися твоя вічна доля та Його вічна честь?..

Перед кількома літами помер якийсь безбожник. Він ніколи не признавав і не сповняв ніяких християнських обов'язків, так і помер він нагло, – без Святої Сповіді.

Жінка знов того безбожника, – була дуже чесна й надзвичайно побожна. Протягом довгих літ вона безнастанно поручала свого мужа під опіку Матінки Божої. По смерті свого мужа, – знаючи, що він умер нагло та без сповіді, – вона також не попадала у розпуку а клякнула покірно перед іконою Небесної Заступниці – Божої Матері і почала щиросердечно виливати перед Нею всю журбу й горе, якими вповите було її серце. За якийсь час, щоби трохи призабути своє горе, вона виїхала за границю, аж до міста Ліону, у Франції. Ввійшовши там одного дня у церкву, вона замітила, як люди тиснуться до сповідальниці, в якій сидів старенький священик. І в неї

промайнула в голові думка, щоби висповідатися, бо почула у своєму серці якийсь могучий голос, який велів їй так поступити. Тож приступила до сповідальниці й почала оповідати про своє горе. Але сповідник, (а був то о. Віяней, парох в Арсі, тепер він уже оголошений святий), – перебив її мову, і сказав: «Жінко, ти забула про одну річ, а саме: про китицю! Твій муж є спасений!» і справді, – її муж, хоч був людиною безбожною, все-таки мав маленьке набожество до Матери Божої. Він, від часу до часу, приносив китичку квіточок, щоби ними вкрасити престіл Небесної Цариці.

«І за те лишень набоженство» – сказав далше святий, – «Матінка Божа виєднала для нього в останній хвилині його життя ласку совершенного жалю. Грішник скористав з тої ласки, і спас свою душу. Тож успокоївся, дитинко, не плач, - а подякуй Небесній Покровительниці й Її Найдорожчому Синові за їх безконечну доброту й милосердя!»

А чого ж тобі, дорогий брате, – без огляду на твої щоденні молитви о добру смерть, – побоюватися твоєї останньої хвилини життя? Навіщо ж тобі сумніватися, чи Ісус останеться тобі вірний і в годині смерті, – коли ти приобіцяв Ісусови вічну вірність та, раз-у-раз, повторюєш собі: «Ісусе, люблю Тебе!» Навіщо ж тобі ще попадати в зневіру? Чого сумніватися? Де ж твоя віра?..

Не слід тобі так тривожитися! Ісус не тільки тебе не покине у годині смерті, але й враз зі Своею Пресвятою Матір'ю прийде до тебе, щоби оказати тобі відряду, потіху, надію й оборону. Не журися, живи чесно й побожно, – а певно у годині смерті не дізнаєш усамітнення й смутку! А я хочу, щоби твоя смерть була не тільки добра, але й свята!

З огляду на те, вже від нинішньої днини починай приготуватися до смерті. Не думай, що твоє життя може ще багато продовжитися, і що ти ще будеш мати колись нагоду подумати про забезпечення собі вічності. О, ні! Не відкладай ні хвилинок, – а зачинай таки зараз приготуватися до тої далеченної дороги. Завсіди памятей, що ти тільки на то живеш, щоби добре вмерти! Кожна хвилинка твого життя, що скоролетно щезає, – це вже частинка твоєї смерті. Вона вже наглядно свідчить тобі про твій майбутній кінець, який тебе у ту земському життю чекає. – Кожна хвилина твого життя, що проминає та безслідно тоне в безодні вічності, – що раз то більше посуває тебе до того порога, що називають смертю. Ставши на тім порозі, побачиш ти відчинені двері, котрі ведуть: або до вічної радості в небі, або до вічного смутку в пеклі. Куди тебе впустять, – залежатиме від тебе, а зглядно від твоєї поведінки у туземському життю...

Усе, то бачиш, або чуєш, повинно пригадувати тобі смерть... Коли глянеш на гарні її запашні квіточки весною, на сади, луги, ниви й гаї, покриті зеленню, коли весною або літом приємно тебе вражає легіт лучів сонця. свіжість природи, веселий гомін птичок. журчання потоків, коли ти весь захоплений приманливістю окружуючої тебе краси й пориву, – то пригадай собі, що з усім тим станеться за кілька місяців?.. – За кілька місяців поспадать листя з дерев, луги, ниви, гаї й ліси-бори скинуть зі себе свої приманливо-зелені одяги, замовкне веселе щебетання птичок... Відтак

замокне журчання потоків, – бо цілу природу вкриють важні окови зимової холоднечі й льоду. Замість різноцвітного й запашного одягу, ціла природа вкриється одноманітною скатертю снігів...

Таким чином, коли глянеш на оточуючу тебе природу, завжди знайдеш нагоду до розважань про твою смерть, яка неминує тебе стріне...

Коли побачиш веселу юрбу народ, то відразу нехай в твоїй голові промайне думка, що за яких 50 або 100 літ із тих людей і сліду не останется...

Ідеш напр. вулицею, то згадай собі, що тою самою вулицею ходили тисячі й тисячі людей. – а де вони тепер? – Усі перенеслися до вічності! І та думка нехай наведе тебе на згадку про вічність куди й ти незабаром помандруєш...

Перебуваючи у своєму домі думай, що тут мешкали колись інші люди, що ті двері, ті столи й крісла, ті лавки п скрині, – були колись власністю других людей, та що й по тобі буде ще хтось тих предметів уживати. Працюєш коло чого-небудь на своєму подвір'ї, ладнаєш дещо коло господарства, згадай, що на тій землиці працювало вже багато-много твоїх предків, – а де вони? – Всі вони брамою смерті ввійшли до вічності, покинувши своє господарство для грядущих поколінь... Подумай, що й тебе, може навіть й незабаром, стріне така сама участь.

Куди лишень звернеш свої очі, всюди маєш змогу замітити знаки й сліди смерті. Похорони, домовини, посмертні картки, жалібні вбрання, різні смертні случаї, та сумом вповиті кладовища – все це проповідники й віщуни твоєї близької смерті!

Тож не замикай своїх очей, не затикай своїх ушей, – а слухай голосу смерті, уважно й безстрашно гляди їй в очі. Для тебе вона не повинна бути страшна, бо вона служить Ісусу, котрого ти щиро любиш.

Не тільки радо згадуй про смерть, але раз-у-раз заохочуй себе до збирання заслуг на той далеченький шлях вічності. Вважай, щоби потім не було запізно. Використовуй кожну хвилиночку свого життя, щоби чимраз більші збирати заслуги через усильну й щирю любов до Ісуса!

Ще раз пригадую тобі, – уважай, щоби не запізнитися. Тільки один раз маєш нагоду освятити свою душу, – а як ні, то пропадеш навіки.

Ти ж маєш стільки безчисленних нагод, щоби справляти приємність твому Ісусу, котрий зволив навіть умерти з любови до тебе. Не марнуй жеж того щастя!

Безупинно спонукуй себе, щоби чим раз вірніше служити Ісусу та гарячіше Його любити!

Якщо так справді поступатимеш, то смерть буде для тебе солодкою й святою, – вона буде справжнім звільненням тебе з оков туземських змагань і небезпечної плавби по розбурханих хвилях життєвого моря, та й станс твоїм дороговказом на шляху до щасливо-блаженної вічності в небі.

Але й тим ти не повинен ще вдовольнятися. Твоя смерть не тільки повинна бути святою для тебе, але ще й прикладом для других. Завсіди мусиш також пам'ятати її про це, що вмираючи, ти не лишень повинен

спастися свою душу, але й своєю смертю ти ще повинен відкупити душі грішників.

Чи вже ти зрозумів широку й глибоку вагу й значіння смерті? – Вона не лишень є для тебе карою за гріхи, але й вона, завдяки милосердю і безконечній доброті Ісуса, перемінилася в средство для твого спасення.

Вмираючи, взяв на Себе Ісус кару, на яку ми собі заслужили. Він випив аж до дна чашу терпіння, щоби за те ми, при своїй смерті, відчували лиш її солодощі. Він домагається від нас, щоби ми свою смерть злучили з Мого смертю, – і вмираючи враз з Ісусом, причинилися до викуплення світа.

Навіть ще більше, – Ісус живе у нас через ласку. З огляду на те, ми с немовби Його продовженням на світі. Ісус за посередництвом нашого серця любить Свогого Отця небесного, Він думає за посередництвом нашого розуму, ділає за посередництвом наших рук. та зносить Свої терпіння за посередництвом наших терпіння. І як Він раз умер у Своему власному Тілі, так само й тепер Він відновляє Свою смерть в тілі кожного християнина, котрий вмирає в стані ласки.

О, як же ж дорогоцінними в очах Ісуса є моє життя і моя смерть!

І не треба вичікувати але кінця свого життя, щоби своєю жертвою відкупити душі. Що для Ісуса жертвується на престолі, – і раз по-раз наново вмирає. Тож маєш безчисленну кількість нагод, щоби свою майбутню смерть злучити з смертю Непорочного Ягнятка-Ісуса.

Служба Божа від ранку аж до вечера, відправляється по цілому світі: злучи отже свогого з тими безнастанними жертвами Ісуса, – та за посередництвом Ісуса, жертвуй Богові свою смерть.

Коли так поступатимеш, то ціле твоє життя буде безперервною службою Богові, яка скінчиться для тебе з хвилиною твоєї смерті, – і стане певною запорукою твогого вічного блаженства у небесних палатах. Дорогесенький братику! Одиноким й щиросердечною порадою для тебе, нехай будуть слова заохоти: Живи з Ісусом, щиро люби Матінку Божу, нашу небесну Заступницю, – а про все інше, як і рівно ж про свою судьбу у годині смерті, не журися! Коли ти справді житимеш по вказівкам, зазначеним в оцій книжечці, тобто любитимеш Ісуса, пам'ятаючи завсіди, що тільки Він одинокий є найбільше достойний твоєї любові, з огляду на Його безконечну доброту, милосердя, лагідність і покору, щиро любляче співчуття, щедрість, найбільшу приступність і справжню приятельську вірність, – як і рівно ж з огляду на те, що Він з любові до тебе перетерпів колись страшні муки й смерть на хресті, та й тепер безупинно мешкає з тобою, кормить тебе і навіть переміняє тебе в Себе, – дальше, як що ти справді з повним самовідреченням відкажешся н відвернешся від усякого гріха, знехтуєш розкошами цього світа, виречешся любові до багатства, всякої туземської журби, почестей, а навіть власної волі і цілим серцем, усією душею любитимеш Ісуса, поширюватимеш любов до Нього, із-за Нього любитимеш свогого ближнього, та завсіди будеш готов усе витерпіти з любові до Нього, та щиро бажатимеш умерти в Його обіймах то будь певний, що і в годині твоєї смерті Він ласкаво допоможе тобі промовити ще слова: «Ісусе, люблю Тебе на

віки!» – та дозволить тобі з кінцем небесної слави спочити на Лоні Його Пресвятого Серця, і wraz із Херувимами, Серафимами й премногими святими Богоугодниками віддавати Йому належну славу й поклін во вічні віки!.. А поки що дорогесенький братику, без огляду на те, чи ти багатий чи бідний, світський чи духовний, вчений чи невчений, старий чи молодий, праведний чи грішник, – не смієш ні на одну хвилиночку забувати, що в усіх обставинах твого життя, безупинно з твоїх уст мають гомоніти слова: «Найдорожчий Ісусе, цілим серцем, усією душею, та цілим моїм єством люблю Тебе!..»